

Nan Ebanghelyo ay Insolat Lucas

Nan Makwani Maipoon isnan Ebanghelyo ay Insolat San Lucas

Nan nangisolat isnan liblo ay nay et si Lucas ay esa ay choktor ay inmafolot ken Jesus id solit. Ang-angsan nan infakhana maipoon isnan inang-angnen ya insos-olon Apo Jesus mo nan tapina ay nangisolat isnan Ebanghelyo, mailapo isnan naipadtowan nan kaiyanakan Juan Bautista ya si Jesus engkhana isnan naipalamakhana id chaya. Si Lucas met laeng nan nangisolat isnan toloy nan liblo ay nay, Nan Inik-ikkan nan Apostoles, maipoon isnan inmangsanan nan mamati kak-wasan nan linmamakhan Jesus id chaya. Nan nangisolatana isnan chwa ay liblo ay nay et si Teofilo ay kanan nan tapina ay esa ay matangad ay iRoma. Maid teken si ammo tako maipoon ken siya.

Nan Khawis ay Chamag ay insolat Lucas et ipaammona ay si Jesus nan Mesias ay inkalin Apo Dios ay mangisalak isnan Judio ya siya akhes isnan am-in ay mamati ken siya. Insolatna ay pinilin Apo Dios si Jesus ay mangipalawag isnan Khawis ay Chamag isnan poposi (4:18), isonga ad-acha nan mafasa isna maipoon isnan mangisakitan Jesus isnan katakhotakho ay nateketeken nan kasapolancha, am-amed nan masaksakit, nan

naan-anitowan ya nan oongosan nan tapina ay takho.

Nan nay ay liblo yangkhay nan kawad nan adacha ay og-okhod, kag nan kantan si anghelles (2:13-14) ya nan en nangil-an nan enpaspastor si karnilo ken cha Jesus issan naiyanakana (2:15-20), nan nataynanan Jesus is kaTimplo issan kaongongana (2:41-52), nan kachangyan ya si Lazaro (16:19-31), ya nan al-alig maipoon isnan khawis ay iSamaria (10:30-37) ya nan nadchongaw ay anak (15:11-32).

Nan tapina ay ifagfakhan Lucas isnan liblo ay nay et nan lowalo, nan Ispirito Santo, nan lagsak, nan fachang nan fabfafai isnan chonon Jesus, nan menpakawanan Apo Dios isnan fasol, ya nan ensagkhanaan nan mamati isnan kasin omaliyan Apo Jesus.

Nan Linaona

Nan nailapowan nan liblo 1:1-4

Nan naiyanakan cha Juan Bautista ya si Jesus 1:5 - 2:20

Nan kaong-ongan Jesus 2:21-52

Nan nenpap-alawakhan Juan Bautista 3:1-20

Nan nafonyakhan Jesus, nan listaan nan ikikitna, ya nan naneptepngan Satanas ken Jesus 3:21 - 4:13

Nan nen-isos-olowan Jesus id Galilea 4:14 - 9:50

Nan nen-isos-olowan Jesus mailapo id Galilea engkhana'd Jerusalem 9:51 - 19:27

Nan inmod-ochi ay chomingkhon Jesus ya nan nateyana 19:28 - 23:56

Nan kasin natakhowan Jesus, nan nenpail-ana, ya nan naipalamakhana id chaya 24:1-53

¹ Apo Teofilo:^{*} Angsan cha nan apchas nangisolat isnan am-in ay in-inmat isnan ili tako. ² Insolatcha nan cheycha'y chinngemi isnan cheycha'y chadlos nangiila engkhana issan lapona maipoon isnan naycha ay cha inmat ay inwalakhawagcha. ³ Kag akhes ken sak-en, sinmekko Apo ay away nget khawis mo isolatko chana ken sik-a tay pinoopootko chana ay khawis mailapo issan chamona. Et nay inongnongko ay mensolat ken sik-a Apo, maipoon isnan naycha'y naik-ikkan, ⁴ ta maammowam nan kinatet-ewan nan cheycha'y naisolo ken sik-a.

Nan Naipaammowan nan Maiyanakan Juan Bautista

⁵ Issan timpo ay nen-aliyan Herodes id Judea, wad-ay nan esang ay pachi ay enngachan is Zacarias ay waned Abias ay pachi akhes. Nan asawana ay si Elisabet, siya akhes nan apon Aaron ay pachi id sangad-om. ⁶ Cha Zacarias ay sin-asawa et nalenteg cha isnan sakhang Apo Dios, ya inafolotcha ay osto nan am-in ay filin ya lentegna ya maid naknakwaniyancha. ⁷ Ngem maid anakcha tay nakot-eg si Elisabet ya nalakay cha't ay chwa.

⁸ Isnant namingsan inomchan nan fiyang cha Zacarias ay ensilfi ken Apo Dios is kaTimplo.[†]

⁹ Nan ekhad nan papachi issan chey, et enfonot cha mo sino ken chaicha nan somkhep ay ensilfi is kaTimplon Apo Dios, et si Zacarias nan

---

* **1:1** Nan ayen nan ngachan ay Teofilo et, **Nan Menlal-ayad ken Apo Dios.** † **1:8** Timplo nan ngachan nan kachakowakhan ay sinfaan nan Judio ay wad-ay id Jerusalem.

nabfonotan. Tay siya chi, sinomkhep siya is kaTimplo, ay mamoo isnan insinso. ¹⁰ Siya nan olas ay mapoowan nan insinso, ya naamong nan katakhotakho ay cha enlol-owalo is kadchela.

¹¹ Ya ket ay nenpaila nan anghel Apo Dios ken Zacarias. Intatakchegna isnan kakannawan nan altar ay mapop-oowan nan insinso. ¹² Natakg si Zacarias isnan nangil-ana ya chad-ama nan egyatna. ¹³ Nay met achi kinwanin nan anghel, “Ad-i ka omegyat Zacarias, tay chinngen Apo Dios nan lowalom, ya nay at omanak si Elisabet ay asawam is lalaki, ya at ngadnam siya is Juan. ¹⁴ At enlal-ayad ka isnan chachama ay lagsakmo, ya angsan cha nan enlal-ayad isnan maiyanakana, ¹⁵ tay at matangad siya isnan sakhang Apo Dios. Ad-i omin-inom isnan fayas paymo ngag issa ay fomoteng, ya mailapo isnan maililitonana, wad/ay nan Ispirito Santo ken siya. ¹⁶ Siya nan mangisakhong isnan angsan ay Israelita ta mamatii cha kasin isnan Apo ay Dioscha. ¹⁷ At siya nan mangon-onaa mo si Cristo ya at wad/ay ken siya nan fikas ya kamab-falin ay kag ken Elias ay mamadton Apo Dios, ta paornosena kasin nan am-a ya anak. Ya nan nasokil, ta ensemek cha isnan semek si nalenteg. Siya chi nan ikkana ta isakhanana nan takho isnan omaliyan nan Apocha.”

¹⁸ Sinfat Zacarias nan anghel ay nangwanin, “Ngag nan mangammowak ay tet-ewa na? Nay apchas ak et nalakay, ya si asawak et nalakay akhes.”

¹⁹ Sinmongfat akhes nan anghel ay nangwanin, “Sak-en si Gabriel ay maitatakcho ken Apo Dios, ya infaana sak-en ay mangifaag ken silk-a isnan nay Khawis ay Chamag. ²⁰ Nay met achi tay egaymo pinati san kinwanik, at khomigkhinek ka ya ad-i ka makakkali engkhana isnan akhew ay maangnenan nan infaagko. Tay at mampay tomet-ewa nan naycha isnan osto ay timpocha.”

²¹ Idwani, sisin-ed nan takho si Zacarias, ya nataa cha tay nawninawnin is kaTimplo. ²² Issan finmalaana, aped yangkhay nenkak-awad ken chaicha tay ad-i makakkali. Tay siya chi, inam-mowancha ay wad-ay nan nenpaila ken siya isnan Timplo.

²³ Sa et sinmaa si Zacarias isnan nakontowan nan chonona is kaTimplo. ²⁴ Awni pay ya ket ay naliton si asawana ay Elisabet ya sinosomkheng is afongcha isnan lima ay fowan. ²⁵ Kinwanina en, “Siya na pet nan inangnen Apo Dios ken sak-en isnan akhew ay inmoschongana, ay nangaan isnan kaang-angowak isnan takho.”

Nan Naipaammowan nan Maiyanakan Jesus

²⁶ Issan maikan-em ay fowan nan liton Elisabet, infaan Apo Dios si Gabriel ay anghelna isnan ili ay Nazaret ay sakop nan Galilea. ²⁷ Wad-ay ischi nan esang ay magmagkit ay enngachan is Maria ay naitot-oya isnan esa'y lalaki ay enngachan is Jose ay nalpo isnan waned ali ay David. ²⁸ Inmey nan anghelken siya ay nangwanin, “Enlal-ayad ka

ay chadlos binindisyonan Apo Dios! Wad-ay nan Apo ken sik-a.”‡

²⁹ Nay met achi chadlos nadchanakhan si Maria isnan kinwanina, ya nensemesemek mo ngag nan laychena ay kanan. ³⁰ Sa et kinwanin nan anghel, “Ad-i ka omegyat, Maria, tay laylaychen Apo Dios sik-a. ³¹ Nay, at maliton ka ya at iyanakmo nan esang ay lalaki ay at ngadnam is Jesus. ³² At matangtangad siya ya makwani en Anak nan Katotongchowan. Sa et khab-en Apo Dios siya is ali ay kag ken David ay naiwanchana. ³³ Iyapowana nan waned Jacob is eng-engkhana, ya maid pengpeng nan en-ap-apowana.”

³⁴ Kinwanin et Maria isnan anghel, “Ento kay nan ikkana, tay maid met chinchipak is lalaki?”

³⁵ Sa et kinwanin nan anghel, “At omchan nan Ispirito Santo ken sik-a, ya nan kamabfalin nan Katotongchowan et takchowena sik-a. Tay siya chi, nan nasantowan ay ong-onga ay iyanakmo et makwanin Anak Apo Dios. ³⁶ Ilaem si Elisabet ay nangagkhiyanmo ay makwanin nakot-eg. Olay nain-iná, naliton siya, ya nay maikan-em et ay fowana idwani, ³⁷ tay si Apo Dios, maid ad-iná kafaelan.”

³⁸ Kinwanin et Maria, “Naay ak ay faan chadlo Apo Dios. Maangnen et koma ken sak-en nan kinwanim.” Sa et tinaynan nan anghel siya.

Nan Nenmangiliyan Elisabet ken Maria

---

‡ **1:28** Isnán tapin nan liblo ay Lucas id sangad-om, naitoptop akhes nan kag toná: “Isnán am-in ay fabfafai, sik-a nan chadlos na binindisyonan.”

39-40 Awni pay ya ket naligwat si Maria ya nenkakamo ay inmey isnan afong cha Zacarias isnan esa'y ili isnan nafib-ilikhana id Judea. Sinomkhep isnan afongcha ya tinot-oyana si Elisabet.

41 Issan nanngelan Elisabet isnan kalin Maria, nakhanniwa nan ong-onga ay ilillitona, ya waday nan Ispirito Santo ken siya. **42** Sa na't inpangekhe ay nangwanin, “Isnan am-in ay fabfafai sik-a nan kaoneyan, ya siya akhes isnan ilillitonmo. **43** Ya ke pet sak-en nan maichayaw tay inmali nan inan nan Apok ay mangila ken sak-en! **44** Tay issan chadlos ko nanngelan isnan kalim, nakhanniwa nan nay ay ilillitonko khapo isnan lagsakna. **45** Naoney ka tay pinatim ay at maangnen nan inkalin Apo Dios ay maangnen ken sik-a.”

Nan Nanad-ayawan Maria ken Apo Dios

46 Sa et kinwanin Maria, “Chad-ayawek si Apo Dios isnan am-in ay kafaelak, **47** ya isnan nemnemko ilal-ayadko si Apo Dios ay mangisas-alak ken sak-en, **48** khapo tay sisinmekna sak-en ay ad-i maifilang ay faana. Tay siya chi, mailapo idwani at kanan nan am-in ay masokasokat ay takho isnan eng-engkhana ay naoney ak, **49** khapo isnan katataa ay inangnen nan Makabfalin ken sak-en. Nasantowan chadlo nan ngachana. **50** Isnan masokasokat ay wanen-ed si takho, kad-in segangana nan cheycha'y mangiyegyat ken siya. **51** Inpailana nan kafikas nan limana tay nenpaappokena nan nachayew ta

masangaw nan semsemkencha ay angnen.
52 Kinaana nan ali isnan tronocha, sa na't inpatongcho nan cheycha'y fan-ig ay takho.
53 Pang-epena isnan khawis nan cheycha'y maoowat, ngem inpakaana nanfafaknang ay maid mabfalincha. **54** Sisinmekna nan inkalina isnan am-a tako id solit, et nay finachangana chatako ay faana ay waned Israel. **55** Siya, inpailana nan seg-angna ken Abraham ya isnan wanen-edna is engengkhana!"

56 Nakitetee si Maria ken cha Elisabet is tolo ay fowan, sa et sinmaa.

Nan Naiyanakan Juan Bautista

57 Idwani, inomchan nan omanakan Elisabet, et inmanak is lalaki. **58** Issan osto'y nanngelan nan sasagkhongcha ya nan kikib-acha nan chachama ay seg-ang Apo Dios ken Elisabet, nakilal-ayad cha ken siya.

59 Issan maikawalo ay akhew nan ong-onga, naamong cha't ta masegyatan ya mangadnan siya.* Kanamo ipangachancha nan Zacarias ay ngachan amana, **60** ya ket kinwanin inana en, "Adi! Juan nan maipangachan ken siya."

61 Kanancha't en, "Maid met paat kikib-ayo is enngachan isnan kag tosa!" **62** Sa cha't nenkawad

§ **1:54** Si Jacob ay apon Abraham nan makwanin Israel. Siya nan aman nan am-in ay Judio, maitapi si Lucas ay nangisolat isna.

* **1:59** Siya na nan ekhad nan Judio: Maam-among cha isnan maikawalo ay akhew nan kaiyan-anak ay lalaki ta masegyatan ya mangadnan.

ken amana ay nensalodsod mo ngag nan laychena ay maipangachan isnan ong-onga.

⁶³ Ala na et ya faa is pagsolatan sa na't isolat nan kag tona: "Juan nan ngachana." Chachama'y nataa cha am-in. ⁶⁴ Faagna ya ket ay inpalos-fot chadlo kasin Apo Dios nan kalin Zacarias ya chinad-ayawna si Apo Dios.

⁶⁵ Natakag cha't am-in nan sasaghongcha, sa et naog-okhod nan naycha ay cha inmat isnan am-in ay kailiili isnan nafib-ilkhana id Judea. ⁶⁶ "Ngag ngen et nan enfalinan nan nay ay ong-onga?" kinwanin nan am-in ay nannge isnan naangnen. Sinmesinmekcha ay khawis nan inmat tay naam-mowan ay wad-ay nan kamabfalin Apo Dios ken siya.

Nan Nanad-ayawan Zacarias Isnan Inik-ikkan Apo Dios

⁶⁷ Idwani, wad-ay nan Ispirito Santo ken Zacarias ay aman Juan sa na't inpadto ay mangwanin,

⁶⁸ "Machad-ayaw nan Apo tako ay Dios nan Israel, tay inmali ay mamachang ay mangipalofos isnan takhona. ⁶⁹ Infaana et ken chatako nan makabfalin ay omisalak ay waned nan faana ay si David. ⁷⁰ Kag isnan inkalina ken chatako isnan nasantowan ay mamadtuna id solit ay nangwanin, ⁷¹ isalakana chatako isnan kafoso tako ya isnan kamabfalin nan am-in ay mangola ken chatako. ⁷² Kinwanina ay seg-angana nan am-a tako ya sesemkena nan nasantowan ay tolagna. ⁷³ Siya sa nan insapatana ken ama tako ay

Abraham, ⁷⁴ ay siya nan mangisalak ken chatako isnan fomoso ta ad-i tako omeg-egyat ay manad-ayaw ken siya. ⁷⁵ Ta isnan am-in ay akhew ay matatakhowan tako, et khawis ya nalenteg nan okhali tako isnan sakhangna.”

⁷⁶ Sa et kinwanin Zacarias isnan anakna, “Sik-a anakko, at makwani ka en mamadton nan Katotongchowan, tay at mang-onna ka mo nan Apo tako ay Cristo ay mangisakhana isnan kew-ana. ⁷⁷ Ta ipaammom isnan takhona ay at maisalakan cha isnan mapakawanan nan fasolcha. ⁷⁸⁻⁷⁹ Siya chasa nan maangnen khapo tay chachama nan seg-ang nan Dios tako. Nay et wad-ay nan omali ken chatako ay faalen Apo Dios ay malpo id chaya ay kag isnan fomal-an nan akhew nan omaliyana. At silawana nan takho ay kag entetee isnan ab-afollinget ya omegyat ay matey. Ya ta ipangona chatako isnan chalan ay oompaan nan semek tako.”

⁸⁰ Idwanin, nan anak Zacarias, naengngan ya linmaing. Sa et inmey nentetee isnan malalango ay ponchag engkhana ay omchan nan timpo ay empail-ana isnan Israelitas.[†]

2

*Nan Naiyanakan Jesus
(Mateo 1:18-25)*

[†] **1:80** Isnan chey ay timpo en na inwalakhawag nan kalin Apo Dios.

¹ Issan chey ay timpo inflin nan ap-apo ay si Cesar* Augusto ay enpalista am-in nan katakhotakho isnan am-in ay ili ay iyap-apowan nan iRoma. ² Si Kirenio nan khofernachor isnan probinsiya ay Siria isnan nay ay inmon-onay nenpalistaan si katakhotakho. ³ Idwani waschin et sinmaa isnan chadlos ilina ay en nenpalista.

⁴ Naligwat akhes si Jose isnan ilina ay Nazaret id Galilea, ya sinmaa id Betlehem id Judea, tay siya nan ilin nan naiwanchana ay si David id solit. ⁵ Issan inmayana ay nenpalistaan, intakina si Maria ay asawana.† Malilliton si Maria, ⁶ ya osto ay wad-ay cha ischi, inomchan nan akhew ay omannakana. ⁷ Nay met achi tay maid paat entey-ancha isnan en-ab-afangan, ket ay isnan afong si faka nan nangiyankana isnan on-ona ay anakna ay lalaki. Esa na't finongan isnan lopot ya inpaseyepna isnan mangmanganan nan faka.

Nan Nenpail-an nan Anghel isnan Enpastor

⁸ Isnan chey ay ili wad-ay cha nan oomyan isnan ponchag ay mangipaspastor isnan karnilocha. ⁹ Sa et nenpaila ken chaicha nan anghel Apo Dios ya tinangkhewan nan langlang ay chayaw Apo Dios chaicha. Chad-ama nan egyatcha, ¹⁰ ngem kinwanin nan anghel ken chaicha en, “Ad-i kayoomegyat! Tay ibfakhak ken chakayo nan khawis ay chamag ay mangipalal-ayad

---

* **2:1** Cesar nan kanancha isnan alin nan iRoma ay nangafak isnan ilin nan Judio ya nan tap-in nan kailili. Si Augusto nan Cesar isnan timpo ay nen-aliyan Herodes id Judea. Ilaenyo nan Lucas 1:5. † **2:5** Nan osto ay naisolat isna et, “naikwani ay asaw-ena.” Ilaenyo nan Mateo 1:18-25.

isnan am-in ay takho. ¹¹ Idwanin ay akhew, isnan ilin David, naiyanak nan mangisalak ken chakayo. Siya si Cristo ay Apo! ¹² Et siya na nan mangimatonanyo: At edchananyo nan ong-onga ay nakomonan is lopot ay maipapaseyep isnan manganan nan faka.”

¹³ Nenkawawad-ay cha't nan ang-angsan ay anheles ay nalpo id chaya ya naitapi cha isnan chey ay anghel ay nanad-ayaw ken Apo Dios ay nangwanin,

¹⁴ “Machad-ayaw si Apo Dios isnan katotong-chowan, sa et isnan lofong, oompa koma nan takho ay laylaychena!”

¹⁵ Issan osto ay kinmaanan nan anheles ay to-moli id chaya, natotya nan cheycha'y enpaspastor ay nangwanin, “En tako't ilaen id Betlehem nan chey inmat ay inpaammon nan Apo ken chatako.”

¹⁶ Sa cha't nenkakamo ay inmey ya inchancha cha Maria ken Jose ya nan ong-onga ay naipapaseyep isnan manganan si faka. ¹⁷ Issan nangilancha, inpaammocha nan naifaag ken chaicha maipoon isnan ong-onga. ¹⁸ Et am-in ay nange, natataa cha isnan infab-aag nan enpaspastor. ¹⁹ Nay met achi si Maria, iniigtona am-in is kasemekna nan cha inmat, ya kad-in ninemnemna. ²⁰ Nan cheycha ay enpaspastor akhes, tinmoli cha ay manad-ayaw ya mangichagchag-ay ken Apo Dios isnan am-in ay chinungecha ya inilacha, ay kag isnan infakhan nan anghel ken chaicha.

Nan Nangadnan Jesus

²¹ Inomchan et nan maikawalo ay akhew nan ong-onga, ay masegyatana, ya inpangachancha

nan Jesus ken siya maiyafoloy isnan infakhan nan anghel issan sisya ay egay nailiton.

Nan Naiyeyan Jesus is kaTimplo

²² Awni ya ket inyey cha Jose nan ong-onga ay mangichoo ken Apo Dios id Jerusalem tay inomchan et nan akhew ay mangiyangnenancha isnan nailenteg ay ekhad ay kachalosan inana[‡] isnan lenteg Moises. ²³ Tay siya na nan naisolat isnan chey ay lenteg Apo Dios, “Am-in nan inaona ay anak ay lalaki et masapol ay maichoo ay kwan Apo Dios.” ²⁴ Idwani inmey cha Jose ay mangichaton isnan inflin nan lenteg Apo Dios ay chwa ay ayayam ay falog paymo chwa ay anak si kalopati.

²⁵ Idwani, wad-ay nan am-ama id Jerusalem ay enngachan is Simeon ay nannan-ed isnan timpo ay mamachangan Apo Dios isnan Israelitas. Khawigkhawis siya ya iyeegyatna si Apo Dios, ya wad-ay nan Ispirito Santo ken siya.

²⁶ Inpaammon akhes nan Ispirito Santo ken siya ay at ad-i matmatey engkhana ay ilaena si Cristo ay inkalin Apo Dios ay ifaana.[§] ²⁷ Osto ay inyey cha Jose si Jesus is kaTimplo ay mangangnen isnan chey ay ekhad ay naiflin is kalenteg, wad-ay akhes si Simeon ischi ay inpangon nan Ispirito Santo. ²⁸ Sinakloyna nan ong-onga sa na't chinadayaw si Apo Dios ay nangwanin,

---

^{‡ 2:22} Infilin Apo Dios ken Moises ay mo omanak nan fafai is lalaki, en-afiq siya is epat poo ay akhew. Sa et omey is kaTimplo ay en omichoo is enkik-iwi ay mangipatke isnan ab-afikhena.

^{§ 2:26} Issan chey ay timpo, sinsin-ed nan takho ay enfifikas nan pammatica nan kaangnenan nan inkalin Apo Dios ay mangfaalana ken Cristo ay mensofot ya mangisalak isnan takhona.

29 “Idwanin Apo, tay naangnen et nan inkalim, olay alaem et sak-en et oompa nan semekko ay faam. **30** Tay nay et inilak chadlo nan infaam ay omisalak. **31** Siya na nan insakhanam isnan sakhang nan am-in ay takho. **32** Siya nan silaw ay mensilaw isnan semek nan Gentil. Ya siya nan khapon nan matangachan nan takhom ay waned Israel.”

33 Chinngen cha Jose nan kinwanin Simeon maipoon isnan anakcha, ya nataa cha. **34** Sa na't binindisyonan chaicha ya kinwanina isnan inana ay si Maria en,

“Naay nan ong-onga ay pinilin Apo Dios ay mang-sisyen isnan Israelitas. Pakawasena nan tapina, ya isalakana nan tapina. Siya nan sinyal ay malpo ken Apo Dios ay at kho-laen nan ang-angsan ay takho, **35** ya nay et maammowan nan wad-ay ay naitafon isnan semekcha. Et sik-a ay inana, alig ka mayoyok isnan fadyok isnan cham mang-naakhan isnan chad-ama'y ensikhafan nan semekmo.”

Nan Inmayan Ana is kaTimplo

36 Wad-ay akhes sid-i nan esang ay in-ina ay mamadton Apo Dios. Siya si Ana ay anak Fanuel ay nalpo isnan tribon Aser. Pito ay tawen nan nenaamongancha ken asawana ket ay nailekkasan. **37** Nay walon poo et ya epat ay tawena. Inakhew ya minaschem ay wad-ay is kaTimplo siya ay egay nangnangan ay nenchad-ayaw ya nenlolowalo ken Apo Dios. **38** Isnan chey kannay ay

olas ay kawad cha Jesus is kaTimplo, inomchan siya ya nenyaman ken Apo Dios. Sa na't inogokhod nan maipoon isnan ong-onga isnan am-in ay cha manman-ed isnan mensobtan Apo Dios isnan iJerusalem.*

Sinmaa cha Jose id Nazaret

39 Nakwas et ay inangnencha nan am-in ay infilin nan lenteg Apo Dios, sa cha't sinmaa id Galilea isnan ilicha ay Nazaret. **40** Sa et naengngan nan ong-onga ya finmikas. Silib nan wad-ay ken siya ya finadfachangan Apo Dios siya.

Nan Nataynanan Jesus isnan Timplo

41 Tinnawen ay omey nan chakek-en Jesus id Jerusalem ay makipiyasta isnan kanancha en Paskua.†

* **2:38** Nan ayen nan ijerusalem, et nan waned Israel, ay Judio.

† **2:41** Nan makwanin Paskua isnan Judio, et siya nan tinnawen ay omay-ayancha id Jerusalem ta en cha khomekhed is karnilo ay manemsemkancha isnan inmat id Egipto issan kawadcha ischi. Siya chi nan tinawen ay ik-ikkancha ta manemsemkancha isnan seg-ang ya fachang Apo Dios ken chaicha id sangad-om. Tay issan chey, aped inpey nan iyEgipto nan cheycha'y Israelitas is faacha, ya ad-icha malagfo. Ngem sineg-angan Apo Dios chaicha sa na't palikhaten nan iyEgipto. Inalan Apo Dios nan inaona isnan am-in ay an-akcha ay lalaki et nay natey cha am-in. Ngem isnan cheycha'y Israelitas infilin Apo Dios ay waschin enparki is karnilo sa cha't iponas nan chalana is katokod ya tongchon nan sepancha, ta mo omey nan anghel Apo Dios ay mamatey isnan am-in ay inaona ay anak, et maid matmatey ken chaicha tay at laosan yangkhay nan anghel chaicha. Siya sa nan inmanongos ay inangnen Apo Dios ay nangipalikhat isnan iyEgipto. Ke cha't chadlo palofosen nan Israelitas. Tay siya chi, nan kanancha isnan Paskua, et laosan, tay linaosan nan anghel chaicha.

42 Isnan maikasinpoo ya chwa'y tawen Jesus, in-mey cha ay nakipiyasta maiyafoloy isnan sikhod ay ekhadcha. **43** Issan nakwasan nan am-among, naligwat cha ay somaa. Nay met achi ad-i ammon cha amana ken inana ay ke pet nakhayad si Jesus id Jerusalem. **44** Kanancha en mo wad-ay siya ay maifofoweg, ya esa'y akhewcha ay nanad-alan ay somaa issan nammekancha ay manganapan ken siya isnan kikib-acha ya nan tapina. **45** Ngem tay maid inilacha, ala cha't ya toli id Jerusalem ay en manganap ken siya.

46 Issan maikatlo ay akhew, inchanancha siya is kaTimplo ay makitoktokcho isnan mimistolo. Chinchinngena nan kinkinwanicha ya cha nensas-alodsod. **47** Am-in ay nannge, nataa cha isnan silibna ya songfatna ken chaicha.

48 Nataa akhes cha amana ken inana issan nangil-ancha ken siya. Sa et kinwanin inana, “Anak, em man inangnen na ken chakami ay? Ilam, si amam ya sak-en, chad-ama nan chanagmi isnan cha mi mangan-anapan ken sik-a!”

49 “En kayo man mang-ey omanaanap ay? Adiyo ngen ammo ay masapol ay wad-ay ak isnan afong Ama?” kinwanin Jesus. **50** Ngem egaycha naawatan nan kinwanina.

51 Naitakin et si Jesus ken chaicha ay khinomwab id Nazaret, ya sikhod ay patpatiyena chaicha. Si inana akhes, iniigtona is kasemekna yangkhay nan am-in ay in-inmat. **52** Et naengngan si Jesus, olay isnan kinasilib, ya laylaychen Apo Dios ya nan katakhotakho siya.

3

*Nan Infagfakhan Juan Bautista
(Mateo 3:1-12; Marcos 1:1-8; Juan 1:19-28)*

¹⁻² Isnan maikasinpoo ya lima ay tawen isnan en-ap-apowan Cesar Tiberio, inomchan nan kalin Apo Dios ken Juan ay anak Zacarias ya entetee isnan ponchag. Siya akhes chi nan en-ap-apowan nan naycha: si Poncio Pilato ay khofernachor id Judea, si Herodes ay khofernachor id Galilea, nan akhina ay si Felipe ay khofernachor id Iturea ya id Traconite, si Lisanias ay khofernachor id Abilene, sa et cha Anas ken Caifas ay entongcho ay papachi is kaTimplo.

³ Idwani alan et Juan ya eey isnan am-in ay ili ay nenliwes isnan wanga ay Jordan, ay mangipalawag, “Ibfafawiyo ta chokokhanyo* nan fasolyo ya enpafonyag kayo, ya at pakawanen Apo Dios chakayo!” ⁴ Siya chi mampay san insolat Isaias ay mamadton Apo Dios id solit ay mangwani en,

“Wad-ay isnan malalango ay ponchag nan mangifogfokhaw ay mangwanin,
‘Isakhanayo nan chalan nan Apo,
enletkhenyo nan ikwana.

⁵ Am-in ay nachad-alolog, khab-onanyo.
Am-in nan at-atakchag ya enkhwab ay filig,
chatlenyo.

Nan natikotiko ay chalan, paletkhenyo.
Ya nan kakhotkhotongan, masapol ay mas-et.

* **3:3** Nan esang ay kali isnan Griego et sakopena nan chwa ay kali isnan Ikhilot, **fafawi** ya **chokog**.

6 Sa et ilaen nan am-in ay katakhotakho nan angnen Apo Dios ay en-isalak!" "

7 Chadlos angsan ay takho nan inmey ay nen-pafonyag ken Juan. Kinwanina, "Chakayo ay kag an-ak si oweg! Ay ke yo mailayawan nan omali ay songet Apo Dios isnan ap-aped ayfafawiy? **8** Angnenyo magtek nan okhali ay mangipaila ay chinokokhanyo nan fasolyo! Ya ad-iyu cha et onaen ay mangwanin, 'Osto kami tay si Abraham nan amami,' tay kanak ken chakayo, mab-falin met ay aped yangkhay alaen Apo Dios nan naycha'y fato ya enfalinena si an-ak Abraham! **9** Maiyalig kayo isnan kaew ay wad-ay nan nais-sakhana ay wasay is kapoocha. Adi kad am-in nan kaew ay maid khawis si fekhasna et masipo ya maiwasit is kaapey!"

10 "Ngag et kay mampay nan angnenmi?" sinalodsod nan katakhotakho.

11 Kinwanina en, "Mo sino nan chwa nan fachona, ichowana nan esang isnan ib-ana ay maid fachona, ya mo sino nan wad-ay kanena, siya akhes nan angnena."

12 Wad-ay nan tapina ayenkorkortais[†] ay inmey nenpafonyag ay nangwanin, "Mistolo, ngag nan masapol ay angnenmi?"

13 "Ad-i kayo ensingsingil is sobla mo nan naiflin ken chakayo," kinwanina.

[†] **3:12** Nanenkorkortais et chaicha nan Judio ay fab-aalen nan apocha ay iRoma ay mensingsingil is fowis isnan kailiyancha. Nay met achi entoktokong cha. Tay siya chi lilitgen nan kailiyancha chaicha.

14 Olay akhes nan cheycha'y sorchacho, nensalodsod cha, "Chakami pay? Ngag nan osto ay angnenmi?"

Kinwanina, "Ad-iyo paegyaten paymo pabfasolen nan takho ta alaenyo nan kwacha. Mang-ep kayo magtek isnan lagfoyo!"

15 Amed finmikas nan semek nan katakhottakho. Kasin cha nensemesemek am-in maipoon ken Juan mo siya nan Cristo.[‡] **16** Ngem insongfat Juan ay nangwanin, "At wad-ay nan omali ay maisokat ken sak-en. Sak-en, fonyakhak chakayo isnan chanom, ngem nan omali fonyakhana chakayo isnan Ispirito Santo ya apey. Wadwad-ay chadlos nan kamabfalina mo sak-en, ya ad-i ak maikali ay mamadfad olay isnan taked nan pallokana. **17** At sisyanena nan takho. Kag wad-ay lig-onay mannaep isnan ilik, sa na't igto is kaallang nan naptong ay ilik, ya poowana nan nakpit ay ilik ya olot is kaapey ay ad-i kaad-achepey." **18** Angsan kayet nan cha intokhon Juan isnan nangipalawakhana isnan Khawis ay chamag ken chaicha.

19 Yinangyangan akhes Juan si khofernachor Herodes isnan nangasaw-ana ken Herodias ay asawan nan akhina ya isnan angsan kayet ay ngaag ay ang-angnena. **20** Ngem ket ay onanig nginmaag si Herodes tay awni ya ke na't inpfafalod si Juan.

[‡] **3:15** Nan osto ay ayen nan Cristo et nan nalanaan. Issan chey, mo piliyencha nan takho ay en-apo, lanaancha nan olona ta maammowan ay siya nan napili ay en-ali. Adi kad nan ayen nan Cristo et nan napili ay mangiyapo. Siya akhes nan ayen nan Mesias isnan kalin nan Judio. Tay siya nan infakhan Apo Dios id sangasangad-om isnan mamadtuna ay at ifaana, ya siya nan sadsad-encha.

*Nan Nafonyakhan Jesus
(Mateo 3:13-17; Marcos 1:9-11)*

²¹ Issan namonyakhan Juan sinan katakhotakho, finonyakhana akhes si Jesus. Sa et issan cha enlol-owalowan Jesus, natekwafan nan chaya, ²² ya khinomwab ken siya nan Ispirito Santo ay kag kalopati nan ilana. Sa et id chaya wad-ay nan nenkali ay nangwanin, “Sik-a nan laylaychek ay Anakko. Malaylaychan ak ken sik-a.”

*Nan Katontanon nan Waned Jesus
(Mateo 1:1-17)*

²³ Omey is tolon poo ay tawen Jesus issan nangilapowana ay nen-isos-olowan. Infilang nan takho siya ay anak Jose.

Si Jose et siya nan anak Eli. ²⁴ Et si Eli, anak Matat; si Matat, anak Levi; si Levi, anak Melki; si Melki, anak Jane; si Jane, anak Jose; ²⁵ si Jose, anak Matatias; si Matatias, anak Amos; si Amos, anak Nahum; si Nahum, anak Esli; si Esli, anak Nage; ²⁶ si Nage, anak Maat; si Maat, anak Matatias; si Matatias, anak Semei; si Semei, anak Jose; si Jose, anak Juda; ²⁷ si Juda, anak Joana; si Joana, anak Resa; si Resa, anak Zorobabel; si Zorobabel, anak Sealtiel; si Sealtiel, anak Neri; ²⁸ si Neri, anak Melki; si Melki, anak Adi; si Adi, anak Cosam; si Cosam, anak Elmodam; si Elmodam, anak Er; ²⁹ si Er, anak Josue; si Josue, anak Eliezer; si Eliezer, anak Jorim; si Jorim, anak Matat; si Matat, anak Levi; ³⁰ si Levi, anak Simeon; si Simeon, anak Judas; si Judas, anak Jose; si Jose, anak Jonan; si Jonan, anak Eliakim;

³¹ si Eliakim, anak Melea; si Melea, anak Mena; si Mena, anak Matata; si Matata, anak Natan; si Natan, anak David; ³² si David, anak Jesse; si Jesse, anak Obed; si Obed, anak Booz; si Booz, anak Salmon; si Salmon, anak Naason; ³³ si Naason, anak Aminadab; si Aminadab, anak Aram; si Aram, anak Arni; si Arni, anak Esron; si Esron, anak Fares; si Fares, anak Juda; ³⁴ si Juda, anak Jacob; si Jacob, anak Isaac; si Isaac, anak Abraham; si Abraham, anak Tare; si Tare, anak Nacor; ³⁵ si Nacor, anak Serug; si Serug, anak Ragau; si Ragau, anak Peleg; si Peleg, anak Heber; si Heber, anak Selah; ³⁶ si Selah, anak Cainan; si Cainan, anak Arfaxad; si Arfaxad, anak Sem; si Sem, anak Noe; si Noe, anak Lamec; ³⁷ si Lamec, anak Matusalem; si Matusalem, anak Enoc; si Enoc, anak Jared; si Jared, anak Mahalaleel; si Mahalaleel, anak Cainan; ³⁸ si Cainan, anak Enos; si Enos, anak Set; si Set, anak Adan; ya si Adan, anak Apo Dios.

4

Nan Nanas-ailowan Satanas ken Jesus (Mateo 4:1-11; Marcos 1:12-13)

¹ Kinmaan si Jesus isnan wanga ay Jordan ya wad-ay nan Ispirito Santo ken siya. Et inpangon nan Ispirito Santo isnan ponchag. ² Ischi nan nanas-ailowan nan chimonyo ken siya is epat poo ay akhew. Eg-ay paat nangnangan issan cheycha ay akhew, awni ya ket ay naowaowat.

³ Kinwanin et Satanas ken siya, “Mo sik-a nan Anak nan Dios, ayed, filinem nan nay fato ta enfalin is tinapay.”

⁴ Kinwanin Jesus ay sinmongfat, “Kanan nan naisolat ay kalin Apo Dios en,
‘Faken yangkhay nan tinapay nan maikatakho.’ ”

⁵ Sa et inpangon nan chimonyo si Jesus id tongcho, et inpailana is sin-ak-itan nan am-in ay en-ap-apowan isnan lofong. ⁶ Sa na't kanan, “Am-in chasa ay kamabfalin ay en-ap-apowan ya nan am-in ay kaidchayawancha, et ichowak ken sik-a, tay naichowa am-in sa ken sak-en et mabfalin ay ichowak isnan olay sino ay laychek. ⁷ At kwam am-in chasa mo enlokfob ka't mampay ay manad-ayaw ken sak-en.”

⁸ Sinmongfat si Jesus ay mangwanin, “Kanan nan naisolat ay kalin Apo Dios en,
‘Enchayaw ka ken Apo Dios ay Diosmo,
ya siya yangkhay nan ensilfiyam.’ ”

⁹ Sa na't inpango siya id Jerusalem ya inyeyna is katoktok nan Timplo, sa na't kanan, “Mo sik-a nan Anak nan Dios, ayed lomabtok ka. ¹⁰ Tay kanan nan naisolat ay kalin nan Dios en,
‘At filinena nan anghelesna ay manokkhong ken sik-a.’ ”

¹¹ Kanana akhes en,
‘At salapaencha sik-a
ta ad-i maisogto nan sikim isnan fato.’ ”

¹² Sa et kasin sinmongfat si Jesus ay nangwanin, “Wen, ngem kanana met akhes en, ‘Ad-im teptepn-gen si Apo Dios ay Diosmo.’ ” ¹³ Mid ad-i inangnen Satanas ay nannailo ken Jesus, ya osto'y siya chi, tinaynana is sin-ak-itan.

*Nan Chonon Jesus id Galilea
(Mateo 4:12-17; Marcos 1:14-15)*

¹⁴ Tinmoli si Jesus id Galilea, ya wad-ay ken siya nan kamabfalin nan Ispirito Santo. Et nadnge-nadnge siya isnan olay entona ay ili ischi. ¹⁵ Cha na sinkhep nan sinagogacha* ay nen-isos-olo, sa cha't chinad-ayaw am-in siya.

*Inad-in nan Kailiyan Jesus Siya
(Mateo 13:53-58; Marcos 6:1-6)*

¹⁶ Sa et sinmaa si Jesus id Nazaret ay naengnganana, ya isnan Sabfachot[†] sinomkhep is kasinagoga tay siya nan inpaingsana. Tinmakcheg ay namasa isnan kalin Apo Dios, ¹⁷ ya naichowa ken siya nan nalolokot ay liblon Isaias ay mamadton Apo Dios. Finitlagna chi sa na't inchanan nan nay ay naisolat,

¹⁸ “Wad-ay nan Ispiriton Apo Dios ken sak-en. Tay pinilina sak-en ay mangiwalakhawag isnan Khawis ay Chamag isnan poposi. Infaana sak-en ay mangifaag isnan mabfafalod ay at maipalofos cha, ya isnan ad-i makaila ta at makaila cha kasi. Infaana sak-en ay mangipawaya isnan maliglikhatan, ¹⁹ ya ta ipalawagko ay siya na nan tawen ay mangisalakan Apo Dios isnan takhona.”

²⁰ Linokot Jesus nan liblo ya insobrina isnan kafachang sa et tinmokcho ay nen-isolo. Iilaen am-in nan takho is kasinagoga siya. ²¹ Sa na't

* ^{4:15} Sinagoga nan ngachan nan manad-ayawancha ken Apo Dios id sangad-om isnan Judio. Siya akhes nan naamongancha ay en-okoman ya matottuyaan. † ^{4:16} Sinabfacho nan tengaw nan Judio ay menchad-ayawancha ken Apo Dios is kasinagoga ay sinfaancha.

kinwani en, “Naangnen idwani kannay nan nay ay kalin Apo Dios isnan cha yo manngelan.”

²² Tinan-oyancha ya nataa cha am-in isnan khanag-awis ay kinkinwanina. Kinwanicha en, “Ay ke faken na san anak Jose?”

²³ Sa na't kanan, “At kananyo ken sak-en nan nay ay al-alig, ‘Sik-a ay en-ag-akhas, akhasam nan awakmo.’ Nan laychenyo ay kanan ken sak-en et, ‘Angnem isnan osto ay ilim nan chinchinngemi ay inang-angnem id Capernaum.’ ²⁴ Ngem tet-ewa kanak ken chakayo, maid paat mamadto ay mafigfig isnan chadlos ilina. ²⁵ Nay, ifaagko ken chakayo nan tet-ewa, angsan cha nan nailekkasan id Israel issan timpon Elias ay eg-ayna nen-od-odchanan is tolo ya kakhedwa ay tawen, ya chad-ama nan filil isnan olay entona issa ay ili. ²⁶ Ngem olay mo siya chi, egay paat infab-aan Apo Dios si Elias ay machang isnan olay esang ken chaicha, kecheng yangkhay nan esang ay mangili ay nailekkasan ay iSerepta id Sidon.

²⁷ “Wad/ay akhes nan angsan ay nenkakolit id Israel isnan timpon nan mamadto ay si Eliseo, ngem maid paat olay esang is naipaghawis ken chaicha, kecheng si Naaman ay mangili ay iSiria.”

²⁸ Peteg nan songet nan am-in ay wad/ay is kasinagoga issan nanngelancha ischi. ²⁹ Naligwat cha ya ala cha ya khoyod ken siya ay mangipafala is kaili. Khinoyodcha siya ay nangiyey isnan cheppas nan filig ay naikhab-an nan ilicha ta en cha ekchakhen. ³⁰ Nay met achi nanalan is kakhawan nan mangal-alifongfong ay katakhotakho ya kinmaan.

*Nan Nangipakaanan Jesus isnan Anito
(Marcos 1:21-28)*

³¹ Sa et khinomwab si Jesus id Capernaum id Galilea ay cha na nen-isos-olowan is kasinagoga isnan Sabfacho. ³² Cha cha nataa isnan ikkana ay en-isolo, tay wad-ay pet kalebfbengan nan kalina.

³³ Ya ket wad-ay nan esang ay lalaki is kasinagoga ay naan-anitowan. Chadlos nenfogfokhaw ay mangwanin, ³⁴ “Na! Sik-a Jesus ay iNazaret, ngag nan fiyangmo ken chakami? Ay inmali ka ngen ay mamakawas ken chakami? Ammok mo sino ka. Sik-a nan Nasantowan ay Faan Apo Dios!”

³⁵ Ngem yinangyangan Jesus ay nangwanin, “Khenekmo! Komaan ka ken siya!” Infafas nan anito nan lalaki isnan sakhangcha am-in, sa et finmala siya ya egayna sinaksaktan nan lalaki.

³⁶ Nataa am-in nan takho ay cha mangwani isnan ib-acha, “Ngag man chana ay kali? Tay ya ke wad-ay pet kalebfbengana ya kamabfalina ay mamilin isnan anito ya fomala cha tet-ewa!” ³⁷ Sa et nadngenadnge nan maipoon ken Jesus isnan olay entona isnan chey ay ili.

*Nan Nangag-akhasan Jesus isnan Nenkasakit
(Mateo 8:14-17; Marcos 1:29-34)*

³⁸ Kinmaan si Jesus is kasinagoga ya inmey is afong cha Simon. Wad-ay ischi nan katokhangan Simon ayfafai, ay ensaksakit ya chachama nan pochotna. Sa cha't nenseg-ang ken Jesus. ³⁹ Sinmag-en si Jesus ay nangoschong ken siya, ya yinangyangana nan pochotna ket ay nenkakkakaan. Ala na ya fangon sa na't pangangen chaicha.

40 Issan osto'y sedsechemna,[‡] waschin et nangiyey ken Jesus isnan nenkasakit ken chaicha isnan nateketeken ay sakit. Kinkincheng Jesus ay nangappos ay nangipagkhawis ken chaicha am-in. **41** Nan cheycha'y anito ay finmala isnan cheycha'y sinkhepcha et nenfogfokhaw cha ay nangwanin, “Sik-a nan Anak nan Dios!” Nay met achi yinangyangan Jesus chaicha ya inpawana nan enkaliyancha, tay ammocha ay siya nan Cristo.

*Nan Nenpap-alawakan Jesus is kaSinagoga
(Marcos 1:35-39)*

42 Issan cha et mawiit, tinaynan Jesus nan ili ya inmey isnan maid paat tagtakhowan. Ngem ket ay inmey nan katakhottakho ay nangan-anap ken siya, ya osto'y inchanancha siya inpakod-cha. **43** Ngem kinwanina ken chaicha, “Masapol ay iwalakhawagko akhes nan Khawis ay Chamag maipoon isnan en-ap-apowan Apo Dios isnan tapina'y ili, tay siya nan khotok nan naibfaalak.” **44** Et inmey nenpap-alawag isnan kasinagoga isnan olay entona ay ili id Judea.

5

*Nan Nangayakan Jesus isnan Inmona ay Tolo
ay Disipolosna*

(Mateo 4:18-22; Marcos 1:16-20)

1 Isnan namingsan, wad/ay si Jesus ay tomatakcheg is kailit nan fayfay id Genesaret,

---

[‡] **4:40** Isnan ekhad nan Judio, mo malonog nan akhew, siya nan pengpeng nan tengawcha ay Sabfacho. Tay siya chi, isnan sedsechemna nan mangiyeeyancha isnan nenkasakit ay ib-acha ken Jesus.

ya inalifongfongan nan katakhotakho ta chengngenchana nan isolona ay kalin Apo Dios. ² Inilana is kailit nan fayfay nan chwa ay fangka ay tinaynan nan cheycha'y mangadkhachiw ay cha mangowas isnan tafokorcha. ³ Idwani, nen-agchang siya isnan esang ay fangka ay kwan Simon, sa na't infakha ken siya ta ipagpakhegedna is akit nan fangka ta maiyadchawi is kalota. Sa et timmokcho ischi ay nen-isos-olo isnan katakhotakho.

⁴ Kakwasan nan nen-isos-olowana, kinwanina ken Simon, “Iyeymo nan fangka is kaad-achaem ta oy-oyenyo nan iketyo.”*

⁵ “Apo,” kinwanin Simon, “Insetmi met isnan maschem engkhana idwani ay wiit, ya ke maid paat inalami mo! Ngem khapo tay kanam, olay kasik oy-oyen nan iket.” ⁶ Et osto ay inoy-oycha nan iketcha, ket ay angsaangsan tet-ewa nan in-alacha ya nganngani mafakas nan iket. ⁷ Ala cha't ya kawad isnan kakadwacha is kaesang ay fangka ta omali cha ay mamachang ken chaicha. Sa cha't inmali ya pinnopinnocha nan chwa'y fangka ke cha't ay nganngani malin-eb.

⁸ Issan nangil-an Simon Pedro[†] isnan cha inmat, ala na et ya falintomeng isnan sakhang Jesus ay nangwanin, “Taynam sak-en, Apo, tay fomafasol ak!”

⁹ Natakatakag cha ay enkakadwa isnan adachowan ay kinnacha. ¹⁰ Siya akhes isnan tapina

---

* ^{5:4} nan iket isnan sichok ay anwaanwa ya anchoancho ta maoy-oy isnan fayfay. † ^{5:8} Nginadnan Jesus si Simon is Pedro, nay et kanancha ken siya en Simon Pedro.

ay kakadwan Simon ay si Santiago ya si Juan ay anak Zebedeo.

Kinwanin et Jesus ken Simon, “Ad-i ka omegyat. Tay mailapo kannay idwani, takho nan en ka khadchiwen.”

¹¹ Sa cha't inpachaka nan fangkacha ya khinayadcha am-in nan ngag issa, ya naifoweg cha ken Jesus.

*Inpagkhawis Jesus nan Esang ay Nakolit
(Mateo 8:1-4; Marcos 1:40-45)*

¹² Isnan namingsan ay kawad Jesus isnan esa'y ili, sinmag-en nan lalaki ay chadlos nakolit. Issan chadlos na nangil-an ken Jesus, ala na ya eey is sakhangna ay nenlokfob ya nenseg-ang ken siya. Kinwanina, “Apo, mo sa ya laychem, et mabfalin ay pakhawisem sak-en.”

¹³ Kinappos Jesus nan nakolit ay nangwanin, “Laychek, khomawis ka!” Ya ket ay nenkakkakaan kannay nan kolitna.

¹⁴ Sa et finilin Jesus siya ay nangwanin, “Ad-im ifab-aag isnan olay sino nan sana ay inmat ken sik-a. Enchadchawes ka't ay en mangipaila isnan awakmo isnan pachi. Sam et ichowa nan chaton ay infilin Moises ay mangipaila isnan takho ay tet-ewa ay khinmawis ka.”

¹⁵ Ngem am-amed kayet ay nadnadnge isnan olay entona, nan maipoon ken Jesus, et angsan cha nan katakhotakho ay inmey ken siya ay nange isnan kalina ya nangipakaan isnan sakitcha.

¹⁶ Ngem si Jesus, omeomey isnan maid paat tag-takhowan ay en nenlol-owalo.

*Inpagkhawis Jesus nan Ad-i Makagkhiwa
(Mateo 9:1-8; Marcos 2:1-12)*

¹⁷ Isnan namingsan ay cha en-isos-olowan Jesus, wad/ay cha nan nakitotokcho ay Fariseo ya mistolon si lenteg. Nalpo cha isnan am-in ay ilili id Galilea, ya id Judea, ya id Jerusalem. Ya wad/ay ken Jesus nan kamabfalin Apo Dios ay mangipagkhawis isnan sakit. ¹⁸ Ya ket sanacha nan lallalaki ay mangiyal-ali isnan esang ay adi makagkhiwa ay lalaki ay maiyaamaka. Et inyan-anapcha nan angnencha ay mangiskhep ken siya is kasakhang Jesus. ¹⁹ Nay met achi ad-icha makaiskhep khapo isnan katakhotakho, inlamagcha siya is kaatep,[‡] ya linekwabcha nan tapin nan minadchaliyo ay atep ischi, sa cha't inpagkhwab isnan sakhang Jesus is katengan nan katakhotakho. ²⁰ Isnan nangilasinan Jesus isnan pammaticha, kinwanina isnan lalaki, "Kayong, napakawan et nan fasolmo."

²¹ Ya ket ay kankanan nan cheycha'y mistolon si lenteg ya Fariseo is kasemekcha en, "Sino pan na's takho ay aped mangam-amsiw ken Apo Dios! Ay ke wad/ay makapakawan si fasol mod-i si Apo Dios yangkhay?"

²² Si magtek Jesus, ammona nan semekcha, sa na't kanan, "Ngag man kasin nan en yo semkesemken? ²³ Ngag nan malanlanoy ay kanan, 'Napakawan et nan fasolmo,' paymo, 'Fomangon ka ya manalan ka?' ²⁴ Nay met achi ta mangam-mowanyo ay wad/ay kalebfengak ay Anak si

---

[‡] **5:19** Isnan ilin Jesus nadchata nan atep nan afongcha ay nakhaeb is lota paymo madchaliyo.

Takho is kalota ay mamakawan isnan fasol, ay man et ta ipailak.” Et kinwanina isnan lalaki ay ad-i makagkhiwa, “Kanak ken sik-a, fomangon ka! Alaem nan kaseypam ta somaa ka!”

25 Ya isnan sakhangcha am-in, finmangon kannay sa na't inala nan kaseypana, et sinmaa ay nanad-ayaw ken Apo Dios.

26 Sa cha't nenkatatakag, ya chinad-ayawcha si Apo Dios. Chadlos cha inmeyyat ay nangwanin, “Chad-ama paat ay katataa nan naycha'y inila tako idwani.”

*Nan Nangayakhan Jesus ken Levi
(Mateo 9:9-13; Marcos 2:13-17)*

27 Issan osto'y nakwas chachi, finmala si Jesus ya inilana nan esang ay enkorkortais ay enngachan is Levi. Wad-ay ay tomotokcho is kaenfob-owisana. Kinwanin Jesus ken siya en, “Maifoweg ka ken sak-en.” **28** Nenkaliligwat si Levi sa na't tinaynan nan am-in ya naifoweg ken siya.

29 Idwanin, nenpapiyasta si Levi is afongna. Angsan cha nan inmey ay enkorkortais ya nan tapina kayet ay makikan. **30** Ngem isnan nangilan nan cheycha'y Fariseo ya nan ib-acha ay mistolon si lenteg isnan cheycha ay naamong, nenlili cha isnan disipolos Jesus, “En kayo man cha pet makikan ya makiinom isnan sanacha'y enkorkortais ya wasit ay takho ay?”

31 Sinfat et Jesus chaicha ay nangwanin, “Faken nan takho ay komekedse nan makasapol isnan choktor mod-i ket nan nasakit. **32** Egay ak inmali

ay mangayag isnan cheycha'y nalenteg, mod-i ket
nan fomafasol ta enfafawi cha."

*Nan Salodsod Maipoon isnan Entipelan
(Mateo 9:14-17; Marcos 2:18-22)*

³³ Wad-ay cha nan nangwani ken Jesus, "Apo, entiptipe nan cheycha'y disipolos Juan, ta enlollowalo cha et yangkhay. Siya akhes isnan disipolos nan Fariseo. Ngem ya ke pet cha ominom ya cha mangan nan disipolosmo mo?"

³⁴ Sa et kinwanin Jesus, "Ay ke kayo makaiyad-i isnan makikkanan nan lilwid nan kaab-afong ay lalaki,§ mo sisya kayet siya ken chaicha? ³⁵ Ngem at omali nan akhew ay maal-ana ken chaicha, at siya chachi ay akhew nan ad-i cha mangmanganan."

³⁶ Inyalig kayet Jesus ken chaicha ay nangwanin, "Maid mamikis isnan falo ay fachona ta sa na't itakop nan chey pinikisna isnan lokhak.* Tay at pakawasena't yangkhay nan falo ay facho, sa et ad-i akhes enfakhay nan falo ay lopot ya nan lokhak. ³⁷ Maid akhes mangippey isnan kakhag-aeb ay fayas isnan chaan ay kochil ay entey-an si fayas.† Tay at paptoken nan falo ay fayas chi, ya ayyew et yangkhay nan kakhag-aeb ay fayas,

---

§ **5:34** Si Jesus, inyaligna nan awakna isnan nay ay kaab-afong ay lalaki, ya nan disipolosna isnan aloyos nan kaab-afong. Nan maal-an nan kaab-afong, et inyalig Jesus isnan eteyna. * **5:36** Kag tona nan ayen nan nay ay al-alig: ad-i maifakhay nan falo ay sos-olon Jesus isnan sos-olon nan Fariseo. † **5:37** Nan kopkop si karnilo, siya nan osalencha is pagfayyanan. Mo kakhag-aeb, enyam-es nan kochil, et ad-i pomtok mo lomlomwag nan fayas. Ngem mo chaan, at komenteg, et nalaka ay pomtok mo lomlomwag nan kakhag-aeb ay fayas.

olay nan nafakas ay pagfayyasan. ³⁸ Nan magtek falo ay fayas, et masapol ay maippey isnan falo ay kochil ay pagfayyasan. ³⁹ Maid akhes kasin menlayad isnan kakhag-aeb ay fayas mo apchas et nakainom isnan naeteng ay fayas. Tay kanana en, ‘Khagkhag-awis nan naeteng.’ ”

6

Nan Infaag Jesus Maipoon isnan Tengaw nan Judio

(Mateo 12:1-8; Marcos 2:23-28)

¹ Isnan esang ay Sabfacho, ay nanad-alanan cha Jesus is kapayewan, inmala nan cheycha'y disipolosna is kinotkotimcha. ² Ket ay kinwanin nan tapin nan Fariseo en, “Ya ke yo pappaaten ay mangangnen isnan maipawa isnan tengaw ay Sabfacho ay?”

³ Sa et kanan Jesus, “Egayyo ngen finasa nan inangnen David ya nan cheycha'y fowegna issan naowatancha?* ⁴ Sinomkhep si David isnan afong Apo Dios, ya kinmakan isnan tinapay ay naichoo ken Apo Dios. Sa na't inwalas isnan fowegna. Maipawa met chi isnan olay sino ay mangakan mo ad-i yangkhay nan papachi.” ⁵ Sa na't kinwani ken chaicha en, “Sak-en met ay Anak si Takho nan mangiyapo isnan tengaw.”

---

* **6:3** Si David nan nadnadnge ay alin nan Judio id sangad-om. Isnan namingsan, ay linmayawana ken Saul ay ngaag ay ali, maid sengetcha. Et sinomkhep isnan afong Apo Dios ta komchaw is tinapay isnan pachi. Ngem maid. Nan magtek yangkhay naichoo ken Apo Dios nan wad-ay, ay kanen yangkhay koma nan papachi. Nay met achi, olay mo maipawa chi, nangan kayet cha David.

*Nan Lalaki ay Nasakew nan Limana
(Mateo 12:9-14; Marcos 3:1-6)*

6 Isnan esang kasin ay Sabfacho, sinomkhep si Jesus is kasinagoga ya nen-isos-olo. Ya ket ay wad-ay ischi nan esang ay lalaki ay nasakew nan kannawan ay limana. **7** Sa et tinotokkhongan nan cheycha'y mistolon si lenteg ya nan Fariseo si Jesus ta mangil-ancha mo en-akhas isnan Sabfacho ay tengaw, ta chomalat si mangipafasolacha ken siya.[†] **8** Ngem si Jesus, ammona nan semekcha, sa na't kinwani isnan chey nasakew nan limana, “Itakchegmo ta omali ka is katengana.” Tinmakcheg tet-ewa ya khinmawa.

9 Ya ket kinwanin Jesus, “Salodsochek na ken chakayo. Ngag nan ipalofos nan lenteg tako ay angnen isnan tengaw? En-angnen tako ngen isnan khawis paymo nan ngaag? En-isalak tako ngen paymo enpakawas tako isnan fiyag?”

10 Sa et nenmonaang ken chaicha am-in, ya kinwanina isnan lalaki, “Oyachem nan limam.” Inangnena, ya ket khinmawis kasin nan limana. **11** Nay met achi amed cha sinmonget ya natotya cha mo ngag nan angnencha ken Jesus.

*Nan Namilinan Jesus isnan Apostolesna
(Mateo 10:1-4; Marcos 3:13-19)*

12 Issan chey ay timpo, linmamag si Jesus is kafilig ay en nenlowalo. Et sinlabfiyan ischi ay nenlol-owalo ken Apo Dios. **13** Issan kawiitana, inayakhana nan cheycha'y disipolosna sa na't pinili

---

[†] **6:7** Isnan mistolon si lenteg ya nan Fariseo, law-encha nan en-akhas isnan Sabfacho ay tengawcha, tay kanancha en chonachi.

ken chaicha nan sinpoo ya chwa ay nginadnana is apostoles.[‡]

¹⁴ Siya chana nan pinilina: Si Simon (ay nginadnan Jesus is Pedro), sa et nan akhina ay si Andres; cha Santiago ken Juan; cha Felipe ken Bartolome; ¹⁵ cha Mateo ken Tomas; si Santiago ay anak Alfeo; si Simon (ay nginadnancha is Zelot tay isaksakitna nan ilicha); ¹⁶ si Judas ay anak Santiago, ya si Judas Iscariote ay awni't mangitiktik ken Jesus.

*Nan Nen-isos-olowan ya Nen-ag-akhasan Jesus
(Mateo 4:23-25)*

¹⁷ Pinmanad cha Jesus is kadchata. Ya wad-ay cha ischi nan angsan ay disipolosna ya nan angsan ay katakhotakho ay nalpo isnan kailili id Judea, id Jerusalem, ya id Tiro ya Sidon ay ilit nan fayfay. ¹⁸ Inmali cha ay nannge ken Jesus ya nangipaakhas isnan sakitcha. Nan cheycha akhes ay naan-anitowan, naipagkhawis cha. ¹⁹ Ya waschin nenlayad ay manikchod ken siya, tay wad-ay nan kamabfalin ay malmalpo ken siya ay mangipagkhawis ken chaicha am-in.

*Nan Kanan Jesus en Naoney ya Maseg-ang
(Mateo 5:1-12)*

²⁰ Sa et iilaen Jesus nan disipolosna ya kinwania en,
“Naoney kayo ay mamigfig isnan kinakolangyo tay at maitapi kayo isnan en-ap-apowan Apo Dios!
²¹ Naoney kayo ay kag maoowat idwani,

[‡] **6:13** Nan ayen nan kali ay apostoles et nan nafaa. Tay chaicha nan sinpoo ya chwa ay pinilin Jesus ya finaana ay en mangiwalakhawag isnan Khawis ay Chamag maipoon isnan inmaliyan, ya inchowana nan kamabfalincha ay mangangnen isnan katataa.

tay at megsan kayo!
 Naoney kayo ay en-ag-akha idwani,
 tay at chadlo en-ango kayo!"

²² "Naoney kayo olay mo wad-ay menlilikhet ken chakayo, ya telachencha chakayo sa cha't amamsiwen chakayo, paymo ippeycha ay ngaag nan ngachanyo khapo ken sak-en ay Anak si Takho.
²³ Siya, enlal-ayad kayo mo siya sa nan omat ken chakayo. Itaodyo nan lagsakyo, tay at chakchake nan fongaenyo id chaya. Siya akhes nan inangangnen nan ikik-itcha isnan mamadton Apo Dios id sangad-om.

²⁴ Ngem chakayo ayfafaknang idwani,
 selaeg yo tay apchas yo chinawat nan enkhaw-isanyo.

²⁵ Selaeg yo ay maeegsan idwani,
 tay awni't maowat kayo!
 Ya chakayo ay aped en-ang-ango idwani,
 selaeg yo tay awni't aped kayo enngoyngoyos ya en-ag-akha!

²⁶ "Selaeg yo akhes, mo khawis nan kankanan nan am-in ay takho ken chakayo. Tay siya akhes chadlo sa nan kalin nan ikik-itcha id sangad-om issan cheycha'y ad-i tet-ewa ay mamadto."

*Laylaychenyo nan Menlilikhet ken Chakayo
 (Mateo 5:38-48; 7:12a)*

²⁷ Sa et kinwanin Jesus, "Ngem siya na nan ibfakhak ken chakayo ay mamannge ken sak-en: Laychenyo nan fosoyo. Khakhawisenyo nan menlikhet ken chakayo. ²⁸ Bindisyonanyo nan mangifotlog ken chakayo. Ilowalowanyo nan

mangoyong ken chakayo. ²⁹ Mo wad-ay manod-pak isnan ipingmo, ad-im ifales, mod-i ket ichoom kayet nan topakna. Mo wad-ay mangala isnan kakhaymo, iyoyam ta olay alaena kayet nan kamasitam. ³⁰ Agtam nan olay sino ay komchaw ken sik-a, ya mo wad-ay mangikaan isnan kwam, ad-im kasin anapen. ³¹ Angnenyo isnan ib-ayo ay takho nan ngag issa ay laychenyo akhes ay angnencha ken chakayo.

³² “Mo nan yangkhay menlad-ayad ken chakayo nan laylaychenyo, ay ke wad-ay fongaenyo sidi? Tay olay nan fomafasol, laychencha nan menlayad ken chaicha! ³³ Ya mo khakhawisenyo yangkhay nan cheycha'y mangagkhawis ken chakayo, ay ke wad-ay fongaenyo? Tay olay nan fomafasol, angnencha akhes sa! ³⁴ Ya mo enpakhawat kayo yangkhay isnan cheycha ay ammoyo ay enfayad, ay ke wad-ay fongaenyo ischi? Tay olay akhes nan fomafasol et enpakhawat cha isnan ib-acha ay fomafasol ay mangisakhong isnan ostoosto ay khinawatcha. ³⁵ Nan magtek angnenyo, et laychenyo nan kafosoyo. Khawisenyo chaicha. Enpakhawat kayo ya ad-iyo kasin sad-en nan maisakhongan. Mo siya chi nan angnenyo, at chakchake nan fongaenyo, ya maifilang kayo ay an-ak nan Katotongchowan, tay naanos siya isnan cheycha'y ngaag ya isnan cheycha'y ad-i mangammo ay ensofalit. ³⁶ Seg-anganyo mampay nan takho ay kag ken Amayo id chaya ay maseg-ang.”

*Ad-i tako Okomen nan Ib-a Tako
(Mateo 7:1-2)*

³⁷ Sa et kinwanin Jesus, “Ad-iyo okomen nan ib-ayo ta ad-i akhes okomen Apo Dios chakayo. Ad-iyo pabfasolen nan ib-ayo, ta ad-i akhes okomen Apo Dios chakayo ay machosa. Pakawanenyo nan ib-ayo ya at pakawanen akhes Apo Dios chakayo.

³⁸ “Agtanyo nan ib-ayo ya at agtan akhes Apo Dios chakayo. Ad-acha nan ichowana ay kag isnan finayo ay nasalop isnan ostoosto ay salop ay nasedsesedsa et naiwegwewegweg ya enlibilifas. Tay mo ngag nan kaad-achan nan ichowayo at siya akhes nan kaad-achan nan maichowa ken chakayo.”

*Nan Mangichad-alan isnan Tet-ewa, Masapol
ay Ammona Ona nan Tet-ewa*

³⁹ Inyalig kayet Jesus ken chaicha ay nangwanin, “Ay ke mabfalin ay ipangon nan esang ay nakolap nan ib-ana ay nakolap? Ad-i cha ngenmekchag ay chwa is kafito? ⁴⁰ Maid disipolos is entongtongcho mo nan mistolona. Ngem mo linpas nan olay sino nan ad-achalena, at chadlo enfalin ay kag isnan chey ay mistolona.”

*Iyalig Jesus nan Fasol isnan Fomolaw ya isnan
Kaew
(Mateo 7:3-5)*

⁴¹ Sa et kinwanin Jesus, “Em man isin-eng nan namolaw isnan matan nan ib-am, ya okhay nan sinlanges ay manasalak isnan matam kannay ay?

⁴² Ay kem aped kanan isnan ib-am en, ‘Kayong, ay ta kaanek nan sana'y mamofolaw isnan matam,’ ya ad-im ilaen nan sinlanges ay manasalak isnan matam? Sik-a ay kakas-okas-on! Kaanem pay ona nan sinlanges ay manasalak isnan matam, ta

nalatak nan mangil-am ay mangaan isnan namo-law isnan matan nan ib-am.”

*Nan Kaew ya nan Fekhasna
(Mateo 7:16-20; 12:33-35)*

⁴³ Kinwanin kayet Jesus, “Maid khawis ay kaew ay mamkhas is ngaag. Ya ad-i akhes mamkhas nan ngaag ay kaew is khawis. ⁴⁴ Tay maammowan nan am-in ay kaew isnan fekhasna. Ad-i mapokhas nan higos[§] isnan pagpakhat paymo nan ofas* isnan sibsifit. ⁴⁵ Kag tona tako akhes ay takho. Nan khawis ay takho, pabfalaena nan am-in ay khawis ay iigtona isnan semekna. Ngem nan ngaag ay takho, nan yangkhay ngaag ay naiigto is kasemekna nan ap-apatena. Tay mo ngag nan wad-ay ay semekna, siya akhes chi nan ap-apaten nan topekna.”

*Nan Chwa ay Kalapantilo
(Mateo 7:24-27)*

⁴⁶ Sa et kinwanin Jesus, “En yo man kanan ken sak-en en Apo, Apo, ya ad-iyo angnen nan filinko ay? ⁴⁷ Iyaligko ken chakayo nan kasasaad nan takho ay omali ken sak-en ay mannge isnan kalik sa na't iyangnen: ⁴⁸ Siya nan kag isnan takho ay kinmaob engkhana ay inchasana nan fato ay tomakchekhan nan tokod nan cha na ipatood ay afongna. Awni ya ket nenlemlem ya chinmakchakowag nan anewang ya ab-afikas ay

§ **6:44** Isnan ilin Jesus, wad-ay nan nateketeken ay fekhas si kaew ay maid sina. Esang nan higos, ay kag kavyab nan kadchakena.

* **6:44** Ofas akhes nan esang ay fekhas si kaew ay maid kayet isna, ay fomkhas isnan esang ay kag waka.

nanarsar isnan afong, ngem ad-i maiwegweg tay khawis nan naipatakchekhana.

⁴⁹ “Nay met achi kag tona nan takho ay aped yangkhay manmannge isnan kalik ya ad-inaiyangnen: Siya nan kag isnan takho ay nangipatood isnan afongna isnan lota ay maid pegnadna. Osto ay lemlem ya ab-afikas nan anewang ay nanarsar isnan afong, ya ket nenkatotokang ya chad-ama nan inangnena ay napakawas.”

7

Nan Nangipakhawisan Jesus isnan Faan nan Sorchacho ay iRoma

(Mateo 8:5-13)

¹ Sa et inmey si Jesus id Capernaum issan nakwasan nan nen-isos-olowana isnan katakhotakho. ² Wad-ay ischi nan kapitan si sorchacho ay iRoma ay masaksakit nan patpatkhena ay faana ya nganngani matey. ³ Osto'y chinngen nan kapitan nan maipoon ken Jesus, infaana nan tapin nan amam-an nan Judio ay omey enseg-ang ken Jesus ta omali ay mangipagkhawis isnan faana. ⁴ Inmey cha ken Jesus ya nenseg-aseg-ang cha ay nangwanin, “Tet-ewa ay nan tona ay takho et lebfengna'y mabfachangan. ⁵ Tay laylaychena chatako ay Judio, ya siya nan nangipakhaeb isnan sinagoga tako.”

⁶ Sa et naifoweg si Jesus ken chaicha. Issan nganngani cha'y omchanan isnan afong, infaan kannay san kapitan nan lil-iwidna ay en mangibfakha ken Jesus, “Apo, ad-i ka kasin enfelay ay omali, tay ad-i ak maikali ken sik-a, ta chadlos ka somkhep isnan afongko. ⁷ Ya olay akhes

sak-en, ad-i ak maikali ay aped omali ken sika. Ifilinmo koma et yangkhay, ya at omanay chi is mangipagkhawis isnan faak. ⁸ Maawatak sa tay sak-en akhes, wad-ay nan entongtongcho mo sak-en, ya wad-ay cha akhes nan iyap-apowak ay sorchachok. Kanak yangkhay isnan esang, ‘Oney ka ischi,’ et oney. Sa et isnan esang kayet kanak en, ‘Omali ka,’ ya omali. Ya isnan faak kanak en, ‘Angnem na,’ et angnena. Isonga ammok ay kafaelam.”

⁹ Osto'y chinngen Jesus chi, nataa, sa et nensakhong isnan katakhotakho ay inmonod ken siya ay nangwanin, “Ibfakhak ken chakayo, ay maid paat inilak is kag ton a y pammati isnan olay sino isna id Israel.” ¹⁰ Issan tinmoliyan nan cheycha'y nafaa is afong nan kapitan, inchanancha nan chey faa ay apchas khinmawis.

Tinakhon Jesus nan Natey ay Anak nan Nailekkasan

¹¹ Awni ya ket inmey cha Jesus isnan ili ay makwani en Nain. Naifoweg ken siya nan disipolosna ya nan katakhotakho. ¹² Issan cha cha omchanan isnan pantew nan ili, ke cha't ay sab-aten nan angsan ay omili ay en mangikaob isnan fab-aloy kedkecheng si anak nan nailekkasan.

¹³ Chachama ay naseg-ang si Jesus issan nangilana isnan ina, sa na't kanan, “Ad-i ka en-akha.” ¹⁴ Sa et sinmag-en ay nangegnan isnan alongan, ya tinomke nan cheycha'y nangaawit.

Sa et kinwanin Jesus, “Anakko, kanak ken sika, fomangon ka.” ¹⁵ Ya ket tet-ewa finmangon ya nakannali. Sa et inchawat Jesus ken inana.

16 Ke cha't ay inmegyat am-in ya chinad-ayawcha si Apo Dios. Kankanancha en, “Da! Naay nan matangtangad ay mamadton Apo Dios ay inmali ken chatako!” Kinwanicha akhes en, “Nay, inmali si Apo Dios ay mamachang isnan takhona!”

17 Kasin et nadngenadnge nan nay maipoon ken siya isnan am-in ay ili id Judea ya isnan malilwes ay ili.

*Nan Infakhan Jesus isnan Infaan Juan
(Mateo 11:2-19)*

18 Idwani, nan disipolos Juan, infakhacha ken siya nan am-in ay cha inmat. Sa na't inayakhan nan chwa ken chaicha **19** ya finaana chaicha ay omey ken Apo Jesus ta salodsochencha ay mangwani en, “Ad-i ngen sik-a san nakwani ay at omali, paymo som-ed kami ngen si teken?”

20 Osto'y inomchan cha ken Jesus kinwanicha, “Finaan Juan Bautista chakami ay mangwani en, ‘Ad-i ngen sik-a san nakwani ay at omali, paymo som-ed kami ngen is teken?’ ” **21** Siya kannay chi ay timpo nan cha nangag-akhasan Jesus isnan angsan ay nenkasakit isnan nateketeken ay sakitcha. Siya akhes nan cha na nangipafal-an isnan anito isnan tapina ay naan-anitowan, ya nan nangipakhawisana isnan matan nan angsan ay ad-i makaila.

22 Adi kad sinfat Jesus nan disipolos Juan ay nangwanin, “Tomoli kayo ya ibfakhayo ken Juan nan am-in ay inilayo ya chinngeyo: Nan nako-lap, makaila cha kasin, nan napilay, makachalan cha, naipagkhawis nan nakolit, makadnge

nan natoweng, naipatakho nan natey, ya cha maipalawag nan Khawis ay Chamag isnan posi. ²³ Naoney yangkhay nan takho ay ad-i enhwad-chwa ken sak-en!" kinwanina.

Nan Infakhan Jesus Maipoon ken Juan

²⁴ Issan osto'y kinmaanan nan infaan Juan, inokhod Jesus isnan katakhotakho nan maipoon ken Juan. Kinwanina, "Ngag kay nan kananyo ay katatakhon nan en yo inila is kaponchag? Kag ngen isnan fololong ay pakhig-iwwen si chakhem? ²⁵ Ngag nan en yo inila ischi? Nan ngen enfafacho is khawigkhawis ay enchangchangnge ay lopot? Nan man takho ay khanag-awis nan fachocha ya finofoslon nan fiyagcha, wad-ay cha isnan afong nan ali. ²⁶ Ngag nan en yo inila? Esang ngen ay mamadto? Siya. Ya kanak ken chakayo ay wadwad-ay kayet mo nan mamadto nan inilayo. ²⁷ Tay si Juan nan nakwani isnan naisolat ay kalin Apo Dios ay mangwanin,*

'Chey, faalek nan faak ay mang-oná mo sik-a, ta isakhanana nan kew-am.'

²⁸ Kanak ken chakayo ay isnan am-in ay naiyanak, maid entongtongcho mo si Juan. Nay met achi olay mo siya sa, maifilang kayet ay naon-oney mo siya nan kafan-ikhan ay takho ay maitapi isnan en-ap-apowan Apo Dios."

²⁹ Am-in nan takho ya nan cheysha'y enkorkor-tais chinchinngecha nan kinwanina. Chaicha nan sikhod ay namigfig isnan kinalenteg Apo Dios ya nay et nenpafonyag cha ken Juan. ³⁰ Ngem nan Fafariseo ya nan mimistolon si lenteg, inad-icha

---

* ^{7:27} Ilaenyo nan Malakias 3:1.

nan pangkhep Apo Dios ken chaicha, et egay cha nenpafonyag ken Juan.

³¹ Sa et kinwanin Jesus, “Ngag et kay nan mangiyalikhak isnan naycha ay takho idwani? Ngag kay nan kais-isocha? ³² Kag cha paat san ongang-a ay en-ay-ayam is kamarkitan ay maid paat pasiyat-encha. Kanan nan esang en, ‘Mamattong kami ngem ad-i kayo met manayaw. Ilapomi ay en-antoway ngem ad-iyo met afayan.’ ³³ Idwani, inmali si Juan Bautista ay cha nentip-tipe ya eg-ay inmin-inom si fayas, ya kananyo en, ‘Naan-anitowan!’ ³⁴ Sak et akhes inmali ay Anak si Takho ay makikkikan ya makiin-inom, ya ket ay kananyo akhes en, ‘Chey na! Ilaenyo kay nan takho ay nay ya! Oklong ya foteng yangkhay nan ammona. Liwid sienkorkortais ya wasit ay takho.’ ³⁵ Ngem olay, tay nan kinatet-ewan nan silib Apo Dios et maipaila ay chadlos isnan fiyag nan manawat ischi.”

Nan Nenmangiliyan Simon ay Fariseo ken Jesus is Afongna

³⁶ Awni ya inayakhan nan esang ay Fariseo si Jesus ay en makikan is afongna. Et inmey si Jesus ya nakiofong. ³⁷ Idwani wad-ay nan esang ay omili ischi ay asi ayfafai, ay nannge ay wad-ay si Jesus is afong nan Fariseo ay cha makikan. Ala na't ya eey ken Jesus ya intakina nan fotilya ay alabastro ay entetey-an nan nafanglofanglo ay lana. ³⁸ Sa et tinmokcho is kachokogna ay nen-ag-akha engkhana ay infena nan sakin Jesus isnan akhana. Sa na't cha kannay ponasan isnan fookena

ay cha mamisfisito ischi. Sa na't lanaan isnan chey ay fangfanglo.

³⁹ Issan nangil-an nan Fariseo ay nangayag ken siya, kinwanina isnan semekna, “Mo sa ya tet-ewa ay mamadto na, et man ammona mo sino nan nay ayfafai ay mangeg-egnan ken siya ya mo ngag nan katatakhona. Ammona koma ay asi nan okhalina.”

⁴⁰ Ya ket kinwanin Jesus, “Simon, wad-ay nan laychek ay ifaag ken sik-a.”

“Wen, Mistolo, kanam et mampay,” kinwanina.

⁴¹ “Wad-ay nan chwa ay nakaotang isnan enpaot-otang. Nan esang, liman khasot ay denaryo[†] nan otangna, ya nan esang liman poo.

⁴² Et tay ad-i cha makafayad isnan inotangcha, pinakkawana chaicha. Idwani, sino et ken chaicha ay inmotang nan wadwad-ay nan layadna isnan enpaot-otang?”

⁴³ Sinmongfat si Simon ay nangwanin, “Away achi nan napakawan is ad-ad-acha.”

“Naitneng nan songfatmo,” kinwanin Jesus.

⁴⁴ Sinakhongna't sanfafai sa na't kanan ken Simon, “Ilaem achi nan cha angnen nanfafai ay nay. Minangilim tet-ewa sak-en isnan afongmo, ngem eg-ay ka inmagtan is chanom ay maiyowas isnan sikik.[‡] Ngem nan nay ayfafai, infena nan sikik isnan akhana sa na't pinnonasan isnan

[†] **7:41** Nan esa'y denaryo et siya nan lagfo isnan esa'y akhew.

[‡] **7:44** Isnani lin Jesus, kag tona nan ekhad nan takho mo wad-ay nan mangilicha: fisitowencha, sa cha't omichowa is chanom ay maiyowas isnan sikicha, sa cha't akhes lanaan nan olocha, ya panganencha chaicha.

fookna. ⁴⁵ Eg-ay ka finmisito, ngem si tona, eg-ay tinomtomke ay namisfisito isnan sikik nailapo issan inmaliyak. ⁴⁶ Egaymo linanlanaan nan olok, ngem siya, inappoapposana nan sikik isnan lana ay nafanglofanglo. ⁴⁷ Tay siya chi, ifaagko et ken sik-a ay nan nay chachama ay layad ay inpailana, siya nan mangipaila ay apchas et napakawan nan angsan ay fasolna. Ngem nan takho ay akit nan fasolna ay napakawan, et akit akhes nan layad ay ipailana.”

⁴⁸ Sa na't kinwani isnan fafai, “Napakawan et nan fasolmo.”

⁴⁹ Ya ket nan cheycha'y tapina ay nakikan, kinwanicha isnan semekcha, “Sino man nan nay takho ay olay pet nan fasol, ya pakawwanena?”

⁵⁰ Ngem kinwanin Jesus isnan fafai, “Nan sana ay pammatim nan nangisalak ken sik-a. Omey ka et oompa nan semekmo.”

8

Nan Fabfafai ay Naifoweg ken Jesus

¹ Nawnawni kasin nenfaat si Jesus isnan kailiili ay nangipap-alawag isnan Khawis ay Chamag maipoon isnan en-ap-apowan Apo Dios. Naifob-oweg nan cheycha'y sinpoo ya chwa ay disipolosna, ² ya nan tapina ay fabfafai ay inpagkhawis Jesus isnan sakitcha ya nan fabfafai ay nangipakaanana isnan anito ay nankhep ken chaicha. Chaicha cha Maria (ay makwanin Magdalena) ay nakaanan nan pito ay anito; ³ si Juana ay asawan Cusa ay ap-apo isnan afong Herodes; si Susana; ya nan angsan kayet ay

fabfafai ay cha finmachang ken cha Jesus isnan ikatakhocha.

*Nan Lalaki ay en Nensapowak
(Mateo 13:1-9; Marcos 4:1-9)*

⁴ Naam-among ken Jesus nan chadlos angsan ay takho ay nalpo isnan kailili, sa na't inokhod nan nay ay al-alig: ⁵ “Wad-ay nan inmey nensapowak is esek. Isnan cha na nen-isapowan, wad-ay nan cha nap-as is kachalan, ya cha cha nagkhatinan ya tinopek nan ay-ayam. ⁶ Wad-ay akhes nan nap-as isnan lota ay cheppas nan enchaem, ya osto ay cha cha tomofo, ke cha't ay nenkaloloyaw tay kolang nan chanom. ⁷ Nan akhes tapina, nap-as cha is kasibsifitan, ya osto'y tinmofo nan sibsifit, sinolincha et nan cha tomofo ay esek. ⁸ Nan akhes tapina, nap-as cha isnan khawis ay lota ya siya chachi nan tinmofo ay khawis ya nenfekhas cha is sinkhagsot.” Sa et inyanongos Jesus nan okhodna ay nangipapangekhe ay nangwanin, “Chengngenyo mampay chana, mo wad-ay kowengyo ay mannge!”

*Nan Kaosalan nan Al-alig
(Mateo 13:10-17; Marcos 4:10-12)*

⁹ Awni ya ket pinoot nan disipolos Jesus nan ayen nan chey ay al-alig. ¹⁰ Sa et kinwanin Jesus en, “Chakayo nan naipaammowan nan sikhod ay egay naammowan maipoon isnan en-ap-apowan Apo Dios. Ngem isnan tapina et nan al-alig nan maosar ay mangipaammo ken chaicha isnan naycha, tatno olay mo chadlos cha iilaen, pakebtencha ay ad-i mangila, ya olay mo chechengngencha, ad-i cha maawatan.”

*Nan Nangilawakan Jesus isnan Al-alig
 Maipoon isnan Nen-isapowak
 (Mateo 13:18-23; Marcos 4:13-20)*

11 “Idwani, kag tona nan ayen nan chey ay al-alig,” kinwanin Jesus. “Nan chey ay esek, siya nan kalin Apo Dios. **12** Nan chalan ay nap-asan nan esek, siya nan kaiyalikhan nan takho ay mannge isnan kalin Apo Dios, ngem naanali nan Chimonyo ay nangamas is kasemekcha nan chinngеча ay kali ta ad-i cha mamati ya maisalakan.

13 “Nan lota ay cheppas nan chaemna ay nap-asan nan esek, et maiyalig isnan takho ay mannge isnan kalin Apo Dios sa cha't ala ya chawat ay mangilayalayad. Ngem tay egay linmamot isnan semekcha, sin-ak-itan nan pammaticha. Et isnan omchanan nan mapalikhatancha at ipeg-anancha kannay nan pammaticha.

14 “Nan kasibsifitan ay nap-asan nan esek, et maiyalig isnan cheycha'y mannge, ngem aw-awni ya ket nan ayaka ay chanag ya kinafaknangcha ya laglagsakcha isnan nay ay lota nan manolin isnan chinngеча, et nay ad-i maengngan nan pammaticha.

15 “Nan akhes khawis ay lota ay nap-asan nan tapina, et chaicha nan takho ay mannge isnan kalin Apo Dios, sa cha't igto isnan tet-ewa ya khawis ay semekcha, ya eestencha engkhana ay mamkhas nan pammaticha,” kinwanina.

*Ad-i tako Itafon nan Tet-ewa: nan Al-alig
 Maipoon isnan Pagsilawan
 (Marcos 4:21-25)*

16 Kinwanin kayet Jesus, “Maid takho is maskhed isnan silaw sa na’t tangfan isnan fanga paymo padchaowen is kamaseypana. Ippeyna magtek isnan osto ay kaipatpatangana, ta nan somkhep et ilaenchana nan silaw. **17** Siya akhes ay maid maitatafon idwani ay at ad-i maipaila. Maid maitatafon idwani ay ad-i maammowan ya maipalawag is tap-in. **18** Ilaenyo et mampay ay khawis nan angnenyo ay enchenge. Tay nan mangidno isnan wad-ay ken siya, at maagtan kayet. Ngem nan maiyalig ay maid mabfalina ay ad-i mangidno isnan wad-ay ken siya, olay nan akit ay semsemkena ay wad-ay ken siya, et makaan.”

*Ibfakhan Jesus nan Tet-ewa ay Aag-ina
(Mateo 12:46-50; Marcos 3:31-35)*

19 Inmey nan inan Jesus ya nan aag-ina* ay nangila ken siya, ngem ad-i cha makasag-en khapo isnan katakhota. **20** Kinwanicha ken siya, “Apo, wad-ay cha inam ya nan aag-im ay entatakcheg is kadchela. Laychencha ay mangila ken sik-a.”

21 Sa et kinwanin Jesus, “Nan inak ya nan aag-ik, chaicha nan mange isnan kalin Apo Dios ya angnencha.”

*Nan Nangipatkelan Jesus isnan Lemlem
(Mateo 8:23-27; Marcos 4:35-41)*

22 Isnant namingsan nenlokhan cha Jesus ya nan disipolosna isnan fangka. Kinwanina en, “En tako is chemangna.” Sa cha’t naligwat ay inmey.

23 Issan cha cha omayan, naseyep si Jesus. Ya ket

---

* **8:19** Ilaenyo nan Mateo 12:46.

ay wad-ay nan chad-ama ay chakhem is kafayfay, ya cha et mapsong nan fangka engkhana ay nganngani cha'y malin-eb.

²⁴ Ala cha't ya fagon ken Jesus. “Apo! Apo! Nay malin-eb tako!” kinwanicha. Finmangon ay nangipatke isnan chakhem ya nan chakchake ay talipyakew. Et inompa tet-ewa nan fayfay ya ket kakhighkhinek chadlo.

²⁵ Sa na't kanan ken chaicha, “Ento pay nan pammatiyo?” Nay met achi sisya kayet san eg-yatcha ya taacha, ya cha cha kanan, “Sino mampet na ay takho? Ya ke pet olay nan chakhem ya chanom et filinena ya patiyencha tet-ewa siya!”

Nan Nangipakhawisan Jesus isnan Naananitowan (Mateo 8:28-34; Marcos 5:1-20)

²⁶ Sa cha't inomchan isnan ilin nan iGeresa, ay chechemangen nan fayfay id Galilea. ²⁷ Ya osto ay chinmaka si Jesus, sinab-at nan naananitowan ay lalaki ay omili ischi. Inmannong ay aped enlalalalafos, ya faken isnan afong, mod-i ket is kaliyang si natey nan entetey-ana. ²⁸⁻²⁹ Kadikad-in malokhanan siya isnan anito et olay mo maifalod ya makadchinaan nan lima ya sikina, sinokpotna kayet chachi, ya kasin piliten nan anito ay mangittolong ken siya is kaponchag.

Issan nangil-ana ken Jesus, ala na't ya wakis ya lokfob isnan sakhangna ay nangifokhaw, “Ngag nan fiyangmo ken sak-en Jesus ay Anak nan Katotongchowan? Pangngaasim ta ad-i ka omipalikhat!” Siya sa nan kinwanina tay apchas finilin Jesus nan anito ay fomala ken siya.

³⁰ Sa et kinwanin Jesus, “Ngag nan ngachanmo?”

“Kalifolifo,” kinwanina, tay angsan cha ay anito nan nangeegnan ken siya. ³¹ Sa cha’t nenseg-aseg-ang ken Jesus ta ad-in a filinen chaicha ay omeys isnan fito ay maid pengpeng nan kachaemna.

³² Idwani, wad-ay akhes isnan chey ay ponchag nan angsan ay fotog ay cha en-anglod. Sa et inseg-ang nan kaanianito ta somkhep cha isnan cheycha'y fotog. Et tinan-oyan Jesus. ³³ Nabfanala kannay nan kaanianito isnan chey ay lalaki sa cha’t ala ya sekhep isnan kafotofotog. Ke cha’t ay ala ya tagtag is katoy-ob ay enhadchawes is kafayfay sa cha’t nalin-eb.

³⁴ Issan nangil-an nan enpaspastor isnan chey ay inmat, linmayaw cha, sa cha’t inmey isnan olay entona ay kawad si afong isnan chey ay ili ay nangipadnge isnan chey ay inmat. ³⁵ Et nakhogkhog-oy nan katakhottakho ay inmey nangila ischi. Inmey cha ay nangchan ken Jesus ya inilacha san chey lalaki ay nakaanan san kaanianito. Timmotokcho is kasag-en nan sakin Jesus ya nabfachowan et, sa et inomchan chadlo nan osto ay semekna. Sa cha’t inmegyat. ³⁶ Nan cheycha akhes chadlos nangila isnan chey ay inmat, inog-okhodcha nan naangnen isnan naan-anitowan ay naipagkhawis. ³⁷ Sa et am-in nan omili ay iGeresa, inpakaancha si Jesus isnan ilicha tay isnan chadama ay egyatcha. Et nenlokhan is kafangka si Jesus ya timoli.

³⁸ Osto'y siya chi, nenseg-ang ken Jesus san chey lalaki ay nakaanan nan kaanianito ta maifoweg

ken siya. Ngem inpasaan Jesus ay nangwanin,
 39 “Somaa ka ta em ifaag nan am-in ay inangnen
 Apo Dios ken sik-a.” Et inmey tet-ewa ay nangifab-
 aag isnan am-in ay kailiyana, nan maipoon isnan
 am-in ay inangnen Jesus ken siya.

*Nan Anak Jairo ay Natey ya nan Fafai ay
 Nanikchod isnan Fachon Jesus*

(Mateo 9:18-26; Marcos 5:21-43)

40 Issan tinmoliyan Jesus is chemangna,
 chachama nan layad nan katakhotakho, tay siya
 nan sadsad-encha.

41 Idwani, wad-ay nan inmey ken Jesus ay
 esang ay mangichad-alan isnan sinagogacha ay
 enngachan is Jairo. Nenfalintomeng ay nentowad
 ken Jesus ay nenseg-ang ta chomag-os is afongna,
 42 tay nan es-esang ay anakna ay fafai ay away
 ngget entawen is sinpoo ya chwa et matmatey.

Naifoweg si Jesus, et issan omay-ayana, inali-
 fongfongan nan katakhotakho. 43 Wad-ay akhes
 ischi nan esang ay fafai ay eg-ay nasnaschok nan
 kachawayana is sinpoo ya chwa ay tawen. In-
 masna am-in nan kwana isnan nen-atoatonana
 ay nenpaag-akhasan, nay met achi maid paat
 nakaipagkhawis ken siya. 44 Inmey is kadchokog
 Jesus sa na't sinikchod nan khayachan nan fa-
 chona. Ya ket tinomke kannay nan chala ay
 fomab-ala ken siya.

45 Sa et sinalodsod Jesus ay nangwanin, “Sino
 nan sinmikchod?”

Idwani tay kinwanicha am-in ay faken cha,
 kinwanin et Pedro en, “Apo, ya ke man sanacha
 nan katakhotakho ay menliliwes ya mangal-
 alifongfong ken sik-a ya!”

46 Ngem cha kayet kanan Jesus, “Wad-ay nan simmikchod, tay liniknak ay finmala nan kamab-falin ken sak-en.”

47 Osto ay nadlaw nanfafai ay naammowan ay siya, nentat-ayenten ay inmey ken Jesus ya nenfalintomeng isnan sakhangna. Sa na't infaaag isnan am-in ay katakhotakho nan khotok nan nanikchochana ken siya ya nan nakhannawisana.

48 Sa et kinwanin Jesus, “Anakko, inpagkhawis nan pammadim sik-a. Omey ka et oompa nan semekmo.”

49 Issan cha mangwaniyan Jesus ischi, ket ay inmali nan esang ay faa ay nalpo is afong Jairo ay nangwanin, “Apo, natey et nan anakmo. Ad-im kasin sangawen nan Mistolo.”

50 Ngem tay chinngen Jesus chi kinwanina ken Jairo, “Ad-i ka omegyat. Mamati ka yangkhay, ya at khomawis siya.”

51 Osto'y inomchan cha is afong, maid inpas-paskhepna, kecheng yangkhay cha Pedro, Juan, ya si Santiago, sa et nan ama ya inan nan ongonga. **52** Waschin cha aakha nan takho ay nangad-achog isnan ong-onga. Kinwanin et Jesus, “Ad-i kayo en-akha. Egay natey siya, mamaseyep yangkhay!”

53 Sa cha't inang-ango si Jesus, tay ammocha ay natey. **54** Ngem inalana nan limana ay nangwanin, “Anak, fomangon ka!” **55** Ya ket sinmakhong san leng-agna ya ala na't ya fangon. Sa et inflin Jesus ta panganencha. **56** Nataataa cha amana ken inana, ngem ya ket ay inflin Jesus ta ad-icha ifab-aag nan chey ay inmat isnan olay sino.

9

Nan Namaalan Jesus isnan Sinpoo ya Chwa ay Apostolesna

(Mateo 10:5-15; Marcos 6:7-13)

¹ Inayakhan Jesus nan sinpoo ya chwa ay disipolosna sa na't inagtan chaicha is kamabfalin ya kalebengancha ay mangipakaan isnan am-in ay anito ya mangag-akhas isnan kasakisakit. ² Sa na't infaa chaicha ay mangipalawag maipoon isnan en-ap-apowan Apo Dios, ya mangipagkhawis isnan masasakit. ³ Kinwanina ken chaicha, "Ad-i kayo en-itaktakin is olay ngag isnan enfaatanyo. Maid sokod, sopot, makakan, siping, paymo ensokatanyo. ⁴ Ya olay sino ay menmangili ken chakayo, entetee kayo yangkhay isnan afongcha engkhana ay taynanyo nan chey ay ili. ⁵ Sa et mo wad-ay ili ay ad-i manawat ken chakayo, taynanyo, ya isnan komaananyo, pagpakhenyo nan sikiyo ta makaan nan pinomket ay chapog nan chey ay ili, ay kag manokhon ken chaicha."

⁶ Sa cha't naligwat ay nenfab-aat isnan kailili ay nangipap-alawag isnan Khawis ay Chamag ya nangipagkhawis isnan nenkasakit isnan olay entona.

Nan Naal-alilawan Herodes ay Khofernachor id Galilea

(Mateo 14:1-12; Marcos 6:14-29)

⁷ Si Herodes ay khofernachor, chinngena nan am-in ay in-inmat, et maid osto is semkena tay kanan nan tapina en kasin finmangon si Juan Bautista isnan etey. ⁸ Nan tapina akhes kanancha

Lucas 9:9

liv

Lucas 9:14

en nenpaila si Elias, ya wad-ay kayet nan mangmangwani en kasin natakho nan esang isnan cheycha'y mamadto id solit.

⁹ Sa et kinwanin Herodes, “Inpapotlongko met nan olon Juan, ngem sino man na ay cha maogokhod isnan kag tonacha ay chak chengngen?” Siya chi't ya lalaychena ay mangila ken Jesus.

*Nan Namanganan Jesus isnan Liman Lifo
(Mateo 14:13-21; Marcos 6:30-44; Juan 6:1-14)*

¹⁰ Tinmoli nan cheycha'y apostoles, ya infab-aagcha nan am-in ay inang-angnencha. Sa et inayakhan Jesus chaicha yangkhay ay omeiy isnan ili ay Betsaida. ¹¹ Issan magtek nangammowan nan katakhotakho isnan inmayana ischi, inonodcha siya. Khinagkhawisna ay nanawat ken chaicha, sa na't infab-aag nan maipoon isnan en-ap-apowan Apo Dios, ya inakhasana akhes nan makasapol isnan khomawisancha.

¹² Issan cha malonokhan nan akhew, inmey nan sinpoo ya chwa ay disipolosna ay nangwani ken siya, “Kanam et achi isnan katakhotakho ta en cha't omanap is manganancha ya omyanancha isnan sanacha ay ili, tay ponchag na.”

¹³ Ngem kinwanin Jesus ken chaicha, “Panganenyo chaicha.”

Sa cha't kanan, “Kedkecheng paat nan lima ay tinapay ya chwa ay filis nan wad-ay ya! Laychem ngen ay en kami ilakwan nan katakhotakho ay naycha is kanencha?” ¹⁴ (Tay inmey si liman lifo ay lallalaki nan wad-ay ischi.*)

---

* ^{9:14} Eg-ay kaifilang nan fabfafai ya nan ongang-a.

“Patokchowenyo chaicha is sinpapangfon. Olay masinlilman popoo cha,” kinwanin Jesus.

¹⁵ Et siya chi nan inangnen nan disipolosna, in-patokchocha am-in nan katakhotakho. ¹⁶ Inalan Jesus nan chey lima ay tinapay ya chwa ay filis ya nentangad id chaya ay nenyaman, sa na't pinet-apet-ang ya inchowana isnan disipolosna ta iwalascha isnan katakhotakho. ¹⁷ Nangan cha't am-in ya nabsog cha, ya nan nakhayad ay tinapay ay cha chinakhop nan disipolosna et sinpoo ya chwa ay labfa.

*Nan Nangifag-an Pedro ken Jesus
(Mateo 16:13-19; Marcos 8:27-29)*

¹⁸ Isnan namingsan, nakekecheng si Jesus ay nenlowalo isnan kawad nan disipolosna. Awni ya sinalodsodna ken chaicha ay mangwanin, “Sino ak isnan semek nan takho?”

¹⁹ “Kanan nan tapina ay sik-a si Juan Bautista, ngem nan tapina kanancha ay sik-a si Elias, ya wad-ay akhes nan tapina ay mangwanin esang ka isnan cheycha'y mamadto id sangad-om ay kasin natakho.”

²⁰ “Chakayo kay, sino ak isnan semekyo?” kinwanina.

Sinmongfat si Pedro ay nangwanin, “Sik-a nan Criston Apo Dios.”[†]

*Nan Nangifag-an Jesus Maipoon isnan at Mapalikhatana ya Mapateyana
(Mateo 16:20-28; Marcos 8:30-9:1)*

[†] **9:20** Nan ayen nan Criston Apo Dios et nan pinilin Apo Dios ay mangiyapo.

21 Sa et finilifilin Jesus chaicha ta ad-icha ifab-aag chi isnan olay sino. **22** Sa na't kayet kanan, “Sak-en ay Anak si Takho, masapol ay chadlos maipap-alikhat ya maad-i ak isnan amam-an si Judio, nan aap-apon si papachi, ya nan mimistolon si lenteg. Sak et maipapatey, ya isnan maikatlo ay akhew et maipatakho ak.”

23 Sa na't kinwani ken chaicha am-in, “Mo sino nan menlayad ay maifoweg ken sak-en, masapol ay lichongana nan awakna ya kawakawakas ay awitena nan kolosna ya maifoweg ken sak-en. **24** Tay mo sino nan ad-i mangayyew isnan fiyagna ta olay matey midkakay ken sak-en, at maisalakan. Ngem nan takho ay chadlos mangisalak isnan fiyagna at khechangna ay amasena. **25** Ay ke wad-ay fongaen nan takho olay mo kowaena am-in nan wad-ay isnan lo-fong, mo siya chi kannay nan maamasana paymo maafakana? **26** Tay nan mabfain ay mangitakcheg ken sak-en ya nan sos-olok, siya akhes ay mabfain ak ay Anak si Takho ay mangitakcheg ken siya isnan omaliyak isnan katangtangachak ya isnan kamabfalin Ama ya nan nasantowan ay anghelesna. **27** Ngem ibfakhak ken chakayo nan tet-ewa, at wad-ay ken chakayo isna nan ad-i mangip-peng isnan etey engkhana ay ilaencha nan en-ap-apowan Apo Dios.”

*Nan Tinmekenan nan Awak Jesus
(Mateo 17:1-8; Marcos 9:2-8)*

28 Nar-os et nan away esa'y chomingkho issan nangifag-an Jesus isnacha, sa et inmey is kafilig ay nenlowalo. Intakina cha Pedro, Juan ya si

Santiago. ²⁹ Issan cha na enlol-owalowan, ket ay tinmekan nan kamesna ya nan fachona nenfalin ay chad-ama'y somili. ³⁰ Sa et nenkawawad/ay nan chwa ay lallalaki ay nakitot-oya ken siya. Chaicha cha Moises ken Elias[‡] ³¹ ya chachama ay somili nan ilacha. Tinot-oyacha si Jesus maipoon isnan maangnenan nan pangkhep Apo Dios ken siya ay siya nan at mateyana id Jerusalem.

³² Idwani, naseyeseyep cha Pedro, ya osto'y fin-mangon cha ya ket inilacha nan katangtangachan Jesus ya nan chwa ay lalaki ay nakitaktakcheg ken siya. ³³ Issan nanaynnanan nan chwa'y lallalaki ken Jesus, kinwanin et Pedro ken siya, "Apo, khawis pet nan wad-ayan tako isna. Khomaeb kami is tolo ay ab-afong, enkwam nan esang, kwan Moises nan esang, ya kwan akhes Elias nan esang." (Tay ad-inammo nan kankanana.) ³⁴ Sa et isnan enkak-aliyana, inmali nan lifoo ay nangap-ap ken chaicha sa cha't naegyatan isnan nalibfoowancha.

³⁵ Sa et nadnge nan kali ay nalpo is kalifoo ya mangwanin, "Siya na nan Anakko ay pinilik. Chengngenyo siya!"

³⁶ Osto'y khinminek nan cha enkali, kedkecheng et si Jesus is wad-ay. Mailapo issan chey inkhigkhinek et yangkhay cha Pedro, ya maid paat nangifagfag-ancha isnan chey ay timpo nan olay ngag sisa ay inilacha.

*Nan Nangipakhawisan Jesus isnan Fab-aloy
Naan-anitowan
(Mateo 17:14-18; Marcos 9:14-27)*

[‡] **9:30** Cha Moises ken Elias nan nadngenadnge ay faan Dios id solit.

³⁷ Issan kawaksana nen-eseg cha't ay nalpo isnan filig, ya chadlos angsan nan takho ay inmey nanab-at ken Jesus. ³⁸ Sa et wad-ay isnan chey-cha'y takho nan lalaki ay nenfokhaw ay nangwanin, "Mistolo, seg-angam sak-en ta ilaem ed nan kedkecheng paat ay anakko. ³⁹ Tay sinkhep si anito ya aped kanafokhaw ya enpap-ayagpag ya omos-osab nan topekna. Kad-ikad-in palikhatena siya ya ad-in a paat pawayaen. ⁴⁰ Inseg-angko isnan disipolosmo ta pakaanencha nan chey ay anito, ngem ad-icha kafaelan."

⁴¹ Kinwanin Jesus ken chaicha en, "Chakayo ay maid pammatina ya nikfis nan akkhona! Ay kek sa makitetee ya sak an-an-anosan chakayo?" Sa na't kinwani isnan lalaki, "Iyalim sina nan anakmo."

⁴² Issan cha maisag-enan nan chey ay ongonga, infasfas kasin nan anito ket ay nenpap-ayagpag. Ngem nenyangyangan Jesus nan anito ya khinmawis chadlo, sa na't insakhong ken amana. ⁴³ Natakag am-in nan takho isnan chey ay matangtangad ay kamabfalin Apo Dios.

Nan Kasin Nangifag-an Jesus Maipoon isnan Mapateyana

(Mateo 17:22-23; Marcos 9:30-32)

Sisya kayet nan taan nan katakhotakho isnan am-in ay inang-angnen Jesus. Sa na't kinwani isnan disipolosna, ⁴⁴ "Semkenyo ay khawis nan nay ay ifaagko: At maichowa ak ay Anak si Takho isnan kamabfalin nan takho." ⁴⁵ Nay met achi egaycha naawatan nan kinwanina, tay naitafon na

ta ad-icha maawatan, ya omegyat cha ay kasin mamoot ischi.

Nan Kapapatekhan isnan En-ap-apowan Apo Dios

(*Mateo 18:1-5; Marcos 9:33-37*)

⁴⁶ Awni ya ket wad-ay nan nasosmaan nan disipolos Jesus, mo sino ken chaicha nan katongchowan. ⁴⁷ Ngem tay ammon Jesus nan semekcha, inayakhana nan esang ay ong-onga ya inpatakchegna isnan sag-ena. ⁴⁸ Sa na't kinwani ken chaicha, “Mo sino nan manawat isnan ong-onga ay kag ken tona maigkhapo ken sak-en, sak-en akhes nan chawatena. Ya mo sino nan manawat ken sak-en, chawatena akhes nan nangifaa ken sak-en. Tay mo sino nan kaoyaan ken chakayo am-in, siya nan katongchowan.”

Nan Ad-i Fomoso ken Chakayo, Chaicha nan Ibayo

(*Marcos 9:38-40*)

⁴⁹ Sa et kinwanin Juan, “Apo, wad-ay nan inilami ay cha mangipakaan isnan anito maichalan isnan ngachanmo, ya inpawami tay faken tako foweg.”

⁵⁰ Ngem kinwanin Jesus, “Ad-iyo aped ipawa siya, tay mo sino nan ad-i manopla ken chakayo, wad-ay cha ken chakayo.”

Nan iSamaria ay Eg-ay Nanawat ken Jesus

⁵¹ Issan nganngani et nan timpo ay tomoliyan Jesus id chaya, inpapatina ay omey id Jerusalem.

⁵² Inpaon-onana nan cheycha'y omey ay mangisakhana isnan omayancha. Nay met achi

issan inmayancha isnan esa'y ili id Samaria[§] ay en mangisakhana isnan am-in, ⁵³ ket ay inad-in nan omili ischi, tay nalatak ay id Jerusalem nan ayena. ⁵⁴ Osto ay siya chi nan inmat ay inilan nan disipolosna ay cha Santiago ya si Juan, kinwanicha, “Apo, laychem ngen ta lalayanmi nan apey ay malpo id chaya ta poowana chaicha?”

⁵⁵ Alan et Jesus ya sakhong ay nenyangyang ken chaicha. ⁵⁶ Sa cha't intoloy ay inmey isnan teken ay ili.

*Nan Menlayad ay Maifoweg ken Jesus
(Mateo 8:19-22)*

⁵⁷ Issan cha cha omayan, wad-ay nan lalaki ay nangwanin, “Maifoweg ak ken sik-a isnan olay entona ay omayam.”

⁵⁸ Kinwanin et Jesus ken siya, “Nan silay, wad-ay tekawcha, ya siya akhes isnan ay-ayam, wad-ay khafancha. Ngem sak-en ay Anak si Takho et maid osto is maseypak.”

⁵⁹ Wad-ay akhes nan teken ay nangwaniyana, “Maifoweg ka ken sak-en.”

Ngem kinwaninan, “Aw-awni Apo, ta ennak ed ona ikaob si ama.”

⁶⁰ Ket ay inyal-alig Jesus ay nanongfat ken siya, “Ngag ngotom ta nan natey nan en mangikaob isnan ib-acha ay natey. En ka't magtek ipalawag nan maipoon isnan en-ap-apowan Apo Dios.”

---

§ 9:52 Nan Samaria, siya nan probinsiya ay enfet-akan nan Galilea ya Judea. Nan omili id Samaria, chaicha nan mistison si Judio. Teken akhes nan pammaticha, ya inad-in nan Judio nan pammartin nan iSamaria. Isnan timpon Jesus ad-i enkasiawatan nan iSamaria ya nan Judio.

61 Wad-ay akhes nan teken ay nangwanin, “Maifoweg ak ken sik-a, Apo, ngem awni ona ta ek ifaag isnan pangafongko.”

62 Sa et inyal-alig Jesus ay nangwani ken siya, “Nan mangilapo ay en-alacho ya ensakhosakhong, maid silfina isnan en-ap-apowan Apo Dios.”

10

Nan Namaalan Jesus isnan Piton Poo ya Chwa

1 Awni ya wad-ay akhes nan teken ay pinilin Apo Jesus ay piton poo ya chwa ay disipolosna ay infaana ta masinchodwa cha ay mamangpango isnan olay entona ay ili ay omaayana.

2 Et siya na nan infaagna ken chaicha: “Angsan tet-ewa nan maani, ngem akit cha nan en-ani. Enlowalo kayo et mampay isnan nenkwa isnan maani ta wad-ay faalena is omey en-ani.*

3 Engkayo. Tay nay ifaak chakayo ay kag anak si karnilo isnan kawad nan kakaegyat ay atap ay aso. **4** Ad-i kayo en-itaktakin is pitaka, paymo sopot, paymo nan ensokatanyo ay palloka. Ad-i kayo tomtomke isnan chalan ay manot-oya isnan olay sino ay sab-atenyo. **5** Et mo wad-ay somkhepanyo is afong, kananyo ona en, ‘Oompa kayo isnan nay ay afong.’ **6** Mo nan nen-afong ischi ya nan oompaana nan wadwad-ay ay sesemkena,

---

* **10:2** Nan ayen nan al-alig, et ang-angsan nan takho ay ensasakhana ay mannge ya mamati isnan Khawis ay Chamag maipoon isnan en-ap-apowan Apo Dios, ngem akit nan menlayad ay en mangifaag. Siya na nan nangwaniyana en ta enlowalo tako ken Apo Dios ay nenkwa isnan ani, ta ifaana nan omey mangifaag isnan Khawis ay Chamag.

at omey ken chaicha nan enkhawisan ay pawad-ayenyo. Ngem mo faken chi is semekna, at tomoli ken chakayo nan chey ay enkhawisan ay ento mo ichowayo. ⁷ Eesangenyu nan afong ay makitey-anyo. Ad-i kayo en-atoaton. Mangan kayo ya ominom kayo isnan is yangkhay ay ipasangocha ken chakayo, tay nan enhono lebfengna ay malagfo. ⁸ Mo wad-ay omayanyo ay ili ya chawatencha chakayo, kanenyo nan ipasan-gocha. ⁹ Pakhawisenyo nan nenkasakit ischi ay ili, sa yo't kanan ken chaicha en, ‘Nganngani et nan en-ap-apowan Apo Dios ken chakayo.’ ¹⁰ Ngem mo nan omayanyo ay ili ya ad-icha chawaten chakayo, omey kayo isnan karsacha ay mangwanin, ¹¹ ‘Chey, olay nan chapog nan iliyo ay pinomket isnan sikimi, pokpokanmi ta kag yo matokhonan. Ngem sesemkenyo ay sinmag-en et nan en-ap-apowan Apo Dios ken chakayo!’ ¹² Chadlos ko ifaag ken chakayo ay isnan chey ay akhew ay en-okoman Apo Dios, at enyapyap-ew nan ichowana ay chosan nan iSodoma[†] mo nan takho isnan chey ay ili.”

*Nan Cheycha'y Ad-i Mamati ay Kailiili
(Mateo 11:20-28)*

¹³ Kinwanin kayet Jesus, “Selaeg yo ay iCorazin ya ken chakayo akhes ay iBetsaida! Tay mo sa ya inangnek id Tiro ya Sidon nan cheycha'y kamabfalin ay chak inangnen ken chakayo, at chinokokhancha issan chey kannay nan fasolcha, ya at enfacho cha is sako ay en mangitotokcho is

---

[†] **10:12** Sodoma nan ngachan nan ili ay pinoowan Apo Dios id sangad-om khapo isnan chachama ay fasol nan takho ischi.

kadchapo ay mangipaila isnanfafawicha. ¹⁴ Tay siya chi at enyapyap-ew nan chosan nan iTiro ya iSidon mo nan chosayo is omaliyan nan enokoman Apo Dios. ¹⁵ Ya chakayo akhes ay iCapernaum, ay ke yo kanan en at matangad kayo id chaya? At maiwasit kayo id inferno!”

¹⁶ Sa et isnan disipolosna kinwanina en, “Nan takho ay mannge ken chakayo, chengngena akhes sak-en. Mo sino nan mangad-i ken chakayo, saken nan ad-iyena. Ya mo sino nan omad-i ken saken, ad-iyena akhes nan nangifaa ken sak-en.”

Nan Tinmoliyan nan Piton Poo ya Chwa

¹⁷ Nenlal-ayad nan piton poo ya chwa ay disipolos Jesus issan tinmoliyancha. “Apo,” kinwanicha, “olay nan anito, pinaticha chakami issan nangipakaananmi ken chaicha isnan ngachanmo!”

¹⁸ Kinwanin Jesus ken chaicha, “Wen, inilak si Satanas ay mekmekyang ay kag koryapyap ay nalpo id chaya.‡ ¹⁹ Chengngenyo na! Inagtak chakayo is kalebenganyo ta mabfalin ay khatianyano nan oweg ya khayaman, ya ta afakenyo nan am-in ay kamabfalin nan fosoyo ay si Satanas. Tetewa, maid paat maik-ikkan is ngaag ken chakayo. ²⁰ Ngem faken nan mamatiyan nan anito ken chakayo is ilal-ayadyo, mod-i ket enlal-ayad kayo tay apchas naitapi nan ngachanyo isnan omili id chaya.”

Nan Nenlaglagsakan Jesus (Mateo 11:25-27; 13:16-17)

---

‡ **10:18** Siya na nan ayen nan kinwanin Jesus: Naafak si Satanas ya namaid nan kamabfalina, nay et nekyag.

21 Issan chey ay timpo, inpalal-ayad nan Ispirito Santo si Jesus ay nangwanin, “Enyaman ak ken sik-a Ama ay Apon nan chaya ya nan lota, tay inpailam isnan cheycha'y egay nakaachar nan eg-aymo inpaam-ammo isnan mamasilib ya nan cheycha'y makaawat. Tet-ewa Ama, siya sa nan inangnem tay siya nan khawis ay mangipalal-ayad ken sik-a.”

22 Sa na't kinwanin, “Si Ama, inchowana nan am-in ken sak-en. Maid mangammo ken sak-en ay Anakna, mo sino ak, mod-i yangkhay si Ama. Ya maid akhes mangammo ken Ama mod-i yangkhay sak-en ay Anakna, ya nan olay sino ay laychek ay mangipaammowan ken siya.”

23 Sa et nensakhong si Jesus isnan disipolosna isnan nakekedchengancha. Sa na't kanan, “Naoney kayo ay mangiila isnan naycha ay il-ilaenyo! **24** Kanak ken chakayo ay angsan cha nan mamadto ya ali id sangad-om ay chadlos menlayad ay mangila isnan il-ilaenyo, ngem egaycha inila. Lalaychencha ay mannge isnan chengchengngenyo, ngem eg-aycha chinnge.”

Nan Khawis ay Okhalin nan Samaritano ay Foson si Judio

25 Isnan namingsan, tinmakcheg nan esa'y mistolos si lenteg ay naneptepeng ken Jesus ay nangwanin, “Mistolo, ngag ngen et nan masapol ay angnek ta tawichek nan fiyag ay maid pengpengna?”

26 Sinongfatan Jesus ay nangwanin, “Ngag nan naisolat ay lenteg Apo Dios? Ngag nan maawatam ay ibfakhana?”

27 Sa na't kanan, "Masapol ay laylaychem nan Apo ay Diosmo isnan am-in ay wad-ay ken sika: nan posom, nan leng-agmo, nan fikasmo, ya nan semekmo. Sa et masapol ay laylaychem nan sagkhongmo ay kag isnan menlaycham isnan awakmo."

28 "Naitneng nan songfatmo," kinwanin Jesus. "Siya et mampay sa nan angnem ya at matakho ka is eng-engkhana."

29 Nay met achi tay laychena ay mangitakcheg isnan awakna, kasalosalodsod ken Jesus ay nangwanin, "Sino nan sagkhongko?"

30 Idwani, inokhod Jesus ay nangwanin, "Wad-ay nan esang ay Judio ay cha en-eseg id Jerico ay nalpo id Jerusalem. Ya ket ay inafangan si mangaakew, sa cha't linafosan ya pinak-opak-o engkhana'y nganngani matey. Sa cha't tinaynan.

31 Naiyaspo et ay wad-ay nan pachi ay cha akhes en-eseg ischi, ya osto ay oschongana nan chey ay takho, ke na't aped yangkhay linaosan ay nanalan is katopakna.

32 "Nawni, ya ket wad-ay akhes nan nen-eseg ischi ay kafachang isnan sinagoga ay makwanin Levita.§ Sinmag-en ay nangoschong ken siya, ngem siya kayet ay aped akhes linmaos ay nanalan is katopakna.

33 "Ngem ket ay awni ya wad-ay nan Samari-tano* ay nenfaat ischi. Osto'y inilana nan lalaki,

---

§ **10:32** Nan ap-on Levi id sangad-om ay makwanin Levita et chaicha nan mamadfachang isnan pachi isnan sinagoga ay sinfaan nan Judio. * **10:33** Nan iSamaria, chaicha nan mistison nan Judio. Isnan timpon Jesus, ad-i enkasiawatan nan iSamaria ya nan Judio, ya nen-iinnapos cha.

chachama nan seg-angna ken siya. ³⁴ Sa et inmey ya inakhasana nan sokhatna is lana ya fayas, ya finedfechana is lopot. Sa na't inpasakay isnan ensakayana ya inyeyna isnan esang ay en-abafangan, ya tinokkhongana siya.

³⁵ “Issan kawaksana, finayachana nan enpaab-afang is chwa'y denaryo[†] sa na't kanan, ‘Nongnongem siya, sa et mo wad-ay kayet nan enkhastosam pala ken siya, at fayachak is kasin ko aliyan.’ ”

³⁶ Sa et kanan Jesus, “Isnan semekmo, sino isnan tolo ay cheycha nan nensagkhong isnan lalaki ay inpalikhat nan cheycha'y mangaakew?”

³⁷ Sinfat nan mistolon si lenteg ay nangwanin, “Nan chey achi naneg-ang ken siya.”

Kinwanin et Jesus, “En ka't mampay ya siya akhes chi nan angnem.”

Nan Mensapolan Tako isnan Kalin Apo Jesus isnan Fiyag Tako

³⁸ Issan cha enfaatan cha Jesus, inomchan cha isnan ili ay kawad cha Marta ay nangipachagos ken Jesus is afongna. ³⁹ Wad-ay nan akhin Marta ay si Maria, ya osto ay en-isos-olo si Jesus, timmokcho et si Maria isnan sag-en nan sakin Jesus ay nannannge isnan isos-olona.

⁴⁰ Ngem si Marta, makokorkor nan semekna isnan angsan ay chonona, sa et inmey ken Jesus ay nangwanin, “Apo, ay kem ad-i ilaen si annochik? Aped na tinaynan sak-en ay es-esang ay

---

[†] **10:35** Nan esa'y denaryo et siya nan silcho isnan esa'y akhew.

manno am-in isnacha? Kanam achi ta omali ay fomachang!”

⁴¹ Sa et kinwanin Jesus, “Marta! Marta! Aped ka yangkhay enchanachanag isnan angsan ay khabkhab-em. ⁴² Nay met achi esang yangkhay nan kasapolan. Siya chi nan osto ay pinilin Maria ya at ad-i makak-aan ken siya.”

11

Nan Insolon Jesus Maipoon isnan Lowalo

(Mateo 6:9-13; 7:7-11)

¹ Isnan namingsan ay cha enlol-owalo si Jesus, waday akhes ischi nan disipolosna. Osto ay nakwas, kinwanin nan esang en, “Apo, isolowam ed chakami ay enlowalo, kag isnan inangnen Juan isnan cheycha'y disipolosna.”

² “Kag tona nan angnenyo ay enlowalo,” kinwanin Jesus. Kananyo en,
“Ama, machad-ayaw nan ngachanmo.
Omali nan en-ap-apowam.

³ Ichowam nan kanenmi isnan kawakawakas.

⁴ Pakawanem nan fasolmi tay chakami akhes,
pakawanenmi nan am-in ay cha fomasol ken chakami.

Ad-im ogkhayen chakami isnan maawisanmi ay enfasol.”*

⁵ Sa na't kinwani ken chaicha, “Mo sa ya wad-ay esang ken chakayo ay omey is afong nan liwidna isnan tengen si lafi ay en mangwani en, ‘Kayong, omagtan ka ed is tolo ay tinapay ta at sak sokatan,
⁶ tay kaal-ali nan liwidko ay cha enfaat, ya nay

---

* ^{11:4} Nan teken ay kaifalikkasan nan nay et, “Ad-im ipalofos ay en kami mateptepeng.”

maid paat ipasangok ken siya!' ⁷ Et mo sa ya somfat nan liwidna is afong ay mangwani en, 'Ad-im sangawen sak-en! Apchas et naifoti nan eneb, ya iseseyepko nan an-akko. Ad-i ak makafangon ay mangagtan ken sik-a.' ⁸ Ibfakhak ken chakayo, olay mo ad-i fomangon ay mangagtan ken siya tay liwidna, et khechangna ay fomangon ay mangichowa isnan am-in ay masapol nan liwidna tay ad-i tomke ay enkechakechaw. ⁹ Siya akhes koma sa nan ikkanyo ay enlowalo.

Komchaw kayo et maagtan kayo.

En-anap kayo et makad-an kayo.

Enkogkog kayo et matekwafan nan eneb ken chakayo.

¹⁰ Tay mo sino nan komchaw at maagtan, ya nan en-anap makad-an, ya isnan enkogkog, et matekwafan nan eneb ken siya.

¹¹ "Ken chakayo akhes ay am-a, ay ke wad-ay ken chakayo nan mangichowa isnan oweg isnan fab-alona, mo komchaw is sibfana ay khachiw?

¹² Kag akhes mo komchaw is itlog, ay ke yo aped ichowa nan khayaman? ¹³ Olay ngaag kayo, et ammoyo ay en-ichowa is enkhawisan nan an-akyo. Mo siya sa, ad-i ngen wadwad-ay chadlos nan ikkan Ama id chaya ay mangichawchaw isnan Ispirito Santo ken chakayo ay komchaw ken siya?"

Sino nan Mamadfachang ken Jesus?

(Mateo 12:22-30; Marcos 3:20-27)

¹⁴ Isnan namingsan wad-ay nan lalaki ay ad-i makakkali tay sinkhep si nangengek ay anito. Osto ay inpakaan Jesus san anito, ya ket chadlo nenkali nan lalaki, ya nataataa nan angsan ay

takho. ¹⁵ Nay met achi wad-ay nan tapina ay nangwanin, “Da! Nan kamabfalin maachi Beelzebub[†] ay ap-apon si anito nan mangipakpakaanan tosa isnan anito.”

¹⁶ Wad-ay cha akhes nan naneptepeng ken siya isnan mangmangchawancha isnan katataa ay kaimatonana ay malpo id chaya. ¹⁷ Ngem tay ammon Jesus nan semsemkencha, kinwanina en, “Olay ngag ay en-ap-apowan ay en-asifaloknit kannay, et mapakawas. Nan akhes sinpangafong ay maid ornoscha at maamas cha akhes. ¹⁸ Siya akhes chi isnan en-ap-apowan Satanas. Mo siya sa ay en-asikhola cha, ngag et kay nan ikkan nan en-ap-apowana ay tomakcheg? Tay kananyo en chak pakaanen nan anito isnan kamabfalin Beelzebub.

¹⁹ “Idwani, mo siya sa ay chak pakaanen nan anito isnan kamabfalin Beelzebub, ngag akhes ay kamabfalin nan cha osalen nan takhoyo ay enpakaan? Ay ke teken? Idwani nay et chaicha kannay nan mangokom isnan nenkamaliyanyo. ²⁰ Ngem tay pakaanek nan anito maichalan isnan kamabfalin Apo Dios, siya na nan mangipaila ay inomchan et nan en-ap-apowan Apo Dios ken chakayo.”

Mafikfikas si Jesus mo si Satanas

²¹ Inokhod Jesus nan nay ay al-alig: “Mo nan mafikas ay takho et nakaarmas ay khawis ay manokkhong isnan afongna, at mimigto ay khawis nan kwana. ²² Ngem mo omali nan

---

[†] **11:15** Siya chana nan tapin nan ngachan Satanas: Beelzebub, nan chimonyo, Lucifer, apon nan anito, feson Apo Dios.

mafikfikas ay mangafak ken siya, at ikaana am-in nan armasna ay entatalkana sa et omey ay mangikakcheng isnan cheycha ay kinamkamna.”

23 Sa et kinwanin Jesus akhes en, “Mo sino nan maid ken sak-en, chaicha nan omad-i. Ya nan cheycha'y ad-i mamachang ken sak-en ay en-iyapon, chaicha nan cha enfoka.”

Nan Kasasaad nan Takho ay Komaanan nan Anito ay Maid Sokatna

(Mateo 12:43-45)

24 Inyal-alig Jesus ay nangwanin, “Mo komaan nan anito isnan takho, enfaat isnan kaponchaponchag ay omanap is omillengana. Et mo maid maanapano, kecheng kanana isnan nemnemna en, ‘Somakhong ak et chadlo isnan sikhod ay nentetey-ak.’ **25** Ket ay tomoli ya edchanana san tinaynana ya nachalochalosan ya nanongnonongnong. **26** Sa et en omayag is pito kayet ay ib-ana ay anito ay am-améd ay ngaag mo siya, sa cha't somkhep ay entee isnan chey ay takho. Adi kad nan enfanakhan et nan chey ay takho, et am-am-améd mo san chey nang-oná ay kasasaadna.”

Nan Tet-ewa ay Lagsak

27 Issan sisya ay enkak-aliyan Jesus isnan angsan ay takho, wad-ay nanfafai ischi ay nangifokhaw, “Naoney nanfafai ay nangiyanganak ya nangipasoso ken sik-a.”

28 Ngem sinmongfat si Jesus ay nangwanin, “Naon-oney kayet nan cheycha ay mannge isnan kalin Apo Dios ya angnencha.”

*Inpilit nan Takho ay En-ipaila si Jesus is Katataa
ay Kaimatonana
(Mateo 12:38-42)*

²⁹ Issan am-améd kayet inmangsanán nan angsan ay takho ay mangal-alifongfong ken Jesus, ke na't kanan, "Chad-ama nan kinangaag nan takho idwanin! Komchakomchaw cha yangkhay is katataa ay sinyal, ngem maid paat maipaila ken chaicha, mod-i kecheng nan sinyal ay naila ken Jonas.[‡] ³⁰ Kag isnan nenfallinan Jonas ay sinyal isnan iNineve, kag akhes ken sak-en ay Anak si Takho, at sak-en nan sinyal nan takho idwanin.

³¹ "Nan akhes Reyna[§] ay nalpo isnan ambagatan ay ili, at tomakcheg ay mangisaklang isnan naycha ay takho isnan at en-okoman Apo Dios. Tay paat nenfaat ay nalpo isnan pengpeng nan lota ta en na chengngen nan silib Solomon. Ngem ilaenyo, wad-ay isna nan entongtongcho mo si Solomon.

³² "Siya akhes ay is omali ay akhew ay en-okoman Apo Dios, at tomakcheg cha akhes nan iNineve ay mangisaklang isnan naycha ay takho idwani, tay chaicha et chinokokhancha kannay nan fasolcha issan nanngelancha isnan inpalawag Jonas. Ngem ilaenyo, wad-ay isna nan entongtongcho mo si Jonas."

---

^{‡ 11:29} Si Jonas nan esang ay mamadton Apo Dios id solit. Issan nangipalawakhana isnan chosan Apo Dios isnan fasol nan iNineve, nenfafawi cha kannay. Ilaenyo isnan solat Jonas 3:1-5.

^{§ 11:31} Siya nanfafai ay en-ap-apo id Seba ay esang ay ili id Arabia id sangad-om. Chinngena nan maipoon isnan silib ay inchowan Apo Dios ken Solomon, sa et nenfab-aat isnan kaakheakhew ta en na chengngen nan kalina.

*Masapol ay Nalenteg nan Semek Tako
(Mateo 5:15; 6:22-23)*

³³ Insolon Jesus ay mangwanin, “Maid maskhed isnan silaw sa na't itafon paymo tangfan isnan salop, mod-i ket ippeyna isnan osto ay kaipatpatangana ta mo sino nan somkhep at ilaencha nan langlang nan silaw. ³⁴ Nan mata, siya nan kag silaw nan awak. Mo nalatak nan angnen ay en-ila, kag masisilawan nan semek ya khawis nan enfanakhana isnan am-in ay katatakhojo. Ngem mo ngaag nan pinang-ila, at kag akhes empapanganet nan semek. ³⁵ Ilaenyo et mampay ay khawis ta faken follinget mod-i ket nan silaw nan manangkhew ken chakayo. ³⁶ Mo nan semekyo et nasilawan ya mam-aid follingetna, et kag enlalanglang nan am-in, ya kag kayo malalanglangan isnan silaw.”

Nan Nenyangyangan Jesus isnan Fariseo ya nan Mimistolon si Lenteg

(Mateo 23:1-36; Marcos 12:38-40)

³⁷ Osto ay nakwas si Jesus ay nen-isos-olo, inayakhan nan Fariseo ay en makikan is afongna. Et inmey ya tinmokcho ay makikan. ³⁸ Ket ay nataa san Fariseo tay egay ona nenfolo si Jesus esa mangan.* ³⁹ Kinwanin et Apo Jesus ken siya en, “Chakayo maachi ay Fariseo, et tet-ewa'y eestenyo nan naiwaned ay ekhad ken chakayo, agkha ket ya tokong ya kinangaag yangkhay nan wad/ay isnan nemnemyo! Kag kayo tasa ya palato ay nadchalodchilos is kafalana ya ke pet nalokhilokhit

---

* **11:38** Isnan ekhad nan Judio, mo mangan cha, enfolo cha ona ta mo wad/ay afigcha, et makaan.

isnan chaemna.[†] **40** Chakayo ay ad-i ensemsemek, ay ke si Apo Dios ay nangaeb isnan falana, ya faken akhes siya nan nangaeb isnan chaemna? **41** En-ated kayo magtek isnan poposi isnan waday ken chakayo tatno khomawis mampay nan katatakhoyo.

42 “Selaeg yo ay Fariseo! Khawis tay ichowayo ken Apo Dios nan olay pagkapoon nan am-in ay ilan si likacho ay aniyenyo,[‡] ngem nenkammali kayo tay iwayangyo nan nalenteg ay okhali, ya nan layadyo ken Apo Dios. Mang-onna koma chana ay angnenyo, esa pay nan tapina.

43 “Selaeg yo ay Fariseo! Tay nan laychenyo et nan kakhawisan ay tokchowan is kasinagoga, ya nan maichad-ayawanyo is kamarkitan.

44 “Selaeg yo! Tay kag kayo isnan naikaofan nan natey ay maid matona ay aped khatkhatinan nan takho tay ad-icha ammo.”[§]

45 “Mistolo,” kinwanin nan esang ay mistolon si lenteg, “isnan cham mangwaniyan issacha, nay et maitapi kami ay mafainan!”

46 Sinmongfat si Jesus ay nangwanin, “Olay akhes chakayo ay mistolon si lenteg, selaeg yo

---

[†] **11:39** Nan osto ay naisolat isna et, “chilosanyo nan falan nan tasa ya palato, ngem isnan chaemna, napno is tokong ya kinangaag.” [‡] **11:42** Nan osto ay naisolat isna et, “tay ichowayo nan pagkapoon nan mint, nan rue ya nan am-in ay ilan si likacho” Nan mint ya rue et siya nan tapin nan likachon si Judio. [§] **11:44** Isnan ekhad nan Judio, mo khatinan nan takho nan naikaofan si natey, en-afig is pito ay akhew, ya ad-i maiyam-among ay enhayaw ken Apo Dios. Siya et na nan mangwaniyan Jesus ay, mo makiliwid nan takho isnan cheycha'y Fariseo, at maalisan cha isnan ngaag ay okhalicha.

akhes! Tay ipasakfatyo isnan takho nan adacham-et ay awit ay ad-icha kafaelan, ngem adiyo met paat oyachen nan olay esang ay lechengyo ay mamachang ken chaicha! ⁴⁷ Selaeg yo! Tay khab-enyo nan pantiyong nan cheycha'y mamadton Apo Dios ay cha pinatey nan ik-ityo, ⁴⁸ et nay ipailayo kannay ay tantan-oyanyo nan inangangnencha. Cha cha pinatey nan mamadto ya cha kayo akhes khomaeb is pantiyongcha. ⁴⁹ Tay siya chi isnan silib Apo Dios kinwanina, 'At ifaak ken chaicha nan cheycha'y mamadto ya apostoles ya at pateyencha ya palikhatencha nan tapina!' ⁵⁰ Tay siya chi, at machosa nan takho idwani khapo isnan napateyan nan am-in ay mamadto, mailapo issan nakhab-an nan lofong engkhana idwani, ⁵¹ mailapo issan napateyan Abel engkhana issan napateyan Zacarias ay napatey isnan nenfet-akan nan altar ya nan Timplo. Tetewa, ifaagko ay at machosa kayo maipoon isnan am-in ay nateyancha!

⁵² "Selaeg yo ay mimistolon si lenteg! Tay kag yo kinaan nan torfek ay manekwab isnan pantew ay somkhepan koma nan takho ta mangammowan-cha isnan silib Apo Dios.* Ad-i kayo somkhep ischi, sa yo't cha selat-an nan takho ay cha koma somkhep."

⁵³ Issan kinmaanan Jesus ischi, inlapon nan Fariseo ya nan mimistolon si lenteg ay menkhola ken siya, ya pinilipilitcha siya ay manongfat isnan

---

* ^{11:52} Inyalig Jesus nan osto ay pinang-awat isnan kalin Apo Dios isnan torfek. Et yinangyangana nan mimistolon si lenteg khapo tay iyad-icha nan takho isnan mangawatancha isnan kalin Apo Dios.

angsan ay salodsodcha ⁵⁴ ta omanap cha is khotokna ay manpapancha ken siya maipoon isnan kankana.

12

Tokhon Maipoon isnan Kas-okas-on ay Takho (Mateo 10:26-27)

¹ Liniblifo nan mangal-alifongfong ken Jesus ya cha cha enkhikhinnatin. Sa et inyon-onan Jesus ay nanokhon isnan disipolosna ya kinwanina, “Ilaenyo ta meymey-anyo nan awakyo isnan fodod nan Fariseo ay siya nan kakas-okas-onancha. ² Tay maid masasalakan ay at ad-i maipaila, ya maid maitatafon ay at ad-i maipaammo. ³ Am-in ay kinwakinwaniyo isnan ab-afollinget, at madmadnge isnan mag-akhew. Ya am-in ay intifitifiyo isnan ib-ayo is afong, et maifokhaw isnan toktok nan afong.”*

Si Apo Dios Yangkhay nan Egyaten, ya Maid Kasin Teken (Mateo 10:28-31)

⁴ Kinwanin kayet Jesus, “Kanak ken chakayo ay iib-ak, ad-i kayo omegyat isnan menpatey ken chakayo, tay mo pateyencha nan awakyo, kecheng et maid kasin maangnencha. ⁵ Nay ifaagko magtek ken chakayo nan tet-ewa ay omegyat: Siya si Apo Dios. Tay mo inalana't nan fiyagyo, kafaelana kayet ay mangibkas ken chakayo id inferno. Tet-ewa, siya chadlo nan eyateno.

---

* **12:3** Nan ekhad nan Judio, et mo wad-ay ipalawagcha, manikid cha isnan nadchata ay atepcha ay en mangifokhaw ischi.

6 “Ilaenyo nan chekchekchek. Ad-i ngen chwa ay tanso yangkhay nan lakon nan lima? Ngem maid lichongan Apo Dios ken chaicha, olay esang. **7** Am-amed ken chakayo, tay ammona chakayo, olay nan kabfifilang nan fookyo. Ad-i kayo omeg-egyat, tay napatpateg kayo mo nan angsan ay chekchekchek.”

Nan Mangitakcheg ken Jesus, ya nan Mangad-i ken Siya

(Mateo 10:32-33; 12:32; 10:19-20)

8 Sa et kinwanin Jesus, “Naay kayet nan ifaagko: Mo sino nan mangifaag isnan sakhang nan takho ay takhok siya, at siya akhes chi nan ikkak ay Anak si Takho ken siya isnan sakhang nan angheles Apo Dios. **9** Ngem mo sino nan mangisaot ay takhok siya isnan sakhang nan katakhottakho, at siya akhes ay maad-i siya isnan sakhang nan angheles Apo Dios.

10 “Mabfalin ay mapakawan nan olay sino ay mangipangaag ken sak-en ay Anak si Takho, ngem nan mangipangaag isnan Ispirito Santo et ad-i kapapkawan.

11 “Mo ikhoyodcha chakayo ay mangidchalom is kasinagoga paymo isnan aap-apo paymo isnan okom, ad-i kayo madchanakhan isnan angnenyo ay ensefat paymo nan kananyo. **12** Tay nan Ispirito Santo nan at mangisolo ken chakayo isnan omno ay kananyo isnan chey kannay ay olas.”

Nan Al-alig Maipoon isnan Nafaknang ay Ad-i Manmek ken Apo Dios

13 Ket ay wad-ay isnan angsaansom ay takho nan nangwani ken Jesus, “Mistolo, kanam ed ay

isnan akhik ta omichatag isnan tawid ay tinaynan ama ken chakami.”

¹⁴ Sinfat Jesus ay nangwanin, “Kayong, ay ke sak-en nan napili ay mangischo isnan ikkanyo ay enchatag isnan tawichenyo?” ¹⁵ Sa na't kinwani isnan katakhotakho en, “Ilaenyo ay khawis ta maid ken chakayo nan am-in ay ilan si kinaakhom, tay nan tet-ewa ay fiyag nan takho et ad-i maiyala isnan omawas ay kwa.”

¹⁶ Sa et inyal-alig Jesus ken chaicha ay nangwanin, “Wad-ay nan esang ay faknang ay ad-acha nan inanina isnan payewna. ¹⁷ Sa na't semkesemken, ‘Ngag man et nan angnek? Tay ya ke maid mangipay-ak isnan am-in ay inanik. ¹⁸ Na! Kag tona pet nan angnek,’ kinwanina. ‘Tastasek nan allangko ta khomaeb ak is chakchakchake ay mangipay-ak isnan pakhey ya nan tap-ina kayet ay ippeyko. ¹⁹ Et mabfalin ay kanak en, “Naoney ak pet! Tay wad-ay et am-in ken sak-en nan ngonon ay masapolko is katawetawen. Chey, khankhanasek et ay enfiyag. Aped ak yangkhay mangmangan, omin-inom ya makilil-iwid.”’

²⁰ “Ngem ket ay kanan Apo Dios ken siya en, ‘Sik-a ay ad-iensemsemek! Idwani kannay ay maschem, alaek nan leng-agmo. Sino pay nan sa menfanies isnan am-in ay kwam ay em inigtioigto?’”

²¹ Sa et kinwanin Jesus, “Siya sa nan kasasaad nan cheycha'y aped yangkhay en omamoamong is ifaknangcha, ya maid mabfalincha isnan sakhang Apo Dios.”

*Entalek tako ken Apo Dios ay Omat-atwan
(Mateo 6:25-34)*

²² Sa et kinwanin Jesus isnan disipolosna, “Kanak et mampay ken chakayo, ad-i kayo man madchanakhan isnan fiyagyo. Ad-i kayo madchanakhan mo ngag nan kanenyo paymo nan ifachoyo. ²³ Tay wadwad-ay nan fiyag mo nan makakan, ya nan awak mo nan facho. ²⁴ Ilaenyo nan khayang. Ad-i cha met enmola, ad-i cha enani, ya maid en-ig-igtowancha paymo allangcha, ngem ya ke cha kayet panganen Apo Dios chaicha mo! Ad-i kayo ngen napatpateg is solit mo nan ay-ayam? ²⁵ Sino ken chakayo nan makaipaancho is akit isnan fiyagna[†] mo enchanachanag? ²⁶ Mo maid maangnen nan chanagyo isnan olay kag tosa ay akiakit, en kayo man madchanakhan isnan tapina mo? ²⁷ Ilaenyo achi nan sabsafong. Aped cha cha menggan. Ad-i cha met enhono paymo en-afe. Nay met achi kanak ken chakayo, ay olay si ali Solomon isnan am-in ay chayawna, et eg-ay nabfachowan isnan kakhawisan ay kag nan kinagkhawis nan olay esang isnan sabsafong. ²⁸ Et mo kag tosa nan ikkan Apo Dios ay mamacho isnan mola, ay wad-ay is kaponchag idwani ya is wakas et maittongo, ad-in a ngen am-améd fachowan chakayo? Akiakit paat nan pammatiyo!

²⁹ “Faken koma nan kanen ya inomenyo nan anaanapenyo. Ad-i kayo madchanakhan issacha. ³⁰ Tay siya chasa nan anaanapen nan takho isnan

---

[†] **12:25** Nan osto ay naisolat isna et, “Ya sino ken chakayo nan nakaipaancho isnan katakchagna is esa'y changan, isnan en na enchanadchanakhan?” Mabfalin akhes ay nan laychena'y kanan et nan kaanchon nan fiyagna.

olay entona isnan lofong ay ad-i mamati ken Apo Dios. Ngem si Ama id chaya, aammona ay masapolyo chana. ³¹ Pawadwad-enyo magtek nan en-ap-apowan Apo Dios, et ichawchawna akhes nan masapolyo.”

*Nan Kinafaknang ay Wad-ay id Chaya
(Mateo 6:19-21)*

³² Kinwanin kayet Jesus, “Chakayo ay kag ko paspastolan, ad-i kayo omeg-egyat, olay akit kayo. Tay layad Amayo ay mangitapi ken chakayo ay makiap-apo ken siya. ³³ Ilakoyo magtek nan kwayo sa yo't ichowa nan lakona isnan maid mab-falincha. Et siya chi ay icholinyo nan kag yo pitaka id chaya ay ad-i machonot, ya nan kag yo akon ay ad-i mangmangkhay, tay maid mangakew ya maid akhes kimkimi ay mamakawas ischi. ³⁴ Tay mo ento nan kawad nan kinafaknangyo, siya akhes nan kawad nan semekyo.”

*Ensasakhana cha Koma nan Mamati tay at
Kasin Omali si Jesus*

³⁵⁻³⁶ Intoloy Jesus ay nangwanin, “Ensasakhana kayo ay kag isnan cheycha'y faa ay nakafa-chofacho ay mangipabfifichang isnan silawcha ay manman-ed isnan tomoliyan nan apocha ay malpo isnan chomno. Ta mo omali ya enkogkog wad-ay cha kannay ay manekwab isnan eneb ken siya. ³⁷ Naoney nan cheycha'y faa ay at edchanan nan apocha ay manman-ed isnan tomoliyan. Nay ibfakhak ken chakayo nan tet-ewa: At ala na ya sokat ya at patokchowena kannay chaicha sa na't ikhaowan chaicha. ³⁸ Naoney nan cheycha'y mad-anan ay ensasakhana isnan tomoliyan nan

apocha isnan olay ngag ay olas - tengan si lafi paymo mawmawni kayet!

³⁹ “Sesemkenyo na: Mo nan nenkwa isnan afong ya aammona mo ngag ay olas nan omchanan nan mangaakew, at ensasakhana ta ad-i maskhep nan afongna. ⁴⁰ Siya akhes ken chakayo, masapol ay ensasakhana kayo, tay at omali ak ay Anak si Takho isnan olas ay ad-iyo ammo.”

*Nan Kaaafolot ay Faaya nan Ad-i
(Mateo 24:45-51)*

⁴¹ Kinwanin Pedro, “Apo, ken chakami ngen nan mangifagfag-am isnan sana ay al-alig, paymo isnan olay sino?”

⁴² Kinwanin Apo Jesus ay sinmongfat, “Sino et mampay nan katatalek ya masilib ay faa? Siya nan ippey nan apona ay mangila isnan kafaafaana, ya mangichowa isnan chatagcha isnan osto ay timpo. ⁴³ Naoney nan chey faa ay okhay ay cha manno isnan chonona isnan mangchanan nan apona ken siya isnan somaalana. ⁴⁴ Tet-ewa kanak ken chakayo, at ippey nan apona siya ay mangila isnan am-in ay kwana.

⁴⁵ “Ngem mo nan sana ay nadchotokan ay faa ya kanana isnan semekna en, ‘Na! Mawni pet nan apok,’ ya ke na’t ala ya faifaig isnan tapina ay faa ay lallalaki ya fabfafai, ya en et yangkhay mangmangan ya omin-inom ya enfotfoteng, ⁴⁶ anono et ya naanali nan apona isnan akhew ay egayna nanechan ken siya, ya isnan olas ay ad-inam ammo. Et siya chi nan chad-ama ay manosaan‡ nan apona

---

‡ **12:46** Nan osto ay naisolat isna et, “et tadtatadtachena siya.”

sa na't iwasit siya ay maitapi isnan ad-i katatalek.

⁴⁷ “Nan faa ay mangammo isnan laychen nan apona ay maangnen sa et ad-i ensakhana ya adina angnen, at angsaangsan nan faigna. ⁴⁸ Ngem nan faa ay ad-i mangammo isnan laychen nan apona ay angnena, sa et nen-angnen is kadchosaana, at akit nan faigna. Nan takho ay naigwaan nan ad-acha, et ad-acha akhes nan masingil ken siya. Nan akhes naigwaan nan ad-ad-acha kayet, et ad-ad-acha akhes nan masingil ken siya.”

*Si Jesus nan Khotok nan Masisyanan nan Takho
(Mateo 10:34-36)*

⁴⁹ Kinwanin kayet Jesus, “Nan khotok nan inmaliyak et ta iyilik nan mangipafichang isnan lota, ya laychek ay fomichang et koma! ⁵⁰ Ngem masapol ay mafonyakhan ak ona isnan likhat, ya chad-ama ay enlikhat ak engkhana'y makwas.

⁵¹ “Away ngen kananyo ay ornos nan enfanakhan nan inmaliyak isnan lofong? Faken ornos, mod-i ket nan masisyanan. ⁵² Tay mailapo idwani at masisyan nan lima isnan sinpangafong. Nan tolo kholaencha nan chwa, ya nan chwa akhes kholaencha nan tolo. ⁵³ At enkhinnola nan sin-ama, ya nan sin-iná, ya olay akhes nan sinkatokhangan, enkhinnola nan innapo ayfafai ya nan katokhangana ayfafai.”

*Nan Kaimatonan nan Timpo
(Mateo 16:2-3)*

⁵⁴ Sa et kinwanin Jesus isnan angsaangsan ay takho, “Mo ilaenyo nan lifoo ay malpo isnan kalonokhan si akhew kananyo kannay en, ‘Chey, at omochan,’ ya siya nan omat. ⁵⁵ Ya mo ilaenyo

ay malpo is ambagatan nan chakhem kananyo en, ‘Chey, at pomoos,’ ya siya nan omat.^{§ 56} Chakayo ay kakas-okas-on! Ammoyo pet ay mangifaag isnan ayen nan ilan nan lota ya chaya, ngem ya ke kayo ad-i makaawat isnan ayen nan cha maang-angnen idwani ay timpo mo!”

Maiyoornos Kayo isnan Mangisaklang ken Chakayo

(Mateo 5:25-26)

⁵⁷ Sa et kinwanin Jesus en, “En kayo man ad-i makasmek isnan omno ay maangnen ay? ⁵⁸ Mo wad-ay en mangidchalom koma ken sik-a, ipapatim ay kasin maiyornos ken siya isnan cha yo omayan is kaokom, ta ad-in aapchias pen khoy-akhoy sik-a ay en mangisaklang, ya at pen igwan nan okom sik-a isnan polis, ya at ifalod nan polis sik-a. ⁵⁹ Ibfakhak ken sik-a, at ad-i ka makafabala ischi engkhana ay fayacham nan mortam engkhana isnan kaaanongosan ay sintimos.”*

13

Sino nan at Chadlo Mapatey?

¹ Issan chey ay timpo, wad-ay cha nan nangi-faag ken Jesus maipoon isnan iGalilea ay inppatey Pilato issan cha cha enhatonan ken Apo Dios et naikaslang nan chalacha isnan chalan nan

^{§ 12:55} Isnan kawad nan Judio, nan kalonokhan si akhew nan kalpowan nan ochan, tay siya nan kawad nan fayfay, ya tay isnan ambagatan nan kawad nan mamakkhang ay lota, mo malpo ischi nan chakhem, pomoos. * ^{12:59} Nan ayen nan nay ay al-alig et siya na: Nan takho ay mannge ken Jesus, kag cha isnan maichad-alom, tay at maokom cha akhes ken Apo Dios.

cha cha ichaton. ² Kinwanin Jesus ken chaicha, “At ngen kananyo en siya man chadlo chi nan mangipaila ay am-amed nan fasolcha mo nan tapina ay iGalilea, tay siya chi nan inangnencha ay natey? ³ Ad-i, tay ibfakhak ken chakayo, mo ad-iyo chokokhan nan fasolyo, et siya akhes ay kakaegyat nan eteyyo am-in. ⁴ Kag akhes isnan cheycha'y sinpoo ya walo ay natey issan nataefan nan at-atakchag ay toping ay nangab-on ken chaicha id Siloe. At ngen kananyo en siya man chadlo chi nan mangipaila ay am-amed nan kinangaagcha mo nan am-in nan kailiyancha ay entetee id Jerusalem? ⁵ Ad-i! Ibfakhak ken chakayo ay mo ad-iyo chokokhan nan fasolyo, et siya akhes ay kakaegyat nan eteyyo am-in.”

Iyalig Jesus nan Takho isnan Kaew ay Ad-i Mamkhas

⁶ Sa et inokhod Jesus ken chaicha nan nay ay al-alig. Kinwanina, “Nan esang ay takho, wad-ay nan kaew ay higos isnan omana. Osto ay timpon nan enfegkhasana, maid paat inchanana is fekhasna. ⁷ Sa na't kinwani isnan padpadnowena, ‘Ilaem, nay tolo et ay tawen ay tolitoliek nan fekhas nan nay ay kaew ya maid paat edchanak. Sipowem et achi! Ya ke pet aped yangkhay ay-ayyew nan lota ay seselat-ana!’

⁸ “Ngem kinwanin nan enmadmadno en, ‘Apo, ogkhayem ed isnan tawen yangkhay ay nay. Ta kaykayek nan liwesna ya sak et lomengan. ⁹ Et mo mamkhas is omali ay tawen, khawis, ngem mo ad-i, at chadlo ipasipom.’ ”

Nan Nangakhasan Jesus isnan In-ina isnan Tengaw si Judio

10 Isnan esang ay Sabfacho, nen-isos-olo si Jesus isnan esang ay sinagoga. **11** Ya ket ay wad-ay ischi nan in-ina ay sinakew si anito is sinpoo ya walo ay tawen. Napikot nan awakna ya ad-ina paat maiyoyad.

12 Issan nangil-an Jesus ken siya, inayakhana ya kinwanina, “Ina, mawayaan ka't chadlo isnan likhatmo!” **13** Inpatang Jesus nan limana ken siya ya ket kannay naoyad nan awakna, ya chinadayawna si Apo Dios.

14 Ket ay sinmonget nan ap-apon nan sinagoga tay isnan Sabfacho ay tengaw nan nepakhawan Jesus. Kinwanina isnan cheycha'y takho, “Ad-i ngen wad-ay nan enim ay akhew ay siya chadlo nan osto ay enchonnan? Siya chasa nan akhew ay enpaakhasanyo, ta faken isnan Sabfacho!”

15 Sa et kinwanin Jesus, “Chakayo ay kakasokas-on! Ay ke wad-ay ken chakayo nan ad-i mamfad isnan taked nan fakana paymo dangkina is kamaitaktakchana isnan Sinabfacho ay tengaw ta en na painomen? **16** Sa et naay isna nan esang ay kailiyan tako ay apon Abraham ay kag intaked Satanas is sinpoo ya walo ay tawen. Ad-i ngen osto chadlo nan mawayaana isnan Sabfacho ay tengaw?” **17** Ya ket ay nafainan am-in nan cheycha'y menkhola ken siya isnan chey ay songfatna, ngem nan am-in ay takho, nenlal-ayad cha isnan am-in ay khanag-awis ay inang-angnena.

*Iyalig Jesus nan Mamati isnan Maid Pategna ay
Enfalin ay Napatpateg*

(Mateo 13:31-32; Marcos 4:30-32)

¹⁸ Sa et kinwanin kayet Jesus en, “Ngag nan ilan nan en-ap-apowan Apo Dios? Ngag nan mangiyalikhak ischi? ¹⁹ Kag chi isnan esang ay kafafan-ikhan ay esek ay makwani en mostasa*, ay inyey nan esa'y takho ay mangimola is kaomana. Awni ya tinmofo ya nenfalin ay chapong ay kag kaew ya nenkhafanan si ay-ayam nan pangana.”

*Nan En-ap-apowan Apo Dios, Kag isnan Fofod
(Mateo 13:33)*

²⁰ Inyal-alig kayet Jesus ay nangwanin, “Ngag nan mangiyalikhak isnan en-ap-apowan Apo Dios? ²¹ Kag chi isnan fofod ay inlaok nanfafai isnan tolo ay salop ay alina ay awni ya ket finomlad am-in.”

Nan Menlayad ay Somkhep isnan En-ap-apowan Apo Dios

(Mateo 7:13-14, 21-23)

²² Nen-atoaton si Jesus isnan kailili ay chadchake ya fanan-ig, ta en-isos-olo isnan cha na omay-ayan id Jerusalem. ²³ Ya wad-ay nan nensa-lodsod ay nangwani ken siya en, “Apo, akit ngen yangkhay nan takho ay maisalakan?”

Sa et kinwanin Jesus, ²⁴ “Ipapatiyo ay somkhep isnan nasopit ay segpan id chaya, tay kanak ken chakayo ay angsan cha nan mamangset ay somkhep ischi ngem ad-i mabfalin. ²⁵ Mo apchas

---

* **13:19** Isnan ilin Jesus, wad-ay nan kafafan-ikhan ay esek ay makwanin sinapeos paymo mostasa ay mo tomofo, enfalin is chapong.

intangeb nan Apo nan segpan ischi, ya sisya ay wad-ay kayo is chela ay entatakcheg, sa yo't ala ya kogkokogkog ay mangwani en, ‘Apo, tekwafam ed nan segpan ken chakami!’

“Ngem at kanana ay manongfat ken chakayo en, ‘Ad-ik ammo chakayo!’

²⁶ “At ala yo ya songfat ay mangwanin, ‘Ya ke kami man nakiob-ofong ken sik-a ya! Nen-isos-olo ka pay is ilimi!’

²⁷ “Ngem at kasina kanan, ‘Kinwanik et ay ad-ik ammo chakayo! Komaan kayo, am-in kayo ay ngaag!’ ²⁸ Ya at siya chi nan enngegngekhanyo ya enkak-aleketketan nan fab-ayo mo ilaenyo cha Abraham, Isaac, Jacob ya am-in nan mamadton Apo Dios isnan en-ap-apowana, ya wad-ay kayo ay naiwasit is chela. ²⁹ At omali nan mangili ay malpo isnan amyanan ya ambagatan, ya isnan falaan ya kalonokhan si akhew ay en makikan isnan en-ap-apowan Apo Dios. ³⁰ Et wad-ay nan tapina ay enkotit idwani ay at omon-on, ya wad-ay nan omon-on idwani ay at enkotit.”

*Nan Layad Jesus isnan iJerusalem
(Mateo 23:37-39)*

³¹ Isnan siya chi kannay ay olas wad-ay cha nan Fariseo ay inmey ken Jesus ya kinwanichan, “Komaan ka et isna tay si Herodes, laychena ay pateyen sik-a.”

³² Kinwanin Jesus ken chaicha, “En kayo ib-fakha ken tod-i ay nasikap en, ‘Chey, chak pak-pakaanen nan anito isnan naan-anitowan ya chak en-akhas idwani. Siya kayet is wakas ya is kafigkhatana ay menlepasak isnan chonok.’

³³ Olay mo siya sa, masapol ay manad-alan ak kayet idwani, is wakas ya is kafigkhatana ay en-chadchawes id Jerusalem. Tay id Jerusalem pet nan omno ay aped mapateyan nan mamadto ya faken isnan olay entona.”

³⁴ Kinwanina akhes, “Chakayo ay iJerusalem, aped yo pateyen nan cheycha'y mamadto, ya faokhenyo nan infaan Apo Dios ken chakayo! Nangngat chadlo ay laychek ay yomyomen chakayo, ay kag nan angnen nan mangalak ay mensakoong isnan impasna, ngem inmad-i kayo!
³⁵ Idwani, kikhad kayo tay chey, inwayang Apo Dios nan kawadyo. Kanak ken chakayo, at adiyo kasin il-ilaen sak-en, engkhana ay sok-ed yo kanan en, ‘Machad-ayaw nan omali ay finaan Apo Dios ya mangitakcheg ken siya.’ ”

14

Nan Nen-akhasan Jesus isnan Tengaw

¹ Isnan esa'y Sabfacho ay tengaw inmey nakikan si Jesus is afong nan esang ay matangad ay Fariseo. Sipsipotancha siya mo ngag nan angnena. ² Ya ket ay wad-ay nan lalaki ay komakkayong nan awakna ay sinmag-en ken siya.

³ Sa et pinoot Jesus isnan mimistolon si lenteg ya nan Fafariseo ay mangwanin, “Ipalofos ngen nan lenteg tako ay en-akhas isnan tengaw ay Sabfacho, paymo ad-i?” ⁴ Ngem aped cha inkhigkhinek.

Sa na't inegnan san lalaki, inpagkhawisna, ya inpasaana. ⁵ Sa na't kinwani ken chaicha, “Olay sino ken chakayo, mo sa ya naekchag nan anakna

paymo fakana is kafito, ay ke na ad-i palot-ayen kannay chi isnan chey kannay ay Sabfacho?"
6 Ngem egay cha nakasongfat.

Isolon Jesus nan Mangifafan-ikhan isnan Awak

7 Nadlaw Jesus ay wad-ay nan tapina isnan cheycha'y naayakhan ay cha namili isnan matangad ay tokchowan. Tay siya chi, inyal-aligna ken chaicha ay mangwanin, **8** "Mo sa ya naayakhan ka ay en makikan is kakasalan, ad-i ka omeys tomokcho isnan matangad ay tokchowan. Tay et lang wad-ay nan naayakhan ay entongtongcho mo sik-a. **9** Sa et omali nan nangayag ken chakayo ay chwa ya kanana ken sik-a en, 'Tyoyam nan nay ay tokchowan ken tona.' At achi mafainan ka ya en ka tomokcho isnan enkhwab. **10** Nan magtek angnenyo mo maayakhan kayo, et chawsenyo nan kakhowafan ay tomokchowan, ta mo ilaeen nan nen-ayag ken chakayo, et omali ay mangwani en, 'Kayong, tomongtongcho ka ischi.' Ya at maichayaw ka isnan sakhang nan am-in ay cha makikan. **11** Tay olay sino ay mangipatongcho isnan awakna, et maifan-ig, ya mo sino nan mangifafan-ig isnan awakna, et maipatongcho."

12 Sa et infakhan Jesus isnan takho ay nangayag ken siya en, "Mo omayag ka is olay sino ay makikan isnan mag-akhew paymo maschem, ad-im ayakhan nan lilwidmo, paymo nan aag-im, nan kikib-am paymo nan faknang ay sag-enmo, tay at ensofalist cha ay mangayag akhes ken sik-a. **13** Mo magtek enpangan ka, ayakham nan poposi, nan nenkakotmochan, nan nenkapilay, ya nan cheycha'y ad-i makaila. **14** Et mabindisyonan ka,

tay at ad-icha kafaelan ay mensofalit ken sik-a. Si magtek Apo Dios nan manofalit ken sik-a is kasin matakhowan nan nalenteg ay natey.”

*Nan Naayakhan ay Makikan ken Apo Dios ay
Kasin Enlasolason
(Mateo 22:1-10)*

¹⁵ Sa et nan esang ay makikan, issan nann-gelana isnan kinwanin Jesus, nenkali ay nang-wanin, “Naoney nan at makikan isnan en-ap-apowan Apo Dios!”

¹⁶ Ket ay inyal-alig Jesus ay mangwani ken siya en, “Wad-ay nan esa'y takho ay nenpapiyasta ya angsaangsan cha nan inayakhana. ¹⁷ Osto ay inomchan nan timpon nan kakan, finaana nan omey mangwani isnan cheycha'y cha na in-paayag, ‘Omali kayo et! Tay naisakhana et nan am-in!’ ¹⁸ Nay met achi ke chat' ay mismis-o ay waschin nenlason. Nan esang kinwanina, ‘Lin-mako ak is payew, et masapol ay ek ilaen chi. Asop man ya maawatam sak-en.’ ¹⁹ Nan esang akhes, kinwanina, ‘Chey, linmako ak is sinpoo ay faka, ya nay omey ak idwani ay mamachas ken chaicha. Asop man ya maawatam sak-en.’ ²⁰ Kinwanin nan esang kayet, ‘Ad-i ak pay makaali tay nay kaab-afong ak.’

²¹ “Sa et tinmoli nan faa ya infakhana chana isnan apona. Peteg nan songet nan apona ya nenkanana ken siya, ‘En ka! Kamowem ay omey id kammalin ya isnan am-in ay chalan isnan ili ta iyalim nan poposi, nan nenkakotmochan, nan ad-i makaila, ya nan nenkapilay.’

22 “Awni ya ket ay kinwanin nan faa en, ‘Apo, naangnen nan filinmo, ngem wad-ay kayet nan tey-an!’ **23** Kinwanin et nan apo isnan faa, ‘Fomala ka isnan ili ya omeay ka isnan karsa ya isnan olay entona ay chalan ischi, ta pilitem nan olay sino, ta mapno nan afongko. **24** Tay kanak ken chakayo ay at maid paat olay esang isnan cheycha'y sikhod ay naayakhan is sa makalaman isnan nay ay makakan!’ ”

*Nan Likhat nan Olay Sino ay Maitapi ken Jesus
(Mateo 10:37-38)*

25 Chadlos angsan ay takho nan naifoweg ken Jesus. Sa na't sinakhong chaicha ay nangwanin, **26** “Mo sino nan omali ken sak-en ta maitapi isnan disipolosko, masapol ay wadwad-ay nan layadna ken sak-en mo nan layadna isnan amana, nan inana, nan asawana, nan an-akna, nan aag-ina ya olay nan fiyagna kannay. **27** Mo sino nan ad-i mangekwat isnan kolosna* ta omonod ken sak-en et ad-i maitapi ay endisipolosko.”

28 “Mo wad-ay ken chakayo nan menlayad ay enpatoping is at-atakchag, ay ke ad-i ona tomok-cho ay manmek mo kaat nan makhastos, ya mo omanay nan sipingna paymo ad-i? **29** Tay mo ad-in a ona koblalen nan khastosna, ya aped

---

* **14:27** Issan timpon Jesus, nan ikkan nan iRoma ay menchosa isnan menkhola isnan khoferno ya nan tapina kayet ay ngaag ay takho, et ilansacha chaicha is kakolos ta matey cha. Nan ayen nan kinwanin Jesus en, “Mo sino nan ad-i mangekwat isnan kolosna ay omonod ken sak-en et ad-i maitapi ay endisipolosko” et siya na: “Mo laychem ay maitapi isnan disipolosko masapol ay anosam nan ngag sisa ay likhat, olay pay mo matey ka khapo ken sak-en.”

na ipamanman nan pegnad nan toping sa et maid sipingna ay mangikwas ischi, at am-in nan mangila isnan naangnen et ang-angowencha siya. **30** Kanancha, ‘Chey nan takho ay cha kailapolapo ay enpatoping ya ket ay ad-i makaikwas isnan ipadnona! ’ ”

31 “Siya achi akhes isnan ali ay omeys maki-faloknit isnan teken ay ali. At tomokcho ona ay manmemanmek mo nan sinpoo ay lifo ay takhona, et kafaelancha nan kafosona ay cha omali ay chwan poo ay lifo nan takhona. **32** Tay mo ilaena ay ad-i omanay nan takhona, at omifaa kannay is en mangiyafet isnan pechen isnan fosona ay ali ay sisya'y wad-ay isnan ad-adchawi.”

33 Sa et kinwanin Jesus, “Siya akhes isnan olay sino ken chakayo, ad-i kayo mabfalin ay endisipolosko mo ad-iyo ona ipeg-anan nan am-in ay wad-ay ken chakayo.”

Nan Disipolos ay Nakaan nan Fikasna ay Omonod ken Jesus

(Mateo 5:13; Marcos 9:50)

34 Inyalig Jesus ay nangwanin, “Khawis nan asin, ngem mo mamaid nan aklitna, kecheng, ad-i kasin omaklit.[†] **35** Maid enkhawisana olay is kalota, paymo is kalomeng. At aped yangkhay maiwasit. Chengngenyo et mampay na, mo wad-ay kowengyo ay mannge!”

[†] **14:34** Isnan ilin Jesus ad-i kag isna nan asincha, tay nailaok isnan tapina ay maid aklitna. Tay siya chi, et mo mamingsan mamaid nan aklit nan asincha. Sa cha't aped iwasit tay maid lamana.

15

Nan Tolo ay Alig nan Takho ay Kag Nadchong-gaw

(Mateo 18:12-14)

¹ Isnan namingsan angsan cha nan naam-among ken Jesus ay enkorkortais ya nan chey-cha'y makwani en wasit ay takho,* ta chengngen-cha siya. ² Ket ay enmollomollotomot nan Fariseo ya mimistolon si lenteg ay nangwanin, “Ya ke chawaten tona nan cheycha'y wasit ay takho, ya makikan ken chaicha!” ³ Tay siya chi, ket ay inog-okhod Jesus nan naycha ay al-alig:

Omona ay Al-alig: Nan Nadchongaw ay Karnilo

⁴ “Mo sa ya nan esang ken chakayo et waday nan sinkhasot ay karnilona, sa et nadchongaw nan esang, ngag ngen et nan angnena? Ay ke na ad-i khayachen nan cheycha'y siyam poo ya siyam is kaponchag ta en na anapen nan chey esang engkhana ay edchanana? ⁵ Et mo inchanana, at enlal-ayad ay manakor-ang ischi ⁶ ay mangisaa. Sa na't ayakhan nan lililwidna ya nan sasaghongna ay mangwanin, ‘Ali kayo ta ilagsakan tako nan nangchanak isnan nadchongaw ay karnilok.’ ⁷ Kanak ken chakayo, ay siya akhes ay wadwad-ay nan lagsak id chaya khapo isnan esang ay nenfafawi ay fomafasol, mo nan

* **15:1** Nan cheycha'y enkorkortais, linilikhet nan Judio tay masilsilchowan cha isnan fosocha ay iRoma, ya tokongencha nan kakailiyancha ay Judio. Nan akhes cheycha'y makwanin wasit ay takho, machid-ilaw cha isnan papachi ya nan kailiyancha tay inwayangcha nan ekhad nan ilicha. Tay siya chi, maipawa nan makiam-amongancha isnan kakailiyancha ay en menchayaw ken Apo Dios.

siyam poo ya siyam ay nalenteg ay takho ay ad-i masapol ay enfafawi.”

Maikadwa ay Al-alig: Nan Nadchongaw ay Siping

⁸ Sa et inyal-alig kayet Jesus ay nangwanin, “Kag akhes isnanfafai ay wad-ay nan sinpoo ay silver ay sipingna, ya ket ay chinongawna nan esang. Ngag ngen et nan angnena? Ad-inan gen paskhechan nan silawna, sa na't sakhasakhachan nan afongna ya mamangset ay manganap ischi engkhana ay mad-asana? ⁹ Et mo inchasana chi, ayakhana nan lililwidna ya nan sasagkhongna ay mangwanin, ‘Ali kayo ta ilagsakan tako nan inchanak ay nadchongaw ay sipingko.’

¹⁰ “Kanak ken chakayo, ay siya akhes isnan angeles Apo Dios, enlal-ayad cha isnan enfabfawiyen nan esang ay fomafasol.”

Maikatlo ay Al-alig: Nan Chwa'y Fab-alo ay Adi En-iso nan Kammalicha

¹¹ Sa et inyal-alig Jesus kayet ay nangwanin, “Wad-ay nan esang ay ama ay chwa nan an-akna ayfafallo. ¹² Nan annochi, kinwanina ken amana, ‘Ama, yaim et achi idwani nan fingayko isnan kwam ay at tawichek.’ Sa et finingay amacha nan ipatawidna ken chaicha. ¹³ Nar-os nan akit ay akhew, ya ket inlakon nan annochi nan tawidna, sa et nenfaat isnan adchaadchawi ay ili. Sa na't khinastokhastos nan sipingna isnan finofoslon ay fiyag. ¹⁴ Osto ay khinastosna am-in, inmali nan chad-ama ay fitil isnan chey ay ili, ya maid paat nakhag-ayad is ikatakhona. ¹⁵ Sa et inmey ay nenmadno isnan esang ay omili ischi, ay nangifaa

ken siya ay manallaken isnan fotogna.[†] ¹⁶ Ngem maid paat nen-ichowa is kanena, et mo sa ya mabfalin, laychena ay mangan isnan finogfogna is kakaew ay kanen si fotog.

¹⁷ “Awni ya ket chadlo naleng-akhan ya kinwanina en, ‘Ya ke ak naay isna ay aped matmatey is owat, sa et am-in ay laglagfowen ama ay faana et masawalan nan kanencha! ¹⁸ Somaa ak man et ay mangwani ken ama en, “Ama, nakafasol ak ken Apo Dios ya ken sik-a. ¹⁹ Ad-i ak maikali ay makwani en anakmo. Ifilangmo et yangkhay saken ay laglagfowem ay faam.” ²⁰ Adi kad ala na’t ya ligwat ay somaa ken amana.

“Ngem issan sisya ay ad-adchawi siya, inilan et amana, ya naseg-aseg-ang. Ala na’t ya tagtag ay nangawe ya namisito ken siya.

²¹ “Sa et kinwanin nan anak, ‘Ama, nakafasol ak ken Apo Dios ya ken sik-a. Ad-i ak maikali ay makwani en anakmo.’

²² “Ngem ya ket ay inpaayag amana nan kafaafaana sa na’t kanan, ‘Ikamoyo! Iyaliyo nan kakhawisan ay kakhay ta ipafachoyo ken siya. Paalitosenyo akhes ya pasapatosenyo. ²³ Sa yo’t iyali nan al-alames ay innanak si faka ta parkiyenyo ta sa tako’t maam-among ay mangan ya enlaglagsak! ²⁴ Tay nan anakko ay nay, kag natey ay kasin natakho. Nadchongaw, ya ket ay naanapan.’ Et nailapo tet-ewa nan am-among ya laglagsak.

[†] **15:15** Isnan ilin Jesus, kakkaisiw nan fotog ken chaicha, isonga maawatan isna ay kakkaisiw nan chonon nan fab-alo ya ensakit nan semekna.

25 “Idwani nan yon-a, sisya is kapayew, ya issan cha na somaalan, chinngena't nan tokar ya nan sas-ala. **26** Sa na't inayakhan nan esang isnan faa ay manalodsod mo ngag nan khotok nan chey ay laglagsak. **27** Kanan nan faa, ‘Sinmaa nan annochim, ya nenparki si amam isnan al-alames ay innanak si faka tay chinawatna siya ay enkhagkhawis.’

28 “Nay met achi ket ay peteg nan songet nan yon-a, ya ad-in a paat laychen ay somkhep is afong. Sa et finmala si amana ay nangal-alok. **29** Ngem ket ay finogtakana si amana ay nangwanin, ‘Ilaem kay ya! Ayaka ay tawen nan nensilfiyak ken sik-a, ya maid paat inwaywayangko is filinmo! Et waday ngen inchod-owam ken sak-en is olay paat anak si karching ta parkiyenmi koma isnan lilwidko! **30** Sa et omali nan nay ay anakmo ay en nangamas isnan am-in ay kwam isnan asi ay fabfafai, sam et aped iparparkiyan isnan al-alames ay innanak si faka!’

31 “Sa et kinwanin amana, ‘Anakko, wad-awaday ka ken sak-en. Ya am-in ay wad-ay ken sak-en et kwam am-in. **32** Nay met achi, khawis chadlo mo enpiyasta tako ay enlaglagsak, tay nan annochim ay nay, kag natey ay kasin natakho. Nadchongaw, ya ket ay naanapan.’ ”

16

Nan Al-alig Maipoon isnan Nasiksikapan ay Entokkhong

1 Inyalig Jesus isnan disipolosna ay nangwanin, “Wad-ay nan esang ay faknang ay nangipakarkho

isnan am-in ay kwana isnan kafachangna. Ngem ket ay awni ya chinngena ay nan chey ay kafachangna, et aped na pet am-amasen chachi.

² “Tay siya chi, inayakhana siya ay nangwanin, ‘Ngag man nan nay ay chinngek maipoon ken sik-a? Chey, nongnongem et am-in ta ipailam mo ento nan inmay-ayan nan inpaegnak ken sik-a! Tay mailapo idwani ad-im et kasin karkhowen nan kwak.’

³ “Sa et nensememesmek nan kafachangna ay nangwanin, ‘Ngag man et nan angnek, tay at kaanen nan apok sak-en isnan chonok? Ay ke wad-ay fikasko ay enkaykay! Fomain ak met akhes ay enlimos. ⁴ Na! Kag tona pet nan angnek, ta mo makaan ak isnan chonok at wad-ay cha nan lilwidko ay manawat ken sak-en isnan afobongcha.’

⁵ “Idwanin inayakhana ay sin-es-a nan am-in ay nakaotang isnan apona. Sa na’t kinwani isnan nang-on, ‘Kaat nan otangmo isnan apok?’

⁶ “Sinkhasot ay fornay ay lana,’ kinwanina.

“Sa na’t kinwanin, ‘Nay! Pen itokchom ta kamowem ay sokatan nan sinkhasot is liman poo ay fornay isnan listaam.’

⁷ “Isnau teken akhes, kinwanina, ‘Sik-a kay, kaat akhes nan otangmo?’

“Sinkhasot ay kafan ay finayo,’ insongfatna.

“Kinwanina, ‘Nay! Sokatam is kalistaam nan sinkhasot ta ippeymo ay walon poo ay kafan yangkhay.’

⁸ “Adi kad nan chey ay faknang, olay mo siya chi, ket ay chinayawna nan silib nan kafachangna. Tay nan takho ay kalotaan yangkhay nan

semekcha, et am-am-amed ay masilib cha ay mennongnong isnan fiyangcha, mo nan ikkan nan takho ay nasilawan nan semekcha ay mennongnong isnan fiyangcha akhes.”

⁹ Sa et kinwanin Jesus, “Kanak et mampay ken chakayo en, osalenyo nan kalotaan ay kwayo ay menliwchanyo isnan iib-ayo tatno isnan tap-in akhew ay ad-i et ensilfi chachi, at wad-ay cha nan iib-ayo ay manawat ken chakayo isnan entey-an ay maid pengpengna.”

¹⁰ Sa et kanan Jesus en, “Mo sino nan matalek isnan akit, at matalek akhes isnan chakchake. Ya mo sino nan ad-i matalek isnan olay akit, siya akhes ay ad-i matalek isnan ad-acha. ¹¹ Mo mampay ad-i kayo matalek ay mangegnan isnan kalotaan ay kinafaknang, ay ke na sa talken chakayo isnan tet-ewa ay nabfalor? ¹² Ya mo ad-i kayo matalek isnan kwan nan teken, ay ke na sa aped ichowa ken chakayo nan chadlos yo enkwa?* ¹³ Maid faa ay pafab-aa isnan chwa ay apo, tay at liligtena nan esang ya laylaychena nan esang. Tet-ewa, nakapet isnan esang ya chilawena nan esang. Ad-i mabfalin ay chwa nan omayan nan semekmo, nan Dios ya nan siping.”

Nan Tokhon Jesus isnan Fafariseo ay Menlal-ayad isnan Siping

---

* **16:12** Nan laychen Jesus ay kanan isna et nan eegnan tako ay kwa isnan lofong, et nalpo ken Apo Dios ay osto ay nenkwa. Mo ad-i tako matalek ay mangaywan isnan italekna ken chatako isnan lofong, ay ke na sa ichowa nan ento mo enkwa tako koma id chaya?

¹⁴ Inang-angon nan cheycha'y Fariseo si Jesus issan osto ay nanngelancha isnan kinkinwanina, tay siping yangkhay nan pasiyat-encha.

¹⁵ Ket ay kinwanin Jesus ken chaicha, “Kasokas-on kayo nalenteg isnan sakhang nan takho, ngem si Apo Dios, ammona nan semekyo. Tay nan ifilang nan takho ay napateg, siya chachi nan kakkaisiw isnan sakhang Apo Dios.”

*Napatpateg nan En-ap-apowan Apo Dios mo nan Sikhod ay Lenteg
(Mateo 11:12-13)*

¹⁶ Sa et kinwanin Jesus, “Nan lenteg Moises ya nan insos-olat nan mamadton Apo Dios id solit, et wad-ay kafalinancha engkhana isnan timpon Juan Bautista. Nailapo ischi, wad-ay nan naipapalawag ay Khawis ay Chamag maipoon isnan en-ap-apowan Apo Dios, et waschin mangipapilit ay somkhep ischi. ¹⁷ Ngem olay siya chi, malanlanoy nan maamasan nan chaya ya nan lofong mo nan mamaichan nan olay akiakit ay naisolat isnan lenteg Moises.”

*Nan Maipoon isnan Inasaw-an
(Mateo 5:31-32; Marcos 10:11-12)*

¹⁸ Sa et kinwanin Jesus, “Mo sino nan lalaki ay mangichang isnan asawana sa et kasin omasawa is teken, chwadchwaena nan pantewna. Siya kayet sa isnan lalaki ay mangasawa isnan nakikaichang.”

Nan Kakaegyat ay Omayan nan Takho ay Maid Seg-angna

¹⁹ Kinwanin kayet Jesus, “Wad-ay issan chey nan esang ay kachangyan ay nenkabfalor nan

fadfachona[†] ya inmawas nan kanena isnan kawakawakas. ²⁰ Ya wad-ay akhes nan esang ay posiposi ay enngachan si Lazaro, ay nayamayam-an nan awakna, ya kad-in maiyey is kapantew nan chey ay kachangyan, ²¹ ta asop ya makakkakan isnan cha mayagyag isnan lamisaan nan kachangyan. Ya olay nan aso, et cha cha chinilchilan nan nayam-an ken siya.

²² “Awni, natey nan chey ay posи ya inkaan nan anheles ay nangiyey is kawad Abraham.[‡] Natey akhes nan chey ay faknang ya naikaob. ²³ Sa et inmey id inferno ay chad-ama nan likhatna. Issan kawadna ischi nentangad ya ket inilana si Abraham isnan ad-adchawi ya wad-ay si Lazaro ken siya. ²⁴ Sa et nenfokhaw ay nangwanin, ‘Ama ay Abraham, seg-anggam man sak-en! Faalem ed si Lazaro ta en na itapek nan ochon nan lechengna isnan chanom ta palatngena nan chilak, tay chadama nan likhatko isnan nay apey ay kawadko!’

²⁵ “Ngem kinwanin Abraham, ‘Anakko, semkem achi ay issan sikhod ay natatakhowam, et nai-chowa ken sik-a nan am-in ay khanag-awis, ya siya akhes ay inamong Lazaro nan am-in ay likhat? Ngem idwani, khanasena’t nan kawadna

---

[†] **16:19** Issan timpon Jesus, nan nanginangina ay fachon si ali et kag aterfa nan ilana, ya nan enchaem ay fachocha et nakhaeb isnan khawis ay lopot ay makwanin linen. Siya nan kinwanin Jesus ay fachon nan nay ay faknang. [‡] **16:22** Nan osto ay naisolat isna et, “inekwat nan anheles ay nangiyey is katakeb Abraham.” Si Abraham nan nadnadnge ay ikit nan Judio ay wad-ay id Paraiso id chaya ay cha makikan isnan am-in ay takhon Apo Dios. Nan sag-en Abraham et siya chi nan matangtangad ay tey-an. Siya nan ayen nan nakwani ay naiyeyan Lazaro is katakeb Abraham.

isna, ya sik-a akhes, enliglikhat ka. ²⁶ Faken yangkhay sa, tay wad-ay nan naippey ay ad-achaem ay cheppas ay mamanlad ken chatako tatno ad-i makagchang nan menlayad ay omeysa, paymo nan wad-ay issa ay menlayad ay omali isna.’

²⁷ “Sa et kinwanin nan kachangyan, ‘Mo siya chi ama, pangngaasim ta faalem si Lazaro ta omeysa afong ama, ²⁸ tay wad-ay cha nan lima ay lallalaki ay ag-ik. Ta en na fagfag-an chaicha tay ta ket lang omali cha akhes isna ay kawad nan chad-ama'y likhat.’

²⁹ “Ngem ket ay kinwanin Abraham, ‘Wad-ay et nan solat cha Moises ya nan cheycha'y mamadto ay manokhon ken chaicha. Siya achi chi nan chengngencha.’

³⁰ “Sa na't kinwani kayet, ‘Ad-i omanay chi, ama'y Abraham! Ngem mo wad-ay natey ay kasin matakho ay omeysa ken chaicha, at chadlo chokokhancha nan fasolcha.’

³¹ “Nay met achi kinwanin Abraham, ‘Mo adicha chengngen nan insolat Moises ya nan mamadto, at ad-i cha kayet maawis olay mo wad-ay natey ay kasin matakho.’ ”

17

Nan Chosan nan Takho ay Kalpowan nan Enfasolan

(Mateo 18:6-7, 21-22; Marcos 9:42)

¹ Kinwanin Jesus isnan disipolosna, “Tet-ewa ay wad-ay ay wad-ay nan mangawis isnan takho ay enfasol, ngem at selaeg nan takho ay kalpowan nan enfasolan! ² Khagkhag-awis et yangkhay mo

maitaked is kafakhangna nan losong ay fato sa et maiwasit is kafayfay, mo nan aped na awisen ay enfasol nan esang isnan naycha ay ongang-a.
3 Ilaenyo mampay ay khawis nan angnenyo!

“Mo finmasol nan ib-ayo, tokhoneny. Ya pakawaneyo siya mo enfafawi. **4** Mo maminpito isnan sin-akhew ay enfasol ken sik-a, sa et kad-in enfafawi ay mangwani ken sik-a en, ‘Na, ibfafawik man nan inangnek,’ masapol ay pakawanem siya.”

Nan Maipoon isnan Pammati

5 Sa et kinwanin nan apostoles ken Apo Jesus en, “Apo, pafbfikasem koma yangkhay nan pamma-timi.”

6 Ke na't kanan, “Mo sa ya wad-ay pammatiyo ay olay kag isnan kafan-ig nan esek si mostasa, at mabfalin ay kananyo isnan nay ay kaew ay sikomoro en, ‘Khafotem nan awakmo ta imolam is kafayfay!’ ya at patiyena kannay chakayo.”

Nan Lebfeng nan Faa ay Angnen

7 Kinwanin kayet Jesus, “Mo sa ya chakayo et wad-ay faayo ay en nen-alacho paymo en nangi-pastor isnan karnilo sa et kasas-aa ay namoknag, ngag kay nan kananyo? Ay ke yo sa kanan ken siya en, ‘Ikamom ta mangan ka?’ **8** Ad-i achi! Tay at kananyo en, ‘Isakhanam nan kanek. En ka ensokat, sa ka't enkhao ta mangan ak. Awni et sam akhes isobli.’ **9** Ay ke kayo masapol enyaman isnan faa tay inangnena nan naifilin ken siya? Ad-i!
10 Siya akhes ken chakayo ay faak, mo inangnenyo am-in nan naifilin ay chonnenyo, siya na koma nan kananyo, ‘Ad-i kami man maikali. Mafab-aa

kami yangkhay ay cha manno isnan lebfengmi ay chonnen.””

Sinpoo nan Naipagkhawis, Ngem Es-esang nan Nenyaman

¹¹ Issan cha omayan cha Jesus id Jerusalem, inikwancha isnan saefan nan Samaria ya Galilea. ¹² Osto ay om-omchan cha isnan esa'y ili, ya ket ay wad-ay nan sinpoo ay nenkakolit ay tinmatakcheg isnan ad-adchawi, ¹³ ay nangifogfokhaw en, “Jesus! Apo! Seg-angam ed chakami!”

¹⁴ Issan nangil-ana ken chaicha, kinwaninan, “En kayo paila nan awakyo isnan papachi.”

Issan cha cha omayan, ket ay naipagkhawis cha am-in. ¹⁵ Sa et nan esang ken chaicha, osto ay inilana ay naipagkhawis siya, ala na't ya toli ay nangipapangekhe ay nenchad-ayaw ken Apo Dios. ¹⁶ Naneng na't ya lokfob is kasikin Jesus ay nenyamyaman ken siya. Ke pet esang siya ay iSamaria.*

¹⁷ Sa et kinwanin Jesus, “Ad-i ngen sinpoo cha ay naipagkhawis? Ngem ento cha kay nan siyam?

¹⁸ Ya ke pet maid tinmoli ay nenchayaw ken Apo Dios mod-i kedkecheng nan mangili ay nay?” ¹⁹ Sa et kinwanin Jesus ken siya, “Itakchegmo ta omeys ka. Nan pammatis nan nangipagkhawis ken sika.”

*Apchas Inmali nan En-ap-apowan Apo Dios
(Mateo 24:23-25)*

²⁰ Isnan namingsan wad-ay cha nan Fariseo ay nensalodsod ken Jesus mo kaatna nan sa oma-liyan nan en-ap-apowan Apo Dios. Kinwaninan,

---

* **17:16** Nan iSamaria, chaicha nan kakholan nan Judio.

“Ad-i chadlos maimatonan nan omaliyan nan en-ap-apowan Apo Dios. ²¹ Maid makakwani en, ‘Naay, wad-ay sina!’ paymo, ‘Chey, wad-ay ischi!’ Tay wad-ay et mampay nan en-ap-apowan Apo Dios ken chakayo.”

*Nan Maangnen isnan Kasin Omaliyan Jesus
(Mateo 24:26-27; 24:37-41; 24:28)*

²² Sa na't kinwani isnan disipolosna, “At wad-ay nan timpo ay menlalaychanyo paat ay mangil-an ken sak-en ay Anak si Takho, olay isnan sin-akhew yangkhay, ngem ad-i mabfalin. ²³ At wad-ay cha nan mangwani ken chakayo en, ‘Chey, wad-ay ischi!’ paymo, ‘Naay, wad-ay isna!’ Ilaenyo ta ad-i kayo aped omey. Ad-iyo onochen chaicha! ²⁴ Tay nan akhewko ay Anak si Takho, at kag isnan koryapyap ay mo enkoryapyap isnan esang ay ilit nan chaya, pen langlangana akhes nan tapina ay ilit nan chaya. Siya akhes isnan kasik omaliyan. ²⁵ Ngem masapol ay ilikhalkhatko ona nan angsan, ya maongoongosan ak isnan katakhotakho ay wad-ay idwani.

²⁶ “Nan akhew ay kasik omaliyan ay Anak si Takho, et kag isnan inmat isnan katakhotakho issan timpon Noe. ²⁷ Cha cha mangmangan ya omin-inom, ya cha cha maasaswa engkhana issan chey kannay ay akhew ay sinomkhepan cha Noe isnan chakchakowag ay fangka, ya ket naanali nan lifog ay namatey ken chaicha am-in.

²⁸ “Kag akhes issan timpon Lot id Sodoma. Cha cha mangmangan ya omin-inom, enlaklako ya lomaklako, enmolmola ya cha enpatakcheg is afong. ²⁹ Ngem isnan akhew ay kinmaanan Lot isnan

ili ay Sodoma, ya ket naiyochan nan apey ya nan enfidfichang ay asufre ay nalpo id chaya ya pinakawasna am-in chaicha.³⁰ Siya akhes sa nan at kasasaad nan katakhottakho isnan akhew ay kasin ko enpail-an ay Anak si Takho.

³¹ “Adi kad mo omali nan chey ay akhew, nan wad-ay is kaatep nan afongna,[†] et ad-i kasin khomwab ay en mangilayaw isnan kwana ay makhayad ischi. Siya akhes isnan namoknag, ad-i kasin somaa.³² Semkenyo nan naangnen isnan asawan Lot![‡] ³³ Mo sino mampay nan chadlos mangisalak isnan fiyagna, at khechangna ay mamas kayet. Ngem nan takho ay ad-i mangayyew isnan fiyagna ta olay matey, at maisalakan.

³⁴ “Kanak ken chakayo ay isnan chey ay maschem, at wad-ay cha nan enhidchipa ay mammaek. Nan esang, at menkaala, ya makhayad nan esang.³⁵ At wad-ay akhes nan chwa ayfafai ay enkhig-iling, ya at menkaala nan esang ya makhayad nan esang. (³⁶ Siya akhes sa nan omat isnan chwa ay lallalaki is kaponchag, at menkaala nan esang ya makhayad nan esang.)”

³⁷ Sa et kinwanin nan disipolosna ken siya, “Entona ta, Apo?”

[†] **17:31** Isnan ilin nan Judio, khab-encha nan atep nan afongcha ay nadchata. Ya ischi nan en cha omil-illengan ya enlil-iwichan mo kinwascha nan chonocha ya nalonog et nan akhew. [‡] **17:32** Issan kinmaanan cha Lot id Sodoma ay pinoowan Apo Dios khapo isnan kafasofasol nan takho, inwayang asawan Lot nan filin Apo Dios ya kasina sinakhong nan chey ay ili. Et nenfalinen Apo Dios siya is asin.

Sa et inyalig Jesus ay nangwanin, “Mo ento nan kawad nan naisaad ay awak, ischi nan maam-amongan nan kalafalafaan.”§

18

Nan Al-alig Maipoon isnan Nailekkasan ya nan Ngaag ay Okom

¹ Inokhod Jesus isnan disipolosna nan nay ay al-alig, ta isolona ken chaicha ay masapol ay kad-in enlowalo cha ya ta ad-i cha ngomayngaya.

² Kinwaninan, “Wad-ay nan okom isnan esang ay ili ay ad-i mangiyegyat ken Apo Dios ya maid ngotngotona isnan olay sino. ³ Ya wad-ay akhes ischi ay ili nan nailekkasan ay kad-in nen-olioli ken siya ay en mangiseg-aseg-ang isnan kalentekhana. Kinwanina, ‘Pangngaasim ta itakchegmo nan kalentekhak isnan cha omap-apos.’

⁴ “Inmannong ay inog-okhay nan okom siya ngem osto'y aw-awni chadlo, ket ay kinwanina isnan semekna, ‘Olay mo ad-ik iyegyat nan Dios ya maid ngotngotok isnan olay sino, ⁵ itakchegko kayet nan kalentekhana khapo isnan kad-in a omalialiyan ken sak-en. Tay ya ke chadlo kaooma nan en-olioliyanal!’”

⁶ Sa et kinwanin Apo Jesus, “Semkenyo nan kinwanin nan ngaag ay okom! ⁷ Si kay Apo Dios, ad-in a ngen am-améd itakcheg nan kalentekhan nan pinilina ay takhona ay enseg-aseg-ang ken siya is fachang isnan inakhew ya minaschem? Ay ke na

---

§ **17:37** Nan laychen Jesus ay kanan sina, et siya na: Nan kawad nan omaliyana, siya nan maamongan nan wad-ay pammatina ken siya.

sa iyawniawni nan mamachangana ken chaicha?
⁸ Ibfakhak ken chakayo, at itakchegna kannay nan kalentekhancha. Ngem, mo omali ak kasin ay Anak si Takho, at ngen wad-ay edchanak isnan lota ay mamati?”

Nan Al-alig Maipoon isnan Takho ay Aped Mangwanin Nalenteg Siya

⁹ Inokhod akhes Jesus nan nay ay al-alig isnan cheycha'y takho ay mangwanin tet-ewa'y nalenteg cha ya chilawencha nan tapina.

¹⁰ Kinwanina, “Chwa ay lalaki nan nanikid ay inmey nenlowalo is kaTimplo. Fariseo nan esang, ya nan esang, enkorkortais. ¹¹ Nentatakcheg san Fariseo ay nangitibtfi ay nangilowalo, ‘Enyaman ak ken sik-a Apo Dios tay osto ak ya faken ak kag isnan tapina ay takho. Ad-i ak mangak-akew paymo enlokloko paymo makifabfafai. Ya faken ak kayet kag isnan nay enkorkortais. ¹² Tay sak-en, entipe ak ay mamidwa isnan esa'y chomingkho,* sak et cha ichowa ken sik-a nan pagkapoo isnan am-in ay maanapak.’

¹³ “Nay met achi nan enkorkortais ay chey, nentatakcheg isnan ad-adchawi sa et egay paat nentangtangad id chaya, mod-i ket kinabkabna nan takebna ay nangnangwani en, ‘Apo Dios, panggaasim ta seg-angam sak-en ay fomafasol!’”

¹⁴ Sa et kinwanin Jesus, “Kanak ken chakayo ay nan nay ay enkorkortais, sinmaa ay naifilang ay nalenteg isnan sakhang Apo Dios, ngem egay nan chey esang. Tay mo sino nan mangipatongcho

---

* **18:12** Nan okhalin nan Judio, et ad-i cha mangan ta ipailacha ay enhad-ayaw cha.

isnan awakna, at maifan-ig siya, ya mo sino nan mangifafan-ig isnan awakna, at siya nan maipatongcho.”

*Nan Namindisyonan Jesus isnan Ongang-a
(Mateo 19:13-15; Marcos 10:13-16)*

¹⁵ Wad-ay cha nan tapina ay nangiyey akhes isnan an-akcha ken Jesus ta egnana chaicha. Ngem issan nangil-an nan disipolosna, yinangyangancha chaicha. ¹⁶ Nay met achi inayakhan kayet Jesus nan ongang-a, sa na't kinwanin, “Ogkhayenyo nan ongang-a ay omali ken sak-en. Ad-ijo ipapawa chaicha. Tay nan kag tosacha ay takho nan maitapi isnan en-ap-apowan Apo Dios. ¹⁷ Tet-ewa kanak ken chakayo, nan ad-i manawat isnan en-ap-apowan Apo Dios kag isnan angnen nan ongonga ay manawat, at ad-i maitapi.”

*Nan Likhat nan Kachangyan
(Mateo 19:16-30; Marcos 10:17-31)*

¹⁸ Nensalodsod nan esang ay ap-apon si Judio ken Jesus ay nangwanin, “Khawis ay Mistolo, ngag man nan masapol ay angnek ta matawidko nan fiyag ay maid pengpengna?”

¹⁹ Sa et kanan Jesus, “Ngag nan mangwaniyam en khawis ak? Ad-i ngen maid khawis mod-i yangkhay si Apo Dios? ²⁰ Ammom met nan chey-cha'y filina:

Ad-im chwadchwaen nan pantewmo;

Ad-i ka enpatey;

Ad-i ka mangakew;

Ad-i ka en-engag ay enpangaag isnan ib-am;

Patkhem cha amam ken inam.”

21 Ket ay sinmongfat nan lalaki ay nangwanin, “Inkaong-ongak met ay nangang-angnen am-in issacha ay filin.”

22 Issan nanngelan Jesus ischi, kinwanina, “Wad-ay kayet nan esang ay kolangmo. En ka ilako nan am-in ay kwam ta iwalasmo nan lakona isnan maid mabfalincha, ya at wad-ay akonmo id chaya. Sa ka't omali ya omonod ka et chadlo ken sak-en.” **23** Ngem osto'y chinngen san lalaki chi, ket ay nenngongoyos tay telen ay kachangyan siya.

24 Osto ay inilan Jesus siya ay nenngongoyos, kinwanina en, “Chad-ama paat ay sikhab nan somkhepan nan kachangyan isnan en-ap-apowan Apo Dios! **25** Malanlanoy et pay nan somkhepan nan kamelio[†] isnan lokaw si kachayom, mo nan somkhepan nan kachangyan isnan en-ap-apowan Apo Dios.”

26 Sa et nan cheycha'y takho ay nannge ischi sinalodsodcha ay nangwani en, “Mo siya sa, sino mampet nan mabfalin ay maisalakan?”

27 Kinwanin Jesus, “Nan ad-i kafaelan nan takho, mabfalin ken Apo Dios.”

Nan Chawaten nan Takho ay Mangiyoya isnan Wad-ay ken siya Khapo isnan Pammatica ken Jesus

28 Sa et kinwanin Pedro, “Chakami kay, tinayanmi met nan am-in ay wad-ay ken chakami ta onochenmi sik-a.”

29 “Wen,” kinwanin Jesus. “Ya tet-ewa kanak ken chakayo, mo sino nan manaynan isnan

---

[†] **18:25** Nan kamelio, siya nan enkik-iwi ay chakchake mo nan nowang.

afongna paymo nan asawana, aag-iná, amana ya inana, paymo nan an-akna midkakay nan en-ap-apowan Apo Dios, ³⁰ at ad-ad-acha nan chawatena idwani, ya at chawatena kayet nan fiyag ay eng-engkhana isnan omali ay fiyag.”

Nan Nangipadtowan Jesus Maipoon isnan Eteyna

(*Mateo 20:17-19; Marcos 10:32-34*)

³¹ Inayakhan Jesus nan sinpoo ya chwa ay disipolosna, sa na't kanan, “Nay manikid tako id Jerusalem ay at maangnenan nan am-in ay cha insolat nan mamadto maipoon ken sak-en ay Anak si Takho. ³² Tay at ichowacha sak-en isnan Gentil, ay at omam-amsiw ya at omilal-ayos ya tomobfatobfa. ³³ Somaplisisplit cha akhes sa cha't pomatey. Ngem at matakho ak kasin isnan maikatlo ay akhew.”

³⁴ Nay met achi eg-ay paat naawatan nan disipolosna nan ayen nan chey ay kinwanina. Adicha ammo nan laychena ay kanan tay naitafon nan ayen nan chey ay kali ken chaicha.

Nan Nangipakhawisan Jesus isnan Ad-i Makaila id Jerico

(*Mateo 20:29-34; Marcos 10:46-52*)

³⁵ Issan cha maisag-enan cha Jesus id Jerico, wad-ay nan nakolap ay lalaki ay tomotokcho ay cha enlimlimos is kailit nan chalan. ³⁶ Issan nan ngelana isnan angsaangsan ay takho ay lomal-aos kinwanina en, “Ngag man nan cha maang-angnen sina?”

³⁷ “Cha lomaos si Jesus ay iNazaret,” kinwanicha.

³⁸ Naneng na't ya fokhaw ay nangwanin, “Jesus ay Anak David, seg-angam sak-en!”

³⁹ Sa et yinangyangan nan cheycha'y namang-pango ay cha mangipagkhinek. Ngem onanig na infokhaw ay nangwanin, “Anak David, seg-angam sak-en!”

⁴⁰ Tinomke si Jesus ya inflina ta iyalicha ken siya. Osto ay sinmag-en, tinot-oyan Jesus ay nangwanin, ⁴¹ “Ngag nan laychem ay angnek ken sik-a?”

“Apo,” kinwanina, “laychek man ay makaila kasin.”

⁴² Kinwanin et Jesus, “Makaila ka. Nan pamma-tim nan nangipagkhawis ken sik-a.” ⁴³ Ya ket kannay nakaila, sa et inmonod ken Jesus ay nenchadayaw ken Apo Dios. Olay akhes nan am-in ay takho, chinad-ayawcha si Apo Dios issan nangilancha ischi.

19

Si Jesus ya nan Ap-apon si Enkorkortais

¹ Inomchan et cha Jesus id Jerico. Issan linmaosancha ischi, ² wad-ay nan ap-apon si enkorkortais ay faknang ay enngachan is Zakeo. ³ Laychena koma ay ilaen mo sino si Jesus, ngem ad-i mabfalin tay aptik ya angsan ay takho nan nangalifongfong ken Jesus. ⁴ Naneng na't ya tagtag ay nang-oná, ya kinmalab is kakaew ay sikomoro ta ilaena si Jesus ay at lomaos ischi.

⁵ Osto ay inomchan si Jesus is kakawad Zakeo, nentangad ay nangwanin, “Khomwab ka Zakeo. Ikamom, tay masapol ay chomag-os ak is afongmo idwani.”

6 Sa na't ala ya panad ya chachama nan layadna ay nangipaskhep ken Jesus is afongna. **7** Am-in nan nangila ischi, et nemollotomot cha ay nangwanin, “En man aped chomag-os siya is afong nan fomafasol ay?”

8 Tinmakcheg si Zakeo ay nangwani ken Apo Jesus, “Chey, Apo. Ichowak et nan khedwan nan kwak isnan posí, ya nan olay sino ay tinokongko isnan is yangkhay, et fayachak is mamin-epat ay kaad-acha.”

9-10 Sa et kinwanin Jesus ken siya, “Naisalakan et chadlo nan nay ay sinpangafong idwani. Tay sak-en ay Anak si Takho, inmali ak ay manganap ya mangisalak isnan nadchongaw ay inmadchawi ken Apo Dios. Ya si Zakeo ay nay, nan esang ay nadchongaw ay anak met laeng Abraham.”

*Nan Nakakhet ay Faa ya nan Sangaan
(Mateo 25:14-30)*

11 Issan nanngelan nan cheycha'y takho isnacha, inog-okhod kayet Jesus nan esang ay al-alig, tay kanancha mo nganngani et nan maipailan nan en-ap-apowan Apo Dios, tay cha et somagen siya id Jerusalem.

12 Adi kad kinwanina, “Wad-ay nan esang ay matangad ay lalaki ay nenfaat isnan ad-adchawi ay ili ta enfalin siya ay ali sa et chadlo somaa.

13 “Idwani, inayakhana nan sinpoo ay faana sa na't inkakcheng ay os-osto ken chaicha nan fallitokna* ya inflina ken chaicha ay mangwanin,

---

* **19:13** Nan osto ay inkakchengna et sinpoo ay makwanin mina ay fallitok ay sipingcha. Nan esang ay mina et siya nan lagfo isnan tolo ay fowan.

‘Nay, igkhalsiyaanyo na engkhana is tomoliyak.’ ¹⁴ Ngem khapo tay kakholan nan kakailiyana siya, finmaa cha is omonod ay en mangwani, ‘Ad-imu laychen chi ay en-alimi.’ ¹⁵ Ngem khechangna kayet ay nenfalin siya ay ali sa et sinmaa.

“Idwani, inpaayagna kannay nan cheycha'y faana ay nangitalkana isnan fallitok, ta waschin manakhang ken siya ay mangibfakha isnan khinalansiyana. ¹⁶ Nan inmona ay inmali, kinwanina, ‘Apo, nay nan maminsinpoo ay kaad-achan nan fallitok ay khinalansiyak isnan fallitokmo.’

¹⁷ “Sa et kinwanin nan apona ken siya, ‘Khawis nan inangnem. Khawis ka ay faa. Idwani tay matalek ka isnan olay akit, nay et ippeyko sik-a ay mangiyapo isnan sinpoo ay ili.’

¹⁸ “Inmali akhes nan ikadwa ay faa ay nangwanin, ‘Apo, nay nan maminlima ay kaad-achan nan fallitok ay khinalansiyak isnan fallitokmo.’

¹⁹ “Sa na't kanan ken siya en, ‘At sik-a nan mangiyapo isnan lima ay ili.’

²⁰ “Inmali kayet nan esang, ke na't ay kanan en, ‘Apo, nay et chadlo nan fallitokmo. Finonganke isnan panyo ay nangitafon, ²¹ tay omegyat ak ken sik-a, tay nalikhat ka ay takho. Aped mo alaen nan egaymo nenfellayan, sam et aniyen nan egaymo inmola.’

²² “Kanan et nan apona, ‘Ngaag ka ay faa! Nan sana ay kinwanim, tomoli ay men-okom ken sik-a! Ammom pet ay nalikhat ak ay takho tay alaek nan egayko inidno, sak et aniyen nan eg-ayko inmola. ²³ Ngem ya kem eg-ay et mampay inyey is

kabangko ta isnan nay ay sinmaalak ya alaek nan fallitokko ay wad-ay anakna?’

24 “Sa na't kinwani isnan cheycha ay maitatak-cho ken siya en, ‘Alaenyo ken siya nan fallitokko ya ichowayo isnan faak ay kawad nan maminsin-poo ay kaad-acha.’

25 “Sa cha't kinwani ken siya, ‘Apo, ke man wad-ay et nan maminsinpoo ay kaad-acha ken siya ya!’

26 “Sinongfatana chaicha ay nangwanin, ‘Siya na nan ibfakhak ken chakayo. Mo sino nan mangidno isnan wad-ay ken siya, at maagtan kayet. Ngem nan maiyalig ay maid mabfalina ay ad-i mangidno isnan wad-ay ken siya, et olay nan akit ay wad-ay ken siya, at makaan. **27** Idwani, nan cheycha'y khomola ay ad-i menlayad ken saken ay en-alicha, iyaliyo chaicha isna ta pateyenyo isnan sakhangko! ’ ”

Nan Sinomkhepan nan Mesias ay si Jesus id Jerusalem

(Mateo 21:1-11; Marcos 11:1-11; Juan 12:12-19)

28 Osto ay kinwas Jesus nan al-aligna, namang-pango ay nanikid id Jerusalem. **29** Issan cha na somag-enan id Betfage ya id Betania, isnan filig ay makwani en Olivo, kinwanin Jesus ay nangipaon-onan isnan chwa ay disipolosna, **30** “En kayo isnan chey ay ili ay masasakhang, ya mo somkhep kayo ischi at edchananyo nan maitattaked ay anak si dangki ay eg-ay kasaksakayan. Fadfachenyo nan talina ya iyaliyo isna. **31** Mo wad-ay mangwanin, ‘En yo man aped fadfachen sa ay?’ kananyo en, ‘Masapol nan Apo nan nay.’ ”

³² Issan inmayancha, tet-ewa ay inchanancha nan kinwanin Jesus ken chaicha. ³³ Issan cha cha mamadfachan isnan dangki ket ay kinwanin nan nenkwa en, “En yo man aped fadfachen sa ay?”

³⁴ “Masapol nan Apo nan nay,” kinwanicha.

³⁵ Adi kad inyeycha chi ken Jesus, ya inyap-apcha nan kakhaycha sa cha't finachangan siya ay nensakay ischi. ³⁶ Issan cha omayan Jesus, cha inyap-aplag nan cheycha'y takho nan kakhaycha is kachalan ay menchad-ayaw ken siya isnan omay-ayana.

³⁷ Osto ay sinmag-en et id Jerusalem, is kapannachan nan filig ay Olivo, inlapon nan angsaangsan ay disipolosna ay nenlal-ayad ya nangipapangekhe ay nenchad-ayaw ken Apo Dios khapo isnan angsan ay kamabfalina ay inililacha.

³⁸ Kinwanichan, “Bindisyonian Apo Dios nan Ali ay omali ay mangitakcheg ken siya. Machad-ayaw nan Katotongchowan, ya naornos cha nan wad-ay id chaya!”

³⁹ Sa et nenkanan nan tapin nan Fariseo ay naichachad-om isnan angsaangsan ay takho ken Jesus, “Mistolo, pakhinkem nan disipolosmo!”

⁴⁰ Ket ay kinwanin Jesus en, “Mo khominek cha, ibfakhak ken chakayo ay at isoblat nan naycha ay fato ay enfokhaw.”

Nan Nen-akhalan Jesus isnan Madchosaan nan iJerusalem

⁴¹ Issan cha et somag-enan cha Jesus id Jerusalem, nen-akha issan manasakhangana ischi. ⁴² Kinwanina, “Mo sa ya inammowanyo

akhes nan mangitcho isnan oompaanyo, olay yangkhay idwani ay akhew! Ngem idwani naitafon et ken chakayo. ⁴³ Nay at omchan nan akhew ay menliwsan nan fosoyo isnan iliyo. Sa cha't alachan is lota nan iliyo ta selat-ancha ay ostoosto chakayo. ⁴⁴ Pakawasencha nan iliyo ya pateyencha chakayo ay omili ay wad-ay ischi, olay nan ongang-a.[†] Ya maid paat mataynan ay olay esa'y matotoon ay fato isnan iliyo, tay paatenyo ay ad-i mamigfig isnan inmaliyan Apo Dios ken chakayo."

*Nan Nangipakaanan Jesus isnan Komersiyanti
is kaTimplo*

(Mateo 21:12-17; Marcos 11:15-19; Juan 2:13-22)

⁴⁵ Sinomkhep si Jesus isnan awwichan nan Timplo, sa na't ala ya soyog isnan wad-ay ischi ay cha en-ilaklako. ⁴⁶ Kinwanina, "Naisolat isnan kalin Apo Dios en, 'Nan afongko, et makwani en afong ay enlol-owalowan,' ngem khinaebyo ay afong si mangaakew!"

⁴⁷ Sa et winakas ay en nen-isos-olo is kaTimplo. Ngem nan aap-apon si papachi ya mimistolon si lenteg ya nan cheycha'y matangtangad ay takho, laychencha ay pateyen siya. ⁴⁸ Nay met achi ad-i cha makaanap is waya ay mangangnen sidi, tay nan takho, eestencha ay manmannge isnan am-in ay kankanana.

[†] **19:44** Nan osto ay naisolat isnan Griego isna et, "Ifasfascha chakayo ya olay nan anan-akyu ay wad-ay ken chakayo isnan lota."

20

*Nan Kalebfengan Jesus
(Mateo 21:23-27; Marcos 11:27-33)*

¹ Isnan namingsan ay nen-isos-olowan ya nen-ipap-alawakhan Jesus isnan Khawis ay Chamag isnan takho isnan awwichan nan Timplo, in-mey nan aap-apon si papachi ya nan mimis-tolon si lenteg ya nan amam-a ay ² nangwani ken siya en, “Ibfakham ken chakami mo ngag nan kalebfengam ay mangangnen isnacha. Sino nan nangichowa isnan nay ay kalebfengam?”

³ Sinongfatana chaicha ay nangwanin, “Ensal-lodsod ak ed akhes ken chakayo ta songfatanyo.

⁴ Siya na nan salodsodko: ‘Sino nan nalpowan nan kalebfengan Juan ay mamonyag? Nalpo ngen ken Apo Dios paymo isnan takho?’ ”

⁵ Sa cha't natotya ay nangwanin, “Mo kanan tako en, ‘Nalpo ken Apo Dios,’ at kananan, ‘Ya ke yo mampay ad-i patpatiyen siya mo?’ ⁶ Ngem mo akhes kanan tako en, ‘Nalpo isnan takho,’ at fomaog am-in nan naycha'y takho tay patiyencha ay mamadto si Juan.” ⁷ Adi kad kinwanichan, “Ad-immi ammo nan nalpowana.”

⁸ Sa et kinwanin Jesus, “Ad-ik et akhes ifaag ken chakayo mo ngag nan kalebfengak ay mangik-ikkan isnacha.”

*Iyalig Jesus nan Judio isnan Ngaag ay Makid-kidno
(Mateo 21:33-46; Marcos 12:1-12)*

⁹ Sa et inokhod Jesus nan nay ay al-alig isnan cheycha'y takho. Kinwanina, “Wad-ay nan esa'y takho ay nemola is ofas is kaomana, sa na't

inpasama ya nenfaat isnan teken ay ili ya inmannong siya ischi. ¹⁰ Osto ay timpon si pinagpokhas, finaana nan en manot-oya isnan cheycha'y nannama ta alaena nan chatag nan apona. Nay met achi alan et nan cheycha'y nangipasamalana, ya faifaig ken siya, sa cha't aped inpakaan ay maid paat inalana. ¹¹ Idwani kasin finmaa is teken, ngem pinak-ocha kayet ya inlayolayosancha, sa cha't aped akhes inpakaan ay maid kayet inalana. ¹² Sa et issan namaalana isnan maikatlo akhes, nenfakag cha, sa cha't aped inpakaan.

¹³ “Sa et kinwanin nan nenkwa isnan kaob-ofasan, ‘Ngag man et nan angnek? Ay man chadlo ta ifaak nan kedkecheng ay anakko ay laylaychek. At chadlo ibfaincha siya.’

¹⁴ “Ngem osto'y inilan nan cheycha'y manamsama isnan ofasan siya, kanancha't ay matotya, ‘Naay nan at manawid isna. Ay ta pateyen tako, ta enkwa tako nan tawidna!’ ¹⁵ Ke cha't nenkhoy-akhoy ay nangibkas is kailitna sa cha't pinatey.

“Idwani, ngag et kay nan angnen nan nenkwa isnan ofasan isnan cheycha'y manamsama? ¹⁶ At kanaali ay mamatey ken chaicha, sa na't ipab-fanes nan omana isnan teken.”

Issan nanngelan nan cheycha'y takho ischi, kinwanicha en, “Na! Lawa man! Asop ya ad-i maang-angnen sa!”

¹⁷ Iilaen Jesus chaicha ke na't kanan, “Mo siya sa, ngag et mampay nan ayen nan nay ay naisolat ay kalin Apo Dios?

‘Nan chadlos fato ay inad-in nan tomottopping, et siya nan nenfalin ay kapapatekhan ay fato isnan pegnadna?’

18 Et olay sino ay mekchag isnan chey ay fato at mamekmek.
 Ya mo sino nanmekchakhan nan chey ay fato, at matomek.”

Nan Mabfayachan ay Fowis isnan iRoma ay Kafoson si Judio
(Mateo 22:15-22; Marcos 12:13-17)

19 Idwani, laychen nan mimistolon si lenteg ya nan aap-apon nan papachi ay pen tiliw kannay si Jesus isnan chey chadlos ay olas, tay ammocha ay chaicha nan kankanan Jesus isnan chey ay aligna. Ngem omegyat cha isnan takho. **20** Et nensasaed cha is waya ay maniliwancha ken siya. Finmaa cha is finayachancha ay en kakhaw-ighawis ya kasalosalodsod ken siya ta asop ya wad-ay kanana is khotok nan kaisaklangana ta ichowacha siya isnan kamabfalin ya kalebfengan nan khofernachor. **21** Sa cha't kinwani en, “Mistolo, ammomni ay osto nan kankanan ya isos-olom. Ya maid chadlos pawadwad-em isnan olay sino ay takho, mod-i ket nan yangkhay okhali ay laychen Apo Dios nan tet-ewa ay isos-olom. **22** Ibfakham ed ken chakami, mo ipalofos nan lenteg tako ay Judio nan enfayachan isnan fowis ken Cesar, paymo ad-i?”

23 Ngem ammon Jesus nan sikapcha, ya kinwanina ken chaicha, **24** “Ompaila kayo is siping. Idwani, sino nan nenkames ya nenngachan isnan wad-ay isna?”

“Si Cesar,” kinwanicha.

25 “Mo siya sa,” kinwanina, “ichowayo et mam-pay ken Cesar nan lebfengna ay enkwa, ya ken Apo Dios nan lebfengna akhes ay enkwa.”

²⁶ Adi kad egay cha't nakaipafasol ken siya isnan am-in ay kinkinwanina isnan takho. Cha cha't yangkhay nataa isnan insongfatna et inkhigkhinek cha et chadlo.

Nan Maipoon isnan Kasin Matahowan nan Natey

(Mateo 22:23-33; Marcos 12:18-27)

²⁷ Wad-ay cha nan tapin nan Saduceo* ay inmey ken Jesus. (Chaicha nan mangwani en ad-i kasin matakho nan natey.) ²⁸ Sinalodsod cha ay nangwanin, “Mistolo, wad-ay nan insolat Moises ay lenteg ta wanchen tako nan kag ton: ‘Mo matey nan inasaw-an ay lalaki ya maid anakna, masapol ay asaw-en nan akhina nan chey ay nailekkasan, ta enpawad-ay si anak nan akhina ay natey.’ ²⁹ Idwani, wad-ay nan pito ay sin-ag-i ay lallalaki. Inmasawa nan inaona, ya ket natey ay maid winad-ayna. ³⁰ Sa et inasawan nan ikadwa nan chey ay nailekkasan, ngem natey akhes ay maid anakcha. ³¹ Siya kayet chi isnan ikatlo engkhana isnan ikapito. Natey cha am-in ay maid anakcha. ³² Awni pay ya ket natey akhes nan chey ayfafai.

³³ “Idwani, isnan chey ay akhew ay kisin matahowan nan natey, sino nan osto ay asawana? Tay siya chi ay inasawan nan pito ay sin-ag-i.”

---

* **20:27** Nan cheycha'y makwanin Saduceo, kankanancha ay nan yangkhay omona ay lima'y liblo ay kalin Apo Dios ay insolat Moises nan wad-ay pategna. Chaicha nan maid pammaticha isnan kisin matahowan nan natey. Akit yangkhay ken chaicha nan faken pachi.

³⁴ Sinmongfat si Jesus ay nangwanin, “Nan takho isnan nay ay lota et maasaswa cha. ³⁵ Ngem nan takho ay maikali ay matakho kasin isnan etey ta enfiyag isnan kasin wad-ay ay fiyag, at ad-i cha kasin maasaswa paymo maipaasawa ³⁶ tay ad-i cha mattatey. Kag cha anghelles. Anak Apo Dios chaicha tay natakho cha kasin isnan etey. ³⁷ Olay si Moises, inpailana ay kasin matakho nan natey. Tay isnan naisolat maipoon issan enfid-fichang ay chapong, infakhana nan maipoon ken Apo Dios ay nangwanin, ‘Nan Dios cha Abraham, Isaac, ya si Jacob.’[†] ³⁸ Idwani, nan laychena ay kanan et faken siya nan Dios si natey, mod-i ket Dios nan matatakho. Tay am-in nan takho, ay sisya'y wad-ay ya kinmaan, et matatakho cha isnan sakhangna.”

³⁹ Sa et kinwanin nan tapina ay mistolon si lenteg en, “Khawis nan insongfatmo, Mistolo!”
⁴⁰ Tay maid kasin toledcha ay ensalodsod ken siya.

*Nan Salodsod Maipoon isnan Kaapo ay
Nalpowan nan Cristo*

(Mateo 22:41-46; Marcos 12:35-37)

⁴¹ Sa et kinwanin Jesus ken chaicha, “Ngag nan mangwaniyancha ay nan Cristo, et malpo isnan waned David? ⁴² Tay si David kannay nan nangwani maipoon ken Cristo isnan liblon nan Salmo en,

‘Kinwanin nan Dios Apo isnan Apok en,

[†] **20:37** Cha Abraham, Isaac ya Jacob, chaicha nan nalpowan Moises ay am-ana id solit.

“Itokchom is kakannawanko,⁴³ engkhana ay lag-ek nan fosom ay kag mo enkhatkhatinan.”

⁴⁴ Idwani mo siya sa ay Apo nan kinwanin David ken siya ay Cristo, ngag kay nan ikkana ay anak David siya?”

Nan Okhali ay Ad-iyen Jesus

⁴⁵ Issan nanngelan nan katakhotakho ken Jesus, kinwanina isnan disipolosna, ⁴⁶ “Ilaenyo ta en-annad kayo isnan mimistolon si lenteg, ay en yangkhay mangichalachalan isnan khagawis ay anancho ay fachocha. Laylaychencha ay maichad-ayaw is kamarkitan, isnan kakhawisan ay tokchowan is kasinagoga, ya isnan maayakhancha ay makikkanan. ⁴⁷ Maid adichcha angnen ay en mensikasikap isnan cheycha'y nailekkasan ta mangal-ancha isnan afongcha. Sa cha't anchoanchowen nan lowalocha ta mafoboya cha. At kadchacham-etan nan chosacha!”

21

Nan Nangichoowan nan Nailekkasan isnan Sipingna ken Apo Dios

(Marcos 12:41-44)

¹ Wad-ay cha Jesus isnan awwichan nan Timplo ay sag-en nan maipaypay-an nan siping, ya osto'y nen-ila, inilana nanfafaknang ay cha mangippey isnan likhalocha ischi. ² Sa na't inila akhes nan nailekkasan ay maid mabfalina ay en nangippey isnan chwa ay tanso.

³ Sa na't kanan, “Tet-ewa nan kanak, ad-ad-acha nan inpey nan naay ay posí ay nailekkasan mo

nan inpey am-in nan cheycha'y tapina. ⁴ Tay inig-wacha am-in nan sobla isnan ifaknangcha, ngem nan nay ay nailekkasan, olay mo maid mabfalina, inigwana nan am-in ay ikatakhona.”

*Nan Infakhan Jesus Maipoon isnan at Kapakawasan nan Timplo
(Mateo 24:1-2; Marcos 13:1-2)*

⁵ Cha matotya nan tapina maipoon isnan khagawis ay ilan nan ensis-ileng ay fato ay naikhaeb isnan Timplo ya nan naiyar-arkos ay likhalo ay naichowa ken Apo Dios. Ngem kinwanin Jesus, ⁶ “Am-in nan naycha ay iilaenyo, at omali nan timpo ay mapakawas chasa ay ostoosto, ya maid paat olay esang is entotoon ay fato tay at maikoob cha am-iam-in.”

*Nan Maipap-alikhatan nan Mamati
(Mateo 24:3-14; Marcos 13:3-13)*

⁷ Sa cha't kanan, “Mistolo, kaatna kay nan kaom-matan nan tosacha? Ya ngag nan kaimatonana ay nganngani et ay omat?”

⁸ Sinmongfat ay nangwanin, “Ilaenyo mampay ay khawis ta ad-i kayo masasailowan. Tay at angsan cha nan fomala ay mangosar isnan ngachanko ay Cristo ay mangmangwani en, ‘Sak-en nan Cristo,’ ya, ‘Inomchan et nan timpo!’ Ad-iyo ab-abfoloten chaicha. ⁹ Mo akhes chengngenyo ay wad-ay khofat ya enkhogkholo nan katakhotakho, ad-i kayo omeg-egyat, tay masapol ona ay maangnen chasa, ngem faken kayet sa nan mapengpengan nan lofong.”

¹⁰ Sa na't intot-oloy ay nangwanin, “At en-fifinnaloknit ona nan kailili, ya enkhogkhofat cha

nan kaaliali. ¹¹ At wad-ay nan chachama ay yekha, ya isnan olay entona ay ili wad-ay nan chad-ama ay fitil ya kakaegyat ay pisti. Ya wad-ay kayet nan kakaegyat ay om-omat ya fomegyas ay maton ay mail-ila id chaya.

¹² “Ngem isnan ad-i kayet kaommatan am-in nan naycha, at khoyochencha chakayo ya palikhatencha chakayo. Isaklangcha chakayo is kasinagoga ya ifalodcha chakayo. Iyeycha akhes chakayo ay ipaokom isnan sakhang nan ali ya khofernachor midkakay ken sak-en. ¹³ Siya sa nan wayayo ay manistikho isnan kinatet-ewa maipoon ken sak-en. ¹⁴ Imolayo is kasemekyo ta ad-ijo cha et onaen ay manmemanmek isnan isfatyo, ¹⁵ tay at sak-en kannay nan mangichowa isnan kananyo ya nan kinasilibyo ay somfat, ay ad-i mabfalin ay kasin soplaen paymo issot nan en-ap-apos. ¹⁶ Olay nan ama ya inayo, nan agiyo, kikib-ayo ya nan lilwidyo, chaicha kannay nan mangitiktik ken chakayo, sa cha't pateyen nan tapina ken chakayo. ¹⁷ At liligten nan olay sino chakayo midkakay ken sak-en. ¹⁸ Nay met achi olay kag tosa, enkhagkhawis kayo kayet, maid olay esang is fook ay maamas isnan oloyo.* ¹⁹ Ikekedseyo tay siya sa nan kaisalakan nan leng-agyo.”

*Nan Kapakawasan nan Jerusalem
(Mateo 24:15-21; Marcos 13:14-19)*

---

* **21:18** Isnan kalin si Judio, nan laychen ay kanan nan ‘maid olay esang is fook ay maamas isnan oloyo’, et enkhagkhawis kayo ya maid ngaag ay maangnen ken chakayo. Chatako ay mamati ken Jesu Cristo, olay mo mapatey tako, enkhagkhawis tako kayet.

20 Sa et kinwanin Jesus, “Mo ilaenyo nan ili ay Jerusalem ay liniwes nan kalifolifo ay sorchacho, at siya nan mangammowanyo ay nganngani nan mapakawasana. **21** Sa et chakayo ay wad-ay isna id Judea, lomayaw kayo kannay is kaflig. Nan wad-ay isnan ili, enfakwit cha, ya nan namoknag ad-i cha kasin somaa. **22** Tay at siya chana nan akhew ay madchosaan nan takho ay at maangnenan nan am-in ay naisolat ay kalin Apo Dios. **23** Selaeg nan cheycha'y maliton ya nan enpasoso isnan tosacha ay akhew! Tay at kangangaya nan am-in isnan nay ay ili ya nan songet Apo Dios nan maliliknan nan naycha ay takho. **24** At mafadyokan nan tapina, mafalod nan tapina ay maiyey isnan kailiili. Sa et aped khakhagkhatinan nan Gentil nan iJerusalem engkhana ay makwas nan timpocha.”

*Nan Kasin Omaliyan nan Anak si Takho
(Mateo 24:29-31; Marcos 13:24-27)*

25 Kinwanin kayet Jesus, “At wad-ay cha nan maton ay mail-ila isnan akhew, isnan fowan ya isnan tokwifi. Ya at ngomangaya nan am-in ay kailiili tay maid kisin maangnencha khapo isnan egyatcha isnan kakaegyat ay komayaas ay fayfay ya talipyakew. **26** At cha aped mao-law nan takho isnan egyatcha ay manman-ed et yangkhay isnan at maangnen isnan lofong, tay maid paat manongnong isnan wad-ay id chaya tay at maipaatoaton. **27** Sa et chadlo ilaen nan katakhottakho sak-en ay Anak si Takho ay omalali isnan lifoo isnan kamabfalinko ya nan chadlos ay kalanglang nan chayawko. **28** Et mo mailapo

ay maangnen chana, itakchegyo ya entangad kayo tay nganngani et nan kaisalakanyo.”

*Nan Al-alig Maipoon isnan Kasin Omaliyan Jesus
(Mateo 24:32-35; Marcos 13:28-31)*

²⁹ Sa et inokhod Jesus nan nay ay al-alig. Kinwanina, “Ilaenyo nan kaew ay higos ya nan tapina kayet ay kaew. ³⁰ Mo chakhos ilaenyo ay kasin tomofo, ammoyo ay nganngani et nan chakhon. ³¹ Kag akhes mo ilaenyo ay om-omat nan naycha, at ammoyo ay nganngani nan en-ap-apowan Apo Dios. ³² Tet-ewa kanak ken chakayo, at maangnen ay maangnen ona am-in chana esa pay mar-os nan takho ay wad-ay idwani. ³³ Mamaid nan chaya ya nan lota, ngem nan kankanak et sisya is eng-engkhana ya ad-i enfab-aliw.”

Masapol ay Ensasakhana Tako

³⁴ Sa et kinwanin Jesus, “Mey-anyo, ta ad-i kayo makna isnan chey ay akhew ay kaanaliyak, ya maaspowan kayo ay maoowlaw isnan foteng ya finofoslon ay fiyang, ya isnan ngag issa ay chanag maipoon isnan ikatakho. ³⁵ Tay isnan sak omaaliyan, kag masalacheyan nan am-in ay takho isnan olay entona isnan lofong. ³⁶ Ngem chakayo, ensasakhana kayo isnan ngag issa ay olas, ya kad-in enrol-owalo kayo ta wad-ay omanay is fikasyo ay mangikatpe ya komasiw isnan kaommatan am-in nan naycha, ya ta mabfalinyo ay somakhang ken sak-en ay Anak si Takho.”

³⁷ Sa et kawakawakas si Jesus is kaTimplo ay cha en-isos-olo. Ngem mo malafi, omey isnan filig ay Olivo ay omyan sid-i. ³⁸ Ya isnan kawiwiit, omey

nan katakhotakho ay mannge isnan kankanana is kaTimplo.

22

*Nan Natotyaan nan Okom ay Mamatey ken Jesus
(Mateo 26:1-5; Marcos 14:1-2; Juan 11:45-53)*

¹ Idwani nganngani et nan Piyastan nan Tina-pay ay Egay Kafofochan,* ay makwani akhes en Paskua. ² Et nan aap-apon nan papachi ya nan mimistolon si lenteg, cha cha inyan-anap mo ngag nan ikkancha ay mangipapatey ken Jesus, tayomeyat cha isnan katakhotakho.

*Nan Nangitiktikan Judas ken Jesus
(Mateo 26:14-16; Marcos 14:10-11)*

³ Ket ay sinkhep Satanas si Judas Iscariote, ay esang isnan sinpoo ya chwa ay disipolos. ⁴ Et inmey nakitoya isnan aap-apon si papachi ya nan kakapitan nan cheycha'y khwarchiya isnan Tim-plo maipoon isnan at angnena ay mangichowa ken Jesus ken chaicha. ⁵ Sa cha't nenlal-ayad ya inkalicha ken siya nan siping. ⁶ Tinan-oyan Judas nan kinwanicha, sa na't inyan-anap nan ikkana ay mangitiktik ken Jesus isnan maichan nan katakhotakho.

---

* **22:1** Nan nay ay piyasta nan manemsemkan nan Judio isnan linmayawancha id Egipto. Khinmaeb cha is tinapay ay maid fofodna ay faloncha issan linmayawancha, tay omnannong chi ay mapakawas. Siya akhes chi nan khinaebcha ay kinkinancha isnan nay ay piyasta. Ilaenyo akhes isnan Lucas 2:41.

*Nan Nakikkanan Jesus isnan Disipolosna isnan Paskua
 (Mateo 26:17-25; Marcos 14:12-21; Juan 13:21-30)*

⁷ Inomchan et nan akhew ay Piyastan si Tinapay ay Egay Kafofochan ay masapol ay menkhekhechancha isnan kordero isnan am-amongcha isnan Paskua. ⁸ Et finaan Jesus cha Pedro ken Juan ya kinwanina, “En kayo isakhana nan manganan tako isnan Paskua.”

⁹ “Ento nan laychem ay omisaghkhananmi?” kinwanicha.

¹⁰ Sa na't kanan, “En kayo isnan ili, ya mo somkhep kayo, at wad-ay nan lalaki ay sab-atenyo ay en nangisakcho isnan fanga. Onochenyo isnan afong ay somkhepana, ¹¹ sa yo't kanan isnan nen-afong en, ‘Laychen nan Mistolo ay am-mowen mo ento nan kwarto ay mangiyofongana isnan disipolosna isnan Paskua?’ ¹² Ya at ipailana ken chakayo nan chakchake ay kwarto ay entongcho ay nanongnonongnong. Ischi nan ensagkhanaanyo.”

¹³ Inmey cha ya inchanancha tet-ewa nan chadlos infaag Jesus ken chaicha, ya insakhanacha ischi nan manganancha isnan am-among ay Paskua.

Nan Kinwanin Jesus isnan Naamongancha ay Nanganan

(Mateo 26:26-30; Marcos 14:22-26; 1 Corinto 11:23-25)

¹⁴ Osto'y olas ay pinnangan, nangan cha Jesus ya nan apostolesna. ¹⁵ Sa na't kanan, “Inmannong ay lalaychek ay makikan ken chakayo isnan nay

ay Paskua, isnan sisya ay ad-ik enlikhatan! ¹⁶ Tay kanak ken chakayo ay ad-i ak kasin mangmangan isnan Paskua engkhana ay maangnen ona nan ayen nan Paskua isnan en-ap-apowan Apo Dios.”

¹⁷ Sa et inalan Jesus nan matatasa ay fayas ya menyaman ken Apo Dios, sa na't kanan, “Alaenyo na ta waschin kayo ominom. ¹⁸ Tay kanak ken chakayo ay mailapo idwani at maid kasin omininomak isnan kag tona ay fayast[†], engkhana ay omali ona nan en-ap-apowan Apo Dios.”

¹⁹ Sa et akhes inmala isnan tinapay, menyaman, pinetpet-angna sa na't inchowa ken chaicha ay mangwanin, “Siya na nan awakko ay maigwa pala ken chakayo. Kanenyo na ta manemsemkanyo ken sak-en.”

²⁰ Isnan nakakkanancha, siya akhes chi nan inangnena isnan matatasa ay inchowana ken chaicha. Kinwanina en, “Nan nay ay matatasa, siya nan falo ay tolag Apo Dios ay nakhaeb isnan chalak ay omayos pala ken chakayo. ²¹ Ngem, ilaenyo! Wad-ay ay makikkikan ken sak-en nan at aped mangitiktik ken sak-en! ²² Tay awni't matey ak ay Anak si Takho ay maiton-od isnan inkedcheng Apo Dios, ngem selaeg nan takho ay mangitiktik ken sak-en!”

²³ Sa cha't nen-asidalodsod mo sino ken chaicha nan sa mangangnen ischi.

Infaag Jesus mo Sino nan Entongcho

²⁴ Sa et nasosma nan disipolos Jesus mo sino ken chaicha nan maifilang ay katotongchowan.

[†] **22:18** Nan osto ay kinwanin Jesus isna et, “chanom si ofas”. Nan chanom si ofas nan makhaeb is fayas isnan ilina.

²⁵ Sa et kinwanin Jesus, “Nan alin nan Gentil, pa-lihatencha nan iyap-apowancha. Wen, chaicha ay wad-ay kalebengancha, laychencha kayet ay makwani en, ‘Naoya ay Apo’. ²⁶ Ngem faken kag tosa ken chakayo, mod-i ket nan katotongchowan ken chakayo, siya koma nan kag alilis, ya nan en-apo, siya koma nan mafab-aa. ²⁷ Sino nan entongtongcho, nan tomokcho ay mangan paymo nan chey faa ay namangan ken siya? Ad-i ngen nan chey tomokcho ay mangan? Ngem sak-en, wad-ay ak ken chakayo ay kag faa.”

Nan Kasasaad nan Apostoles Jesus isnan En-ap-apowan Apo Dios

²⁸ Sa et kinwanin Jesus, “Chakayo nan wawawawad-ay ken sak-en isnan am-in ay likhatko. ²⁹ Idwani, angnek ken chakayo nan inangnen Ama ken sak-en, tay inchowana ken sak-en nan kalebengak ay en-apo, ya siya akhes nan angnek ken chakayo. ³⁰ At makikan kayo ya makiinom kayo is kalamisaanko isnan en-ap-apowak, ya at wad-ay kayo akhes isnan cheycha'y tronoyo ay cha mangokom isnan sinpoo ya chwa ay tribon Israel.”

Nan Kinwanin Jesus Maipoon isnan Mangisaotan Simon Pedro ken Siya

(Mateo 26:31-35; Marcos 14:27-31; Juan 13:36-38)

³¹ “Simon, Simon, chengngem! Chey, chinawat et Satanas nan olasna ay maneptepeng ken chakayo isnan likhat, ay kag cha mangakhaag ken chakayo. ³² Ngem inlol-owalowak sik-a, Simon, ta ad-i makaan nan pammatis. Ya sa et mo kasin

ka somakhong ken sak-en, at isoblatmo akhes ay mangipafikas isnan ib-am.”

³³ Kinwanin Pedro, “Apo, ensasakhana ak ay maitapi ken sik-a olay is kafabfalochan paymo isnan etey.”

³⁴ “Pedro, kanak ken sik-a ay at sisya ay ad-i enkokook nan kawitan is talan-o ya omisaot ka is mamitlo ay mangwanin ad-im ammo sak-en.”

Inomchan et nan Olas ay Maipalikhatan cha Jesus

³⁵ Sa et kinwanin Jesus, “Issan namaalak ken chakayo ay maid pitaka, sopot paymo sinilas, wad-ay ngen nenkolanganyo?”

“Maid paat,” kinwanicha.

³⁶ “Ngem idwani, nan wad-ay pitaka paymo sopotna, itakina. Ya mo sino nan maid fadyokna, ilakona nan kakhayna ta lomako. ³⁷ Tay kanak ken chakayo ay masapol ay maangnen ken sak-en nan naisolat ay kalin Apo Dios ay mangwanin, ‘Infilangcha siya isnan takho ay maid lentegna.’ Siya, tay am-in nan naisolat maipoon ken sak-en, et cha maangnen.”

³⁸ Sa cha't kanan, “Naay, Apo. Wad-ay et chwa'y fadyok isna.”

Sa na't kinwanin, “Osto sa!”

Nan Wad-ayan cha Jesus isnan Filig ay Olivo (Mateo 26:36-46; Marcos 14:32-42)

³⁹ Idwani, kinmaan si Jesus ischi, ya kag isnan inpaingsana ay ang-angnen, nanikid cha isnan disipolosna isnan filig ay Olivo. ⁴⁰ Osto'y inomchan cha ischi, kinwanina ken chaicha, “Enlowalo kayo ta ad-i kayo maafak isnan sailo.”

41 Sa et inmadchawi siya is akit ay kag isnan kaadchawin nan maibkasan nan fato, sa et nen-falintomeng ay nenlowalo. **42** “Ama,” kinwanina, “mo sa ya laychem ta kaanem ken sak-en nan nay ay chad-ama ay likhat.‡ Nay met achi faken nan nemnemko mod-i ket nan nemnemmo nan maangnen.”

(**43** Sa et nenpaila nan anghel ay nalpo id chaya ay nangipafikas ken siya. **44** Ya onanig na inpapati ay nenlowalo isnan chad-ama ay likhatna, ya neningelinget is kag chala ay cha enteded is kalota.)

45 Issan nakwasana ay nenlowalowan, naligwat ya tinmoli is kakawad nan disipolosna, ya inaspowana chaicha ay cha mitom-e tay chad-ama nan sangacha. **46** Sa na't kanan, “Ya ke kayo mammaek? Ifangonyo et achi ta enlowalo kayo ta ad-i kayo maafak isnan sailo.”

Nan Naniliwancha ken Jesus

(Mateo 26:47-56; Marcos 14:43-50; Juan 18:3-11)

47 Sisya'y enkak-ali si Jesus issan inmaliyan nan angsan ay takho, ya si Judas ay esang isnan sin-poo ya chwa ay disipolos nan nangipango ken chaicha. Sa et sinmag-en ay mamisito ken Jesus.

48 Ngem nenkanan Jesus, “Judas, ay kem itiktik sak-en ay Anak si Takho isnan fomisitowam?”

49 Issan nangil-an nan cheycha'y disipolos Jesus ay ensag-en ken siya nan sa omat, nenkanancha, “Apo, pen fadyokanmi ngen chaicha?” **50** Sa et alan nan esang ken chaicha ya fakag isnan faan

---

‡ **22:42** Nan osto ay naisolat isna et, “Ama, mo sa ya laychem ta kaanem nan nay ay tasa ken sak-en.”

nan katongchowan ay pachi ya ket ay nan kannaowan ay koweng nan chey ay faa nan nalon-gochan.

⁵¹ “Ad-o sa!” kinwanin Jesus. Sa na’t inechnan nan koweng nan chey faa ya inpagkhawisna.

⁵² Sa et kinwanin Jesus isnan aap-apon nan papachi ya nan kakapitan nan cheycha'y khwarchiya isnan Timplo ya nan amam-a ay naitakin ay en maniliw ken siya, “Ay ke ak mangaakew ya kakaegyat, ta omali kayo ay enfafadyok ya enpapak-o? ⁵³ Inakhew met ay wad/ay ak ken chakayo is kaTimplo, ya eg-ay kayo tinmit-iliw. Ngem siya na nan naitcho ay timpoyo ay olas si follinget, ay en-ap-apowan nan ngaag.”

*Nan Namitlo ay Nangisaotan Pedro ken Jesus
(Mateo 26:57-58, 69-75; Marcos 14:53-54, 66-72;
Juan 18:12-18, 25-27)*

⁵⁴ Sa cha't tiniliw si Jesus ya inpangocha ay nangiyey is afong nan katongchowan ay pachi, ya nakhag-ayad si Pedro ay inmon-onod. ⁵⁵ Osto ay pinaskhechancha nan ennidnichowancha isnan tengan nan awwichan nan afong, inmey et si Pedro ay nakitoktokcho ken chaicha. ⁵⁶ Ngem ket ay wad/ay nan magmagkit ay faa ay nangila ken siya issan nalanglangana. Sa na’t insin-eng ay nangwanin, “Esang akhes si ton-a ay fowegna!”

⁵⁷ Nay met achi insaot Pedro ay nangwanin, “Anen! Ay kek man ammo siya.”

⁵⁸ Osto'y nawnawni is akit, wad/ay kasin nan lalaki ay nangila ken siya. Sa na’t kinwanin, “Sik-a akhes nan esang ay fowegna!”

Ngem kinwanina, “Ay ke sak-en?”

59 Away nget esa'y olas ya ket ay wad-ay nan nangipapilit ay nangwanin, “Tet-ewa mampet ay esang na akhes isnan fob-owegna, tay iGalilea!”

60 Ngem kinwanin kayet Pedro en, “Ay kek man ammo nan kankananam!” Ket ay nanakokook nan kawitan issan cha na enkak-aliyan.

61 Sa et nensakhong si Jesus, ya iilaena si Pedro. Sa na't sinmek nan kinwanin Apo Jesus issan nangwaniyana en, “At sisya'y ad-i enkokook nan kawitan is talan-o, ya at mamatlo ay omisaot ka!”

62 Sa et finmala ya nensifefek.

*Nan Nanid-ilawancha ya Nanodsodpakancha
ken Jesus*

(Mateo 26:67-68; Marcos 14:65)

63 Idwani, intachon nan cheycha'y manoktokkhong ken Jesus ay nangang-ango ya nanodsodpak ken siya. **64** Sa cha't inokopan nan matana ay mangwanin, “Pontowam man mo sino nan nanodpak ken sik-a.” **65** Sa cha't kayet kinalyakalyan siya is ensakit ay kali.

*Nan Nangisakhangancha ken Jesus isnan
Maam-among ay Aap-apo*

(Mateo 26:59-66; Marcos 14:55-64; Juan 18:19-24)

66 Osto ay nawiit, naamong nan amam-an nan Judio ya aap-apon si papachi ya nan mimistolon si lenteg, sa cha't inpaayag si Jesus ay manakhang ken chaicha. Sa cha't kinwanin, **67** “Ibfakham ken chakami mo sik-a nan Cristo.”§

---

§ **22:67** Nan ayen nan kali ay Cristo et siya nan finaan Apo Dios ay mangiyapo.

Ngem kinwanina, “Mo ifaagko ken chakayo, ad-
yo kayet patiyan,⁶⁸ ya mo wad-ay salodsochek
ken chakayo, ad-i kayo somongfat.⁶⁹ Ngem
mailapo idwani, wad-ay ak ay Anak si Takho ay
tomotokcho is kakannawan nan Makabfalin ay
Dios.”

⁷⁰ Sa cha't am-in kinwanin, “Et sik-a ngen mam-
pay nan Anak Apo Dios?”

Sa na't kanan, “Kinwaniyo et ya!”

⁷¹ Sa cha't kinwanin, “Ay ke tako kasin masapol
nan tistikho? Chinnge tako met nan chadlos na
infakha!”

23

Nan Nangokoman Pilato ken Jesus

(Mateo 27:1-2, 11-14; Marcos 15:1-5; Juan 18:28-
38)

¹ Sa cha't am-in naligwat ay nangiyey ken Jesus
is sakhang Pilato. ² Sa cha't inlapo ay nangisak-
lang ken siya ay nangwanin, “Inchananmi si tona
ay mangipabpfikas isnan kakailianmi ta kho-
laencha nan khoferno, sa na't cha kankanan en
ad-imí fayachan nan fowismi ken Cesar.* Ifag-
fakhana akhes ay siya nan Cristo ay ali.”

³ Sa et kinwanin Pilato, “Ay sik-a pet tet-ewa nan
Alin si Judio?”

“Osto nan kinwanim,” inisfat Jesus.

⁴ Sa et kinwanin Pilato isnan aap-apon nan pa-
pachi ya nan katakhottakho en, “Maid maanapak
is fasol tona.”

* **23:2** Cesar nan kanan nan takho ischi isnan ap-apocha ay kag
ali id Roma.

⁵ Ngem inpapaticha kayet ay nangwanin, “Pab-pafikasena nan katakhotakho ay menkholo isnan am-in ay ili id Judea, khapo isnan isos-olona. In-lapona id Galilea, engkhana ay inomchan isna.”

Si Jesus isnan Sakhang Herodes

⁶ Issan nanngelan Pilato isna, sinalodsodna ay nangwanin, “iGalilea ngen na?” ⁷ Osto ay chin-ningena ay nalpo si Jesus isnan ili ay iyap-apowan Herodes, inpaiyeyna siya ken Herodes ay wad/ay akhes id Jerusalem issan chey ay timpo.

⁸ Issan nangil-an Herodes ken Jesus, nenlal-ayad tay inmannong ay laychena ay mangila ken siya. Chinngechinngena nan maipoon ken siya, ya laychena ay ilaen si Jesus ay en-angnen koma is katataa. ⁹ Tay siya chi angsan nan sinas-alodsod Herodes ken siya, ngem maid paat insongfatna. ¹⁰ Osto ay siya chi, nan aap-apon nan papachi ya nan mimistolon si lenteg ay entatakcheg ischi, ab-afikas cha ay nangipangpangaag ken Jesus. ¹¹ Sa et si akhes Herodes ya nan sorchachona, inang-angocha ya inlal-ayosancha siya. Sa cha't inpaafacho nan khag-akhag-awis ay kakhay ya in-pasakhongna ken Pilato. ¹² Et nailapo isnan chey ay akhew, cha Herodes ken Pilato ay nen-asikhola issan chey, nenliwid cha't chadlo.

*Nan Nangifag-an Pilato ay Nalenteg si Jesus
(Mateo 27:15-26; Marcos 15:6-15; Juan 18:39-19:16)*

¹³ Sa et inpaayag Pilato nan aap-apon nan papachi, nan aap-apon nan takho, ya nan katakhotakho. ¹⁴ Kinwanina ken chaicha, “Inyaliyo ken sak-en si tona tay kananyo en pabpafikasena nan

katakhotakho ay menkhola isnan khoferno. Sino-maryak siya isnan sakhangyo, ngem chey, maid paat naanapak is fasolna maipoon isnan am-in ay chalomyo ken siya. ¹⁵ Siya akhes ken Herodes, tay inpasakhongna ken chatako, tay maid mam-pay inangnena is khotok si aped na mapateyan. ¹⁶ Faikhek et yangkhay siya ta sak et palofosen.”

(¹⁷ Idwani, ekhad Pilato ay omipalofos is esang ay falod pala ken chaicha mo omchan nan kag tona ay piyasta.) ¹⁸ Sa et waschin fofokhaw nan katakhotakho ay mangwanin, “Alaem si tosa, si Barrabas nan ipalofosmo ken chakami!” ¹⁹ (Naifalod si Barrabas tay siya nan nangipang-pango isnan kholo id Jerusalem ya nenpatey.)

²⁰ Idwani, tay lalaychen Pilato ay ipalofos si Jesus, kasin et nenkali isnan katakhotakho. ²¹ Ngem onanig cha kasifofokhaw ay mangwanin, “Ilansam siya! Ilansam siya is kakolos!”

²² Sa et kinwanin kayet Pilato ken chaicha isnan ikapitlo en, “Ngag mampay nan ngaag ay inang-nena? Maid met naanapak is fasolna ay chadlos na mapateyan! Faikhek et yangkhay ta sak et palofosen.”

²³ Ngem inpapaticha kayet ay nangifogfokhaw ta mailansa siya, ya ket ay nangafak nan fokhawcha. ²⁴ Tay siya chi, intan-oy et Pilato nan kechaw nan katakhotakho. ²⁵ Sa na't inpalofos nan naifalod ay nenkholo ya nenpatey ay kinchawcha, ngem si Jesus, inchowana ken chaicha ta angnencha ken siya nan laychencha.

Mo Nenliglikhat si Jesus ay Maid Fasolna, Ad-i

*ngen Am-am-amed nan Fomafasol
(Mateo 27:32; Marcos 15:21; Juan 19:17)*

²⁶ Idwani, issan cha cha mangikaanan ken Jesus, khinoyodcha nan iCirene ay enngachan is Simon ay nalpo id ilit ya cha somkhep isnan ili, sa cha't impasakfat ken siya nan kolos ta iyoononodna ken Jesus. ²⁷ Angsan nan katakhota khotakho ay inmon-onod, ya wad-ay nan tapina ay fabfafai ay cha enngegngay ay mangag-akha ken Jesus.

²⁸ Sa et sinakhong Jesus chaicha ay nangwanin, “In-a ay iJerusalem, ad-iyu akhalan sak-en, mod-i ket nan awakyo ya nan an-akyo. ²⁹ Tay at omali nan kakaegyat ay akhew ay mangmangwaniyan-cha en, ‘Oneoney nan fafai ay nakot-eg, ay egay inman-anak paymo nenpaspasoso.’ ³⁰ Siya kayet chasa nan akhew ay at aped mangifag-an nan takho isnan kafilifilig en, ‘Khomab-on kayo!’ paymo, ‘Omitafon kayo!’ ³¹ Tay mo mampay kag tona nan angnencha ken sak-en ay kag al-alangta ay kaew, ad-i ngen am-am-amed nan angnencha ken chakayo ay kag nalango ay kaew?”[†]

*Chwa Cha nan Naitapi ken Jesus ay Nailansa is Kakolos
(Mateo 27:33-44; Marcos 15:22-32; Juan 19:18-27)*

[†] **23:31** Inyalig Jesus nan awakna isnan al-alangta ay kaew ay nalikhat ay mapoowan. Olay kinwanin Pilato ay maid fasol Jesus, winenwenana kayet nan mapateyana. Mo siya chi nan inikkancha isnan maid fasolna, am-amed nan ikkancha isnan kakailiyana Jesus ay awni ya ket khinmola isnan khoferno. Siya akhes ay mo encham-et nan chosan Jesus ay sa mangisalak isnan kakailiyana ay Judio, am-am-amed nan chosacha ay nangiyad-i ya nangipapatey ken siya.

³² Inpangocha akhes nan chwa ay falod ay maitapi ken siya ay en mapatey. ³³ Ya issan inomchanancha isnan filig ay makwani en Ingít nan Olo, inlansacha si Jesus is kakolos, ya nan chwa ay falod akhes, is kakannawana ya is kakannikhidna. ³⁴ Sa et kinwanin Jesus, “Ama, pakawanem chaicha, tay ad-icha ammo nan angangnencha.”

Sa et nенонот nan sorchacho ay manatag isnan fachona. ³⁵ Wad-ay cha nan katakhotakho ay enfob-oya, ngem nan aap-apocha, chinopi-chopischa ay mangwanin, “Insalakana nan tapina, isalakana achi akhes nan awakna mo tete-ewa ay siya nan Criston Apo Dios ay pinilinal!” ³⁶ Intachon akhes nan cheycha'y sorchacho ay nangang-ango ay en nangipasosop isnan sinmoka ay fayas. ³⁷ Kinwanicha, “Mo sik-a nan alin nan Judio, isalakam nan awakmo!” ³⁸ Tay wad-ay nan naisolat is tongchona ay kag tona: “Si tona nan Alin si Judio.”

³⁹ Sa et nan chey esang ay falod ay naitapi ay naikolos, ab-afikas ay nangam-amsiw ken Jesus ay mangwanin, “Ay ke ka faken Cristo! Isalakam achi nan awakmo ya chakami!”

⁴⁰ Ngem yinangyangnan kadwana ay mangwanin, “Ay ke ka ad-i omegyat ken Apo Dios? Ya ke tako mis-o am-in ay cha machosa ya! ⁴¹ Chaita, lebfengna ay machosa ta khapo isnan inangnenta, ngem si tona, olay maid paat ngaag is inikkana...!” ⁴² Sa na't kanan ken Jesus, “Jesus, asop ya sesemkem sak-en mo omali ka ay en-apapo.”

43 Kinwanin Jesus ken siya, “Tet-ewa kanak ken sik-a ay idwani kannay ay akhew at wad-ay ka ken sak-en id Paraiso.”

*Nan Follinget ya nan Etey Jesus
(Mateo 27:45-56; Marcos 15:33-41; Juan 19:28-30)*

44-45 Away nget alas chosi ya ket ay namaid nan silaw nan akhew ya finmollinget isnan am-in ay ili ischi engkhana ay alas tris isnan misoyaw. Sa et nenkapepeskhat ay nakhedwa nan kortinan nan Timplo.‡

46 Sa et inpapangekhen si Jesus ay nenngao, “Ama, nay italekko nan leng-agko ken sik-a!” Kinwanina chi sa et nasokpot nan fiyagna.

47 Issan nangil-an nan kapitan si sorchacho isnan chey ay naang-angnen, nenchyaw ken Apo Dios ay nangwanin, “Tet-ewa pet ay nalenteg na ay takho!”

48 Am-in akhes nan takho ay naam-among ischi ay enfob-oya, et sinmaa cha ay enngongoyos ay nangabkabkab isnan takebcha,§ issan nangilancha isnan cha inmat. **49** Am-in kayet nan chey-cha'y chadlos mangammo ken Jesus ya nan fab-fafai ay inmon-onod ken siya ay nalpo id Galilea, et nentatakcheg cha isnan ad-adchawi ay namob-oya isnacha.

---

‡ **23:44-45** Siya na nan anwaanwa ya as-asedcher ay napateg ay innafe ay kortina ay nangekhedwa isnan kasasantowan ay kawad Apo Dios isnan Timplo ya nan kawad nan papachi. § **23:48** Kinabkabcha nan takebcha ay mangipaila ay inammowancha ay ngaag pet nan inikkancha ay nangipapatey ken Jesus.

*Nan Nangikaofan Jose ay iArimatea ken Jesus
(Mateo 27:57-61; Marcos 15:42-47; Juan 19:38-42)*

⁵⁰⁻⁵¹ Idwani, wad-ay nan esang ay khawis ya nalenteg ay lalaki ay enngachan si Jose ay nalpo id Arimatea, ay esang ay ilin nan Judio. Sinsinedna nan omaliyan nan en-ap-apowan Apo Dios. Ya olay mo esang siya isnan amam-an nan Judio, eg-ay nikitantan-oy isnan natotyaancha ya nan inangnencha ken Jesus. ⁵² Inmey ken Pilato ay nangchaw isnan awak Jesus. ⁵³ Sa et inmey ay nangipagkhwab isnan awakna ya innewesana isnan khawis ay lopot,* sa na't inpey isnan naliyangan ay cheppas ay egay kapaypay-an si natey. ⁵⁴ Kalmana chi isnan misoyaw, ya nganngani ay mailapo nan Sabfacho ay tengaw.[†]

⁵⁵ Nan fabfafai ay naifoweg ken Jesus ay nalpo id Galilea, inmonod cha ken Jose. Inilacha nan naikaofan Jesus ya nan inangnen Jose ay nangisaad isnan awakna. ⁵⁶ Sa cha't sinmaa ay en nen-isakhana is fangfanglo ya sapsapo ay maiyappos isnan awak Jesus. Et nentengaw cha isnan Sabfacho tay siya nan nailenteg.

---

* **23:53** Nan nay ay lopot et nakhaeb is linen ay esang ay khawis ay lopotcha. † **23:54** Nan osto ay naisolat isnan Griego isna et, “akhew ay nensagsakhanaancha, ya cha mailapo nan Sabfacho.” Ad-i enhono nan Judio isnan Sabfacho ay tengawcha, et isakanacha isnan kalmana nan kasapolancha isnan Sabfacho. Isnán ekhad nan Judio, nan kalonokhan nan akhew isnan kalmana, siya nan kailapowan nan tengawcha ay Sabfacho. Sa et isnan kalonokhan nan akhew isnan Sabfacho, siya nan pengpeng nan tengaw, ya nan kailapowan nan Chomingkho. Siya sa nan angnencha ay mamilang isnan akhew.

24

*Natakho Kasin si Jesus
(Mateo 28:1-10; Marcos 16:1-8; Juan 20:1-10)*

¹ Osto ay wiiwit isnan Chomingkho, inyey nan fabfafai nan insakhanacha ay fangfanglo isnan kakaofan. ² Ket ay inchanancha ay apchas naalin nan fato ay tangeb nan liyang ay naikaofan Jesus. ³ Sa cha't sinomkhep, ngem ket ay maid inchanancha isnan awak Apo Jesus.

⁴ Osto ay cha cha mataa, ket ay nenkawawad-ay isnan sag-encha nan chwa ay lallalaki ay somili nan fachocha. ⁵ Sa cha't nenyongyong isnan fegyascha. Ngem kinwanin nan lallalaki ken chaicha, “En yo man an-anapen nan matatakho isnan kawad nan natey ay? ⁶ Maid siya isna, tay natakho et. Semkenyo man nan kinwanina ken chakayo issan sisya ay kawad-ayanyo id Galilea issan nangwaniyana en, ⁷ ‘Masapol ay maichowa ak ay Anak si Takho isnan fomafasol, ta ilansacha sak-en sak et kasin matakho isnan maikatlo ay akhew.’ ”

⁸ Sinmekcha tet-ewa nan kinwanina, ⁹ sa cha't ala ya taynan isnan naikaofana ya tinmoli cha ay en nangifab-aag isnan sinpoo ya esang ay disipolos Jesus ya isnan tapina kayet. ¹⁰ Nan naycha'y fabfafai et chaicha cha Maria Magdalena, si Juana ya si Maria ay inan Santiago ya nan tapina kayet ay fabfafai ay fowegcha. Chaicha nan nangifaag isna isnan apostolesna. ¹¹ Ngem ya ket ay ad-icha patiyen chaicha tay kanancha mo aped yangkhay ap-apat nan kankanancha. ¹² Nay met achi si Pedro, ala na ya tagtag is kaliyang ay naipay-ana,

ket ay kedkecheng nan lopot ay naiyewes ken siya nan inoschongana ischi. Sa et sinmaa ay natataa isnan am-in ay cha inmat.

*Nan Naangnen isnan Nenfaatan nan Chwa ay Disipolos id Emaus
(Marcos 16:12-13)*

¹³ Issan siya chi kannay ay akhew, cha enfaat nan chwa ay disipolos Jesus id Emaus, ay away nget sinpoo ya esang ay kilomitro nan kaadchawina mailapo id Jerusalem. ¹⁴ Cha cha entot-oya maipoon isnan am-in ay cha inmat.

¹⁵ Osto ay cha cha entot-oya ay en-og-okhod, sinmag-en si Jesus ay namoweg ken chaicha, ¹⁶ ngem ke cha't ay kag nakimit tay egay cha naipalofos ay makaimaton ken siya. ¹⁷ Sa na't kanan, "Ngag man nan entot-otot-oyyanyo isnan cha yo manalan?"

Sa cha't nensassanga ay tinomke, ¹⁸ ya kinwanin et nan esang ay enngachan is Cleofas en, "Away nget kecheng ka is mangili id Jerusalem ay ad-i mangammo isnan cha inmat ischi isnan nar-os ay akhew."

¹⁹ "Ngag kay chachi?" kinwanina.

"Nan man naangnen ken Jesus ay iNazaret," kinwanicha. "Esang ay mamadto, ay makabfalin nan chonona ya nan sos-olona isnan sakhang Apo Dios ya nan katakhotakho. ²⁰ Ya ket ay aped inchowan nan aap-apon nan papachi ya nan kannay aap-apo ay nangipapatey ken siya, sa cha't inpailansa is kakolos. ²¹ Ngem siya pay nan namaenmi ay mensofot isnan Israel! Ngem faken yangkhay kecheng chachi ay inmat id etewna is

naangnen. Tay olay idwani ay ikatlo et ay akhew,
²² wad-ay cha nan fabfafai ay fowegmi ay inmipataataa. Tay nawiiwiit cha isnan naikaofana,
²³ ngem maid inchanancha isnan awakna, sa cha't tinmoli ay nangifaag maipoon isnan nenpaila ken chaicha ay angheles ay nangwanin natakho et siya. ²⁴ Naneng cha't akhes ya eey nan tapina ay fowegmi isnan naikaofana, ya inilacha nan wad-ay ischi ay ostoosto ay kag isnan infaag nan fabfafai, ngem si Jesus, egaycha inila."

²⁵ Sa et kinwanin Jesus ken chaicha, "Chakayo ay ad-iensemsemek, ya nalikhat ay mamati isnan am-in ay kinwanin nan mamadto! ²⁶ Ad-i ngen masapol ona ay ilikhat Cristo nan naycha, sa et somkhep isnan kachad-ayawana?" ²⁷ Sa et inlawlawag Jesus nan nakwani maipoon ken siya isnan am-in ay naisolat ay kalin Apo Dios mailapo isnan insolat Moises engkhana isnan insos-olat nan am-in ay mamadto.

²⁸ Nganngani cha't ay omchan isnan omayancha ay ili, ngem madlawcha ay itoloy kayet Jesus ay omey isnan omayana. ²⁹ Ngem inpakodcha ay nangwanin, "Makiyan ka et achi ken chakami, tay nay nalonog et nan akhew ya cha et maschem." Sa et sinomkhep ay nakiyan ken chaicha.

³⁰ Osto ay tinmokcho cha ay nangan, inalana nan tinapay ya nenyaman. Sa na't pinetpet-ang chi ya inchowana ken chaicha. ³¹ Ya ke cha't inmattonan chadlo siya, tay inpailatakna nan pinangilacha, ngem ket ay apchas nenkamamaid. ³² Sa cha't kanan, "Da! Ta sa et mampet chadlo pomopoos nan liknata issan cha na nakikak-aliyan

ken chaita is kachalan, ay nangilawlawakhana isnan naisolat ay kalin Apo Dios!"

³³ Sa cha't nenligwat isnan chey kannay ay olas ay timoli id Jerusalem. Ya inchanancha nan sinpoo ya esang ay disipolos Jesus ya nan tapina kayet ay maam-among ³⁴ ay mangmangwanin, "Tet-ewa pet ay natakho nan Apo! Nenpaila ken Simon!"

³⁵ Sa et inpalawag nan chwa ay cheycha nan inmat is kachalan, ya nan nangimatonancha ken siya issan nametpet-angana isnan tinapay.

*Nan Nenpail-an Jesus isnan Disipolosna
(Mateo 28:16-20; Marcos 16:14-18; Juan 20:19-23; Apostoles 1:6-8)*

³⁶ Osto ay cha cha og-okhochen chana, faagna ya ket wad-ay si Jesus ay tomatakcheg isnan kawadcha. Kinwanina, "Oompa kayo!" ³⁷ Natakag ya nafegyas cha, tay kananchan mo anito nan inilacha. ³⁸ Ngem kinwanina ken chaicha, "En kayo man matatakag ay? Ya ngag man nan kasin yo semkesemken? ³⁹ Ilaenyo nan limak ya nan sikik, ta mangil-anyo ay sak-en kannay na. Egnanyo sak-en ta mangil-anyo. Tay nan anito, maid awak paymo ingitna ay ad-i kag ken sak-en ay iilaenyo."

⁴⁰ Osto ay kinwanina chi, inpailana ken chaicha nan limana ya nan sikina. ⁴¹ Nay met achi eg-ay cha kayet namati, tay chachama nan layadcha ya nan taacha. Sa na't kanan, "Wad-ay ngen kanenyo isna?" ⁴² Sa cha't inmichowa ken siya is nachawis ay fangos. ⁴³ Inalana chi sa na't kinan isnan sakhangcha.

*Inlawlawag Jesus nan Maipoon isnan Eteyna ya
nan Kasina Natakhowan*

⁴⁴ Sa na't kinwani ken chaicha en, “Naangnen idwani nan chadlos ko infagfakha ken chakayo issan chey, issan nangwaniyak en, ‘Am-in nan naisos-olat maipoon ken sak-en isnan lenteg Moises, ya nan akhes insolat nan cheycha'y mamadto, ya isnan Salmo, et masapol ay maangnen.’ ”

⁴⁵ Sa na't linawlawwakhan nan semekcha ta maawatancha nan naisolat ay kalin Apo Dios.

⁴⁶ Kinwaninan, “Sya na nan naisolat: ‘Masapol ay enlikhat nan Cristo, ya matey, sa et fomangon kasin isnan etey isnan maikatlo ay akhew. ⁴⁷ Ya ta maipalawag isnan am-iam-in ay ili, mailapo id Jerusalem, nan enfabfawiyen ya manokokhan isnan fasol ta mapakawan isnan ngachana.’ ⁴⁸ Chakayo nan tistikho isnacha. ⁴⁹ Et sak-en kannay nan at mangifaa isnan inkalin Ama ay pal-iyena ken chakayo. Ngem masapol ay sad-enyo siya id Jerusalem, engkhana ay chawatenyo nan kag yo mabfachowan isnan kamabfalin ay malpo id tongcho.”

*Nan Tinmoliyan Jesus id Chaya
(Marcos 16:19-20; Apostoles 1:9-11)*

⁵⁰ Sa et inpangon Jesus chaicha isnan ilit nan ili ay Betania. Sa na't intakwad nan limana ay namindisyon ken chaicha. ⁵¹ Ya issan cha na mamindisyonan ken chaicha, tinaynana't chaicha tay ket ay naala id chaya.

⁵² Sa cha't chinad-ayaw siya, ya tinmoli cha id Jerusalem ay chadlos nenlal-ayad. ⁵³ Ya wad-

Lucas 24:53

cxlvi

Lucas 24:53

awad-ay cha is kaTimplo ay nenchad-ayaw ken
Apo Dios.

**Nan kalin Apo Dios
New Testament in Bontok, Central**

copyright © 1992 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Central Bontok (Bontok, Central)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 1992, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Bontok, Central

© 1992, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-03-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files
dated 29 Jan 2022

8f3592c0-35dd-5a7f-9ef5-e729bffe370